

หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการปกครอง
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563)

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตอีสาน

คำนำ

หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มุ่งเน้นผลิตบัณฑิตให้มีคุณสมบัติ สอดคล้องกับปรัชญาของมหาวิทยาลัยว่าด้วย “ความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวพระพุทธศาสนา” อีกทั้ง เสริมสร้างทักษะความรู้ ความสามารถทางรัฐศาสตร์แบบบูรณาการให้สอดคล้องกับศาสตร์พระราชาและ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 และมาตรฐานการอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2561 ผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวิจัยพื้นฐาน การบริการวิชาการ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และการบริหารจัดการ รวมทั้งสนับสนุนให้ฝึกภาคสนามใน หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่น ๆ หรือการทำวิทยานิพนธ์ในระดับ ปริญญาตรี รู้จักวิธีแสวงหาความรู้ตามระเบียบวิธีทางวิชาการ และสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ต่าง ๆ ได้ เพื่อให้ บัณฑิตสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้เรียนมาให้เป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเองและสังคม

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตอีสาน

สารบัญ

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป.....	1
หมวดที่ 2 ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร.....	7
หมวดที่ 3 ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตร.....	12
หมวดที่ 4 ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล.....	68
หมวดที่ 5 หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา.....	86
หมวดที่ 6 การพัฒนาคณาจารย์.....	89
หมวดที่ 7 การประกันคุณภาพหลักสูตร.....	90
หมวดที่ 8 การประเมินและการปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร.....	97
ภาคผนวก ก ตารางเปรียบเทียบหลักสูตร.....	99
ภาคผนวก ข ประวัติและผลงานทางวิชาการของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร.....	110
ภาคผนวก ค คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร.....	119
ภาคผนวก ง คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการวิพากษ์หลักสูตร.....	123
ภาคผนวก จ ระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2559.....	125
ภาคผนวก ฉ ระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562.....	140

5.4 การรับเข้าศึกษา

นักศึกษาไทย และนักศึกษาต่างชาติที่สามารถใช้ภาษาไทยได้เป็นอย่างดี

5.5 ความร่วมมือกับสถาบันอื่น

เป็นหลักสูตรเฉพาะของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ที่จัดการเรียนการสอน โดยตรง

5.6 การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา

ให้ปริญญาเพียงสาขาวิชาเดียว

6. สถานภาพของหลักสูตรและการพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร

6.1 เป็นหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563 ปรับปรุงจากหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559

6.2 สภาวิชาการให้ความเห็นชอบหลักสูตร ในการประชุมครั้งที่ 3/2563 เมื่อวันที่ 2 เดือน เมษายน พ.ศ. 2563

6.3 สภามหาวิทยาลัยอนุมัติหลักสูตร ในการประชุมครั้งที่ 4/2563 มติที่ 58/2563 เมื่อวันที่ 27 เดือนเมษายน พ.ศ. 2563

6.4 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2563

7. ความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน

หลักสูตรจะได้รับการเผยแพร่ว่าเป็นหลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ในปีการศึกษา 2565

8. อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา

บัณฑิตสามารถประกอบอาชีพ ด้านการปกครอง บริหาร นโยบายและแผนได้ทุกหน่วยงาน ราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรอิสระ บริษัทเอกชน และอื่น ๆ

8.1 องค์กรภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ ได้แก่ ปลัดอำเภอ ตำรวจ ทหาร อนุศาสนาจารย์ บุคลากรทางการศึกษาของรัฐ นักวิจัย นักการทูต นักบริหารทรัพยากรมนุษย์ นักวิเคราะห์นโยบายและแผน นักการเมืองท้องถิ่น นักการเมืองระดับชาติ เจ้าหน้าที่ศาลปกครอง

8.2 องค์กรภาคเอกชน ได้แก่ พนักงานธนาคาร พนักงานสถาบันการเงิน เจ้าหน้าที่บริหารงานบุคคล เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป นักสื่อสารมวลชน

8.3 องค์กรอิสระ ได้แก่ พนักงานในหน่วยงานขององค์กรอิสระ องค์กรมหาชน องค์กรไม่แสวงหากำไร

8.4 องค์กรระหว่างประเทศ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ UN, IMF, UNDP, สำนักงานเลขาธิการ ASEAN

8.5 องค์กรคณะสงฆ์ ได้แก่ เจ้าหน้าที่สำนักงานพระพุทธศาสนาประจำจังหวัด ศาสนพิธีกร พระธรรมทูต พระนักเผยแผ่ พระนักพัฒนา

9. ชื่อ ฉายา/นามสกุล เลขประจำตัวประชาชน ตำแหน่งทางวิชาการ และคุณวุฒิการศึกษา สถาบันที่สำเร็จการศึกษา ปีที่จบ ของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร
อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร สำหรับเปิดสอน ณ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จังหวัดขอนแก่น

ลำดับ	เลขประจำตัวประชาชน	ตำแหน่งทาง วิชาการ	ชื่อ ฉายา/นามสกุล	คุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษา	สาขาวิชา	สำเร็จการศึกษา	
						สถาบัน	ปี พ.ศ.
1.	3-4014-00052-xx-x	อาจารย์	นางสาวณัฐอร เจือจันทร์	- ศน.ม. - ศน.บ.	รัฐศาสตร์การปกครอง รัฐศาสตร์การปกครอง	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	2553
						มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	2548
2.	1-4009-00023-xx-x	อาจารย์	นางสาวดาวฤดี ศรีษะเกษ	- ศน.ม. - ศน.บ.	รัฐศาสตร์การปกครอง รัฐศาสตร์การปกครอง	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	2555
						มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	2551
3.	3-4018-00415-xx-x	อาจารย์	นายอภิชาติ เหมือยไธสง	- รป.ด. - ร.ม. - รป.บ. - ศน.บ.	รัฐประศาสนศาสตร์ รัฐศาสตร์ วิทยาการจัดการ รัฐศาสตร์การปกครอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์	2561
						มหาวิทยาลัยรามคำแหง	2552
						มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	2558
						มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	2548
4.	3-4405-00314-xx-x	อาจารย์	พระครูวินัยธร วรชิต ปยุตโต (ทะเลสา)	- ศน.ม. - ศน.บ.	รัฐศาสตร์การปกครอง สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	2551
						มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	2544
5.	3-3498-00140-xx-x	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (รัฐศาสตร์ การปกครอง)	นายทรงวุฒิ ศรีวีไล	- ศษ.ม. - ศศ.บ.	เทคโนโลยีการศึกษา รัฐศาสตร์	มหาวิทยาลัยขอนแก่น	2540
						มหาวิทยาลัยรามคำแหง	2525

10. สถานที่จัดการเรียนการสอน

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ตำบลในเมือง อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

11. สถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนหลักสูตร

11.1 สถานการณ์หรือการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

สถานการณ์ต่าง ๆ ของโลกในปัจจุบัน ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่ยุคข้อมูลข่าวสารที่เข้าถึงกันอย่างรวดเร็วทั่วโลก ทำให้เกิดการแข่งขันกันอย่างมากมายไม่ว่าจะเป็นด้านธุรกิจ ด้านการศึกษา ด้านการพัฒนา ฯลฯ ขณะเดียวกันก็เกิดความร่วมมือกันเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และเทคโนโลยีด้าน ICT ยังมีผลต่อการเรียนการสอนที่จะถ่ายทอดองค์ความรู้ไปสู่ผู้เรียนในปัจจุบัน เป็นผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการศึกษาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ จากสถานการณ์ที่เกิดขึ้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่มีการแข่งขันอย่างเข้มข้น พร้อมกับการรองรับการพัฒนาประเทศไทยในยุค Thailand 4.0 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ตลอดจนน้อมนำศาสตร์พระราชามาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และเพื่อสร้างความปรองดองและลดความขัดแย้ง สร้างบุคลากรด้านการเมืองการปกครอง และการบริหารจัดการภาครัฐ ที่สามารถรับมือกับความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ และสามารถยืนหยัดในสภาพการเปลี่ยนแปลงเหล่านั้นได้

11.2 สถานการณ์หรือการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม

จากข้อ 11.1 เป็นผลให้สังคมและวัฒนธรรมเกิดการเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การรวมกลุ่มความร่วมมือในภูมิภาคที่มีความแตกต่างกันในทางสังคมและวัฒนธรรม การเปลี่ยนแปลงการปกครองในต่างประเทศ สถานการณ์ความขัดแย้ง และการรุกคืบของทุนต่างชาติ ดังนั้น การพัฒนาหลักสูตร จึงจำเป็นต้องคำนึงถึงความแตกต่างดังกล่าว เพื่อที่จะสามารถสร้างคนรุ่นใหม่พร้อมปรับตัวเองเข้ากับสภาของของความเปลี่ยนแปลงได้ โดยยังคงไว้ซึ่งความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และความประพฤติที่ดี

12. ผลกระทบจากข้อ 11 ต่อการพัฒนาหลักสูตรและความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

12.1 การพัฒนาหลักสูตร

ผลกระทบจากสถานการณ์ภายนอกในสภาวะปัจจุบัน มีอิทธิพลต่อการพัฒนาหลักสูตร จึงจำเป็นต้องปรับปรุงหลักสูตร ด้วยการปรับปรุงเนื้อหารายวิชาที่เกี่ยวข้องกับองค์ความรู้ต่าง ๆ ให้มีความทันสมัย โดยเฉพาะวิชาที่เกี่ยวกับประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคอาเซียนและสังคมโลก โดยมีมุ่งหวังผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถในด้านการเมืองการปกครอง การบริหารจัดการภาครัฐ และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ตลอดจนความสามารถในการคิดวิเคราะห์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ อีกทั้งเพื่อใช้ในการประกอบอาชีพ

ต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ การเรียนการสอนในหลักสูตร มุ่งเน้นการบูรณาการ สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ เพื่อให้ผู้ศึกษาได้มีความรู้ ความสามารถ เป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ มีความรู้ ความประพฤติที่ดี เคารพกฎกติกาสากล และหลักสิทธิมนุษยชนสากล สามารถประกอบอาชีพได้อย่าง มีประสิทธิภาพ

12.2 ความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

ผลกระทบจากสถานการณ์หรือพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองที่มีผลต่อ พันธกิจของมหาวิทยาลัย ที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศในทางวิชาการตามแนวพระพุทธศาสนา อีกทั้งมุ่งเน้น การสร้างบัณฑิตที่มีความรู้และความประพฤติที่ดี จึงมีความจำเป็นที่จะต้องสร้างบัณฑิตที่มีความรู้ ความสามารถเพื่อพัฒนาสังคมและประเทศชาติ ทั้งในด้านการเมืองการปกครอง การบริหารทั้งภาครัฐ และภาคเอกชนอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นบุคลากรที่มีคุณค่า โดยหลักสูตรที่ปรับปรุงจะเป็นไปเพื่อ สนองตอบสนองต่อพันธกิจของสถาบันดังกล่าวข้างต้น ดังนี้

1) **ด้านผลลัพธ์ผู้เรียน** กระบวนการเรียนการสอนเป็นแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ การให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การแสดงออก การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร หรือวิธีอื่น ๆ ตามบริบทของหลักสูตร

2) **ด้านการวิจัยและนวัตกรรม** ให้ความสำคัญในการค้นคว้าและการวิจัย เพื่อให้ผู้ ศึกษารู้จักการค้นคว้าและทำการวิจัยขั้นพื้นฐาน

3) **ด้านบริการวิชาการ** การจัดกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ ตามบริบทของหลักสูตร และมหาวิทยาลัย การอภิปรายหรือปาฐกถา โดยให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการบรรยาย หรือ ปาฐกถาตลอดจนสัมมนาวิชาการ กิจกรรมเพื่อสังคม ค่ายอาสาพัฒนาชุมชน เป็นต้น

4) **ด้านศิลปวัฒนธรรมและความเป็นไทย** มีการจัดกิจกรรมทำนุบำรุงศิลปะและ วัฒนธรรมตามบริบทของหลักสูตรและมหาวิทยาลัยในปีการศึกษานั้น ๆ เช่น การจัดกิจกรรมวัน สำคัญทางพระพุทธศาสนา การจัดกิจกรรมวันสำคัญแห่งชาติ การจัดกิจกรรมตามประเพณีนิยม และ การจัดกิจกรรมที่มีการบูรณาการรายวิชาเข้ากับศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่น

5) **ด้านการบริหารจัดการ** หลักสูตรมีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาผู้เรียนแบบ บูรณาการเพื่อให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติและความต้องการที่ หลากหลายของประเทศ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน สังคม สถานประกอบการ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

13. ความสัมพันธ์กับหลักสูตรอื่นที่เปิดสอนในคณะ/ภาควิชาอื่นของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

13.1 กลุ่มวิชา/รายวิชาในหลักสูตรที่เปิดสอนโดยคณะ/ภาควิชา/หลักสูตรอื่น

13.1.1 หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

13.1.2 หมวดวิชาเฉพาะ กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา

13.1.3 หมวดวิชาเลือกเสรี

13.2 กลุ่มวิชา/รายวิชาในหลักสูตรที่เปิดสอนในภาควิชา/หลักสูตรอื่นต้องมาเรียน ไม่มี

13.3 การบริหารหลักสูตร

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และอาจารย์ประจำหลักสูตร มีหน้าที่สำคัญในการจัดการเรียนการสอน การบริหารและดำเนินงานด้านวิชาการให้เป็นไปตามแผนงาน รวมทั้งการประสานงานกับคณะหรือสาขาวิชาอื่นที่ให้บริการสอนเกี่ยวกับรายวิชาที่เปิดสอน เนื้อหาสาระ รายวิชา ประมวลการสอน แผนการสอน การออกข้อสอบ การวัดและประเมินผลให้มีคุณภาพตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิและข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง และประกาศของมหาวิทยาลัย โดยมีคณะกรรมการบริหารหลักสูตรควบคุมดูแล และบริหารจัดการหลักสูตร

หมวดที่ 2 ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร

1. ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1.1 ปรัชญาของหลักสูตร

หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มุ่งเน้นผลิตบัณฑิตให้มีคุณสมบัติสอดคล้องกับปรัชญาของมหาวิทยาลัยว่าด้วย “ความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวพระพุทธศาสนา” อีกทั้งเสริมสร้างทักษะความรู้ ความสามารถทางรัฐศาสตร์แบบบูรณาการให้สอดคล้องกับศาสตร์พระราชาและยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 มาตรฐานการอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2561 ผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวิจัยพื้นฐาน การบริการวิชาการ การทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม และการบริหารจัดการ รวมทั้งสนับสนุนให้ฝึกภาคสนามในหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่น ๆ หรือการทำวิทยานิพนธ์ในระดับปริญญาตรี รู้จักวิธีแสวงหาความรู้ตามระเบียบวิธีทางวิชาการ และสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ต่าง ๆ ได้ เพื่อให้บัณฑิตสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้เรียนมาให้เป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเองและสังคม

1.2 ความสำคัญของหลักสูตร

เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบัณฑิตทางด้านรัฐศาสตร์ที่มีความรู้ ความสามารถทางวิชาการตามแนวพระพุทธศาสนาและตามหลักวิชาการสากล ทั้งในมิติการเมืองในประเทศและการเมืองระหว่างประเทศ และมีคุณลักษณะสอดคล้องกับความมุ่งหมายทางการศึกษาและปรัชญาของหลักสูตร เป็นกำลังที่สำคัญของภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาสังคม เพื่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามแนวพระพุทธศาสนา

1.3 วัตถุประสงค์

1. เพื่อผลิตบัณฑิตทางด้านรัฐศาสตร์ให้มีความรู้พื้นฐานทางวิชาการด้านรัฐศาสตร์ และหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา
2. เพื่อผลิตบัณฑิตทางด้านรัฐศาสตร์ให้มีทักษะทางปัญญาและการคิดอย่างเป็นระบบ พัฒนา และต่อยอดองค์ความรู้ทางด้านรัฐศาสตร์
3. เพื่อผลิตบัณฑิตทางด้านรัฐศาสตร์ให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีภาวะผู้นำ ภาวะผู้ตาม และจิตสาธารณะ พร้อมทั้งมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
4. เพื่อผลิตบัณฑิตทางด้านรัฐศาสตร์ มีวิสัยทัศน์ เข้าใจปัญหาสังคมและสามารถวิพากษ์วิจารณ์ตามหลักวิชาการทางรัฐศาสตร์และหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา
5. เพื่อส่งเสริมทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในการค้นคว้าหาความรู้ทางด้านวิชาการ

1.4 ผลการเรียนรู้ระดับหลักสูตร

หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง ได้กำหนดความคาดหวังของผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อสิ้นปีการศึกษาของหลักสูตร ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ข้างต้น ไว้ดังนี้

ปีที่	ความคาดหวังของผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อสิ้นปีการศึกษา
1	นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจในศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานทางด้านรัฐศาสตร์ การบริหารรัฐกิจ กฎหมาย ภาษาไทย ภาษาต่างประเทศ และมีทักษะทั้ง 4 ด้าน (ฟัง พูด อ่าน เขียน) สามารถสืบค้นข้อมูลสารสนเทศ รู้และเข้าใจในหลักธรรมทางด้านพระพุทธศาสนา
2	นักศึกษารู้และเข้าใจในกระบวนการศึกษา มีความรู้พื้นฐานทางด้านสถิติเพื่อการวิจัย สามารถบูรณาการหลักธรรมทางพระพุทธศาสนากับศาสตร์สมัยใหม่ มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายต่าง ๆ สามารถใช้เทคโนโลยีในการสืบค้นข้อมูลทางด้านรัฐศาสตร์และศาสตร์อื่น ๆ
3	นักศึกษามีความรู้พื้นฐานทางการวิจัย สามารถวิเคราะห์ และสังเคราะห์ปัญหาทางสังคม โดยใช้แนวคิดทางด้านรัฐศาสตร์ รวมทั้งประยุกต์ใช้องค์ความรู้ ทักษะ และการใช้เครื่องมือทางรัฐศาสตร์ที่เหมาะสมกับการแก้ไขปัญหาในสังคม
4	นักศึกษาสามารถประยุกต์ใช้องค์ความรู้และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในการสื่อสารภายในองค์กร สามารถปรับตัวเข้ากับองค์กร หรือสามารถศึกษา วิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้อย่างเป็นระบบ

2. แผนพัฒนาปรับปรุง

หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง มีแผนพัฒนาปรับปรุงที่มีรายละเอียดของแผนกลยุทธ์การพัฒนา และตัวบ่งชี้การพัฒนาปรับปรุง โดยดำเนินการให้เสร็จภายใน 5 ปี นับจากเปิดการเรียนการสอนตามหลักสูตร ดังนี้

แผนการพัฒนา/เปลี่ยนแปลง	กลยุทธ์	หลักฐาน/ตัวบ่งชี้
1. ปรับปรุงหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558	<ul style="list-style-type: none"> - แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร เพื่อศึกษาวิจัยความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต ดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2563 - โครงการพัฒนาหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2563 จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อระดมความคิดและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ - ปรับปรุงหลักสูตรอย่างน้อย 5 ปี มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 - ติดตามความคาดหวังของสังคมจากผู้ใช้บัณฑิต 	<ul style="list-style-type: none"> - คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร - รายงานการวิจัยหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2559 - สรุปผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2563 - จำนวนอาจารย์ที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานของหลักสูตร - รายงานผลการดำเนินงานและข้อมูลการแก้ไขปรับปรุงหลักสูตร - รายวิชาในหลักสูตรที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม

แผนการพัฒนา/เปลี่ยนแปลง	กลยุทธ์	หลักฐาน/ตัวบ่งชี้
2. ด้านการเรียนการสอน	<ul style="list-style-type: none"> - การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและสอดคล้องตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร/ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ - การประเมินการเรียนการสอน มีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีคุณสมบัติตามระเบียบของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม - สรรหาอาจารย์พิเศษที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาในหลักสูตร 	<ul style="list-style-type: none"> - รายงานการประเมินตนเองโดยผู้สอน ผู้เรียน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง - รายชื่อและคุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร - รายชื่อและประวัติของอาจารย์พิเศษ
3. การบริหารทรัพยากรการเรียนการสอน	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมการผลิตงานทางวิชาการเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน เช่น เอกสารประกอบการสอน หรือเอกสารคำสอน หรือตำรา และการวิจัย - จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการที่มีมาตรฐาน 	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนผลงานทางวิชาการของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร - วัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ ห้องเรียน มีความพร้อม - Zoom Meeting, Microsoft Teams, Google Classroom - Web page, Web Sites ของหลักสูตร - E-learning ของอาจารย์ - Google scholar

แผนการพัฒนา/เปลี่ยนแปลง	กลยุทธ์	หลักฐาน/ตัวบ่งชี้
4. การบริหารบุคลากร	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมพัฒนาทักษะอาจารย์ตามพันธกิจ 4 ด้าน ของมหาวิทยาลัย - ส่งเสริมการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ - ส่งเสริมการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ - ส่งเสริมการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น หรือศึกษาต่อในสาขาวิชาที่สัมพันธ์กับหลักสูตร - ส่งเสริมพัฒนาทักษะด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง 	<ul style="list-style-type: none"> - มีโครงการหรือกิจกรรมพัฒนาทักษะอาจารย์ 4 ด้าน ของมหาวิทยาลัย - รายงานสรุปผลการเข้าร่วมฝึกอบรมประชุมสัมมนา - ผลงานทางวิชาการได้รับการเผยแพร่ - แผนพัฒนาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร - ใบรับรองการสำเร็จการศึกษาในหลักสูตรต่าง ๆ
5. สนับสนุนและพัฒนานักศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมพัฒนาระบบการให้คำปรึกษาและการจัดการข้อร้องเรียนของนักศึกษา - ส่งเสริมพัฒนาการมีส่วนร่วมของนักศึกษาในการทำกิจกรรมของหลักสูตร - ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาคุณลักษณะของนักศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ 	<ul style="list-style-type: none"> - มีระบบให้คำปรึกษาและการจัดการข้อร้องเรียน - มีโครงการ/กิจกรรมสนับสนุนและพัฒนาการเรียนการสอน - มีโครงการ/กิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะของนักศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้
6. ความต้องการของตลาดแรงงาน สังคม และหรือความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมนักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมที่เน้นพัฒนาทักษะด้านการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในศตวรรษที่ 21 - สสำรวจความต้องการของตลาดแรงงานและความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต 	<ul style="list-style-type: none"> - มีโครงการ/กิจกรรมที่พัฒนาทักษะด้านการเรียนรู้ของนักศึกษา - ผลสำรวจความต้องการของตลาดแรงงานและความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต - ความพึงพอใจนักศึกษาปีสุดท้าย - การสำรวจการมีงานทำของนักศึกษา

หมวดที่ 3 ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตร

1. ระบบการจัดการศึกษา

1.1 ระบบ

ระบบทวิภาค โดย 1 ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ภาค การศึกษาปกติ 1 ภาคการศึกษาปกติ มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์

1.2 การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาค

ไม่มี

1.3 การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน

ไม่มี

2. การดำเนินการหลักสูตร

2.1 วัน - เวลาในการดำเนินการเรียนการสอน

ระบบทวิภาค

ภาคปกติ เรียนวันจันทร์ - ศุกร์ เวลา 08.30 - 16.30 น.

ภาคการศึกษาที่ 1 เดือนมิถุนายน - เดือนตุลาคม

ภาคการศึกษาที่ 2 เดือนพฤศจิกายน - เดือนกุมภาพันธ์

ตามระเบียบ หรือประกาศของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ภาคพิเศษ เรียนวันเสาร์ - อาทิตย์ เวลา 08.30 - 18.30 น.

การศึกษาภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยอาจจัดให้มีการศึกษาภาคพิเศษนอกเวลาราชการหรือเวลาทำการของมหาวิทยาลัยด้วยก็ได้ และการจัดการศึกษาภาคพิเศษจะต้องให้ได้คุณภาพและมาตรฐานเช่นเดียวกับการศึกษาภาคปกติ และมีกำหนดระยะเวลาการศึกษาและหน่วยกิต โดยมีสัดส่วนเทียบเคียงกันได้กับการศึกษาภาคปกติ การจัดการศึกษาภาคพิเศษเป็นไปตามที่สภาวิชาการกำหนด โดยทำเป็นระเบียบของมหาวิทยาลัย เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2559 และระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562

2.2 คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

คุณสมบัติและวุฒิการศึกษาของผู้มีสิทธิสมัครเข้าเป็นนักศึกษา

2.2.1 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า

2.3 ปัญหาของนักศึกษาแรกเข้า

2.3.1 ความรู้ และทักษะด้านภาษาอังกฤษของนักศึกษายังไม่เป็นไปตามเกณฑ์

2.3.2 การปรับตัวจากการเรียนในระดับมัธยมศึกษาสู่ระดับอุดมศึกษา

2.3.3 ความสามารถในการวิเคราะห์เชิงเหตุผลของนักศึกษายังไม่เป็นไปตามเกณฑ์

2.3.4 ทักษะการใช้ตัวเลขและเทคโนโลยี

2.4 กลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา/ข้อจำกัดของนักศึกษาในข้อ 2.3

2.4.1 จัดการปฐมนิเทศ กิจกรรมเตรียมความพร้อมให้กับนักศึกษาใหม่ รวมทั้งการแนะนำหลักสูตร การใช้ชีวิตในรั้วมหาวิทยาลัย เทคนิคการเรียนในหลักสูตร และการบริหารเวลาในการศึกษาขณะที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตร

2.4.2 จัดให้มีระบบอาจารย์ที่ปรึกษาทุกชั้นปี เพื่อทำหน้าที่สอดส่องดูแล ตักเตือน ให้คำแนะนำแก่นักศึกษา และการปรับปรุงแก้ไขในกรณีที่นักศึกษามีปัญหาตามข้างต้นเป็นกรณีพิเศษ

2.4.3 จัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ การติดตามผลการเรียนและการให้คำปรึกษานักศึกษาชั้นปีที่ 1

2.4.4 การจัดกิจกรรมโครงการด้านการเสริมทักษะด้านภาษาอังกฤษ และสอดแทรกคำศัพท์ภาษาอังกฤษในรายวิชาที่ทำการเรียนการสอน

2.4.5 การจัดกิจกรรมโครงการที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ความรู้ ทักษะทางปัญญา ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในกระบวนการจัดการเรียนการสอน

2.5 แผนการรับนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาในระยะ 5 ปี

เปิดสอน ณ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

นักศึกษา	จำนวนนักศึกษาแต่ละปีการศึกษา				
	2563	2564	2565	2566	2567
ชั้นปีที่ 1	90	90	90	90	90
ชั้นปีที่ 2	-	90	90	90	90
ชั้นปีที่ 3	-	-	90	90	90
ชั้นปีที่ 4	-	-	-	90	90
รวม	90	180	270	360	360
คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา	-	-	-	90	90

2.6 งบประมาณตามแผน

งบประมาณตามแผนมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

งบประมาณตามแผน					
จำแนกรายละเอียดการประมาณการค่าใช้จ่ายในหลักสูตรเป็นรายปี* ดังนี้ (หน่วย : บาท)					
ประมาณการรายจ่าย	ปีงบประมาณ				
	2563	2564	2565	2566	2567
เงินอุดหนุนเป็นค่าใช้จ่ายบุคลากร	396,000	396,000	396,000	396,000	396,000
เงินอุดหนุนเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	72,539	83,419	95,932	110,322	126,871
งบลงทุน	-	-	-	-	-
เงินอุดหนุน	22,188	25,517	29,344	33,746	38,808
รวมรายจ่าย	490,727	504,936	521,276	540,068	561,678
ประมาณการค่าใช้จ่ายต่อหัวนักศึกษาต่อหลักสูตร = 48,000 บาท					

*หมายเหตุ: ถัวเฉลี่ย

2.7 ระบบการศึกษา

ระบบการศึกษาเป็นแบบชั้นเรียน

2.8 การเทียบโอนหน่วยกิต รายวิชาและการลงทะเบียนเรียนข้ามมหาวิทยาลัย

ไม่มี

3. หลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน (หลักสูตรปรับปรุง 2563)

3.1 หลักสูตร

3.1.1 จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร 137 หน่วยกิต

3.1.2 โครงสร้างหลักสูตร

จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตร	137	หน่วยกิต
1) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	30	หน่วยกิต
1.1) กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	6	หน่วยกิต
1.2) กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	6	หน่วยกิต
1.3) กลุ่มวิชาภาษา	12	หน่วยกิต
1.4) กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์	6	หน่วยกิต
2) หมวดวิชาเฉพาะ	101	หน่วยกิต
2.1) กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา	30	หน่วยกิต
2.1.1) รายวิชาบังคับเรียน	24	หน่วยกิต
2.1.2) รายวิชาเลือกเรียน	6	หน่วยกิต
2.2) กลุ่มวิชาเอกการปกครอง	71	หน่วยกิต
2.2.1) รายวิชาบังคับเรียน	54	หน่วยกิต
2.2.2) รายวิชาเลือกเรียน	9	หน่วยกิต
2.2.3) รายวิชาการฝึกภาคสนามหรือ วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาตรี	8	หน่วยกิต
3) หมวดวิชาเลือกเสรี	6	หน่วยกิต

3.1.3 รายวิชาและข้อกำหนดของหลักสูตร

1) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

โครงสร้างหมวดวิชาศึกษาทั่วไป กำหนดให้เรียนไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต
ดังนี้

1.1) กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	6	หน่วยกิต
1.2) กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	6	หน่วยกิต

	1.3) กลุ่มวิชาภาษา	12	หน่วยกิต
	1.4) กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์	6	หน่วยกิต
	1.1) กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	6	หน่วยกิต
	รายวิชาบังคับเรียน 3 หน่วยกิต		
รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา		น (บ-ป-ต)
GE1001	การป้องกันและปราบปรามการทุจริต Prevention and Suppression of Corruption		3 (3-0-6)
	รายวิชาเลือกเรียน 3 หน่วยกิต		
GE1002	พระพุทธศาสนากับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง Buddhism and Philosophy of Sufficiency Economy		3 (3-0-6)
GE1003	กระบวนการยุติธรรมและกฎหมายในชีวิตประจำวัน Law and Equity Process in Daily Life		3 (3-0-6)
GE1004	สิทธิมนุษยชน คุณธรรมจริยธรรมและหลักธรรมาภิบาล Human Right, Goodness, Ethics and Good Governance		3 (3-0-6)
GE1005	พระปริตร พระเครื่อง และโหราศาสตร์ไทย Verses of Safeguard, Amuletic Buddha Image, and Thai Astrology		3 (3-0-6)
GE1006	พระพุทธศาสนากับจิตอาสาเพื่อพัฒนาสังคม Buddhism and Public Mind for Social Development		3 (3-0-6)
GE1007	ไทยศึกษากับพหุวัฒนธรรม Thai Study and Multiculturalism		3 (3-0-6)
GE1008	ความเป็นพลเมืองในสังคมประชาธิปไตย Citizenship in Democratic Society		3 (3-0-6)
GE1009	อนาคตสังคมไทยและสังคมโลกที่เปลี่ยนแปลง Future of Thai Society and Changing World Society		3 (3-0-6)
GE1010	การเมืองการปกครองไทย Politics and Government of Thailand		3 (3-0-6)
	1.2) กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ 6 หน่วยกิต		
	รายวิชาบังคับเรียน 3 หน่วยกิต		
รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา		น (บ-ป-ต)
GE2001	แนวคิดทางปรัชญาและวิทยาศาสตร์ Concepts of Philosophy and Sciences		3 (3-0-6)

รายวิชาเลือกเรียน 3 หน่วยกิต

GE2002	การคิดเชิงเหตุผลและการแก้ปัญหา Logical Thinking and Problem Solution	3 (3-0-6)
GE2003	มนุษย์กับอารยธรรมและศาสนา Man, Civilization and Religion	3 (3-0-6)
GE2004	ชีวิต ความสุข ความตาย Life, Happiness and Death	3 (3-0-6)
GE2005	ความเป็นผู้นำและการจัดการ Leadership and Management	3 (3-0-6)
GE2006	จิตวิทยากับชีวิตสมัยใหม่ Psychology and Modern Life	3 (3-0-6)
GE2007	การพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อสุขภาพและสังคม Life Skill Development for Health and Society	3 (3-0-6)

1.3) กลุ่มวิชาภาษา 12 หน่วยกิต**รายวิชาบังคับเรียน 9 หน่วยกิต**

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	น (บ-ป-ต)
GE3001	ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร Thai Language for Communication	3 (3-0-6)
GE3002	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร English Language for Communication	3 (3-0-6)
GE3003	ทักษะการพูดและการฟังภาษาอังกฤษ English Speaking and Listening Skills	3 (3-0-6)
รายวิชาเลือกเรียน 3 หน่วยกิต		
GE3004	ภาษาอังกฤษเพื่อทักษะการศึกษา English for Study Skills	3 (3-0-6)
GE3005	ธรรมะภาคภาษาอังกฤษ Dhamma Preaching in English	3 (3-0-6)
GE3006	ภาษาอังกฤษเพื่อเตรียมความพร้อมประกอบอาชีพ English for Careers Preparation	3 (3-0-6)
GE3007	ภาษาจีนพื้นฐาน Fundamental Chinese	3 (3-0-6)
GE3008	ภาษาและวัฒนธรรมกลุ่มประเทศอาเซียน	3 (3-0-6)

	ASEAN Languages and Cultures	
GE3009	ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในงานอาชีพ	3 (2-2-5)
	Thai Language for Careers Communication	
GE3010	การเขียนรายงานการปฏิบัติงาน	3 (2-2-5)
	Performance Report Writing	

1.4) กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ 6 หน่วยกิต

รายวิชาบังคับเรียน 3 หน่วยกิต

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	น (บ-ป-ต)
GE4001	สถิติเพื่อการวิจัยและการเรียนรู้	3 (3-0-6)
	Statistics for Research and Learning	
	รายวิชาเลือกเรียน 3 หน่วยกิต	
GE4002	คณิตศาสตร์เพื่อพัฒนาทักษะการคิด	3 (3-0-6)
	Mathematics for Thinking Skill Development	
GE4003	พระพุทธศาสนากับการพัฒนาทักษะการเรียนรู้	3 (3-0-6)
	Buddhism and Learning Skill Development	
GE4004	ปัญญาประดิษฐ์	3 (3-0-6)
	Artificial Intelligence	
GE4005	เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาขั้นสูง	3 (3-0-6)
	Information Technology for Further Study	
GE4006	วิทยาศาสตร์เพื่อคุณภาพชีวิต	3 (3-0-6)
	Science for Life Quality	
GE4007	การประยุกต์ใช้โปรแกรมสำหรับงานยุคดิจิทัล	3 (3-0-6)
	Program Application for Digital-Age Careers	

2) หมวดวิชาเฉพาะ กำหนดให้เรียนไม่น้อยกว่า 101 หน่วยกิต ดังนี้

2.1) กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา 30 หน่วยกิต

รายวิชาบังคับเรียน 24 หน่วยกิต

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	น (บ-ป-ต)
BU5001	ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา	3 (3-0-6)
	History of Buddhism	
BU5002	พระไตรปิฎกศึกษา 1	3 (3-0-6)
	Tipitaka Studies 1	

BU5003	พระไตรปิฎกศึกษา 2 Tipitaka Studies 2	3 (3-0-6)
BU5004	พระไตรปิฎกศึกษา 3 Tipitaka Studies 3	3 (3-0-6)
BU5005	พุทธวิถีไทย Buddhism and Thai Ways of Life	3 (3-0-6)
BU5006	ภาษาบาลีเพื่อการค้นคว้าพระพุทธศาสนา Pali for Buddhist Research	3 (3-0-6)
BU5007	ภาษาสันสกฤตเพื่อการค้นคว้าพระพุทธศาสนา Sanskrit for Buddhist Research	3 (3-0-6)
BU5008	การปฏิบัติกรรมฐาน Meditation Practice	3 (3-0-6)
รายวิชาเลือกเรียน 6 หน่วยกิต		
BU5009	พระพุทธศาสนามหายาน Mahayana Buddhism	3 (3-0-6)
BU5010	ศาสนศึกษา Religious Studies	3 (3-0-6)
BU5011	ภาษาอังกฤษเพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา English for Buddhism Propagation	3 (3-0-6)
BU5012	วรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาของไทย Thai Buddhist Literature	3 (3-0-6)
BU5013	เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา Information Technology for Buddhism Propagation	3 (3-0-6)
BU5014	พระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี Buddhism, Science and Technology	3 (3-0-6)
BU5015	พระพุทธศาสนากับโลกาภิวัตน์ Buddhism and Globalization	3 (3-0-6)
BU5016	พระพุทธศาสนากับการพัฒนาแบบยั่งยืน Buddhism and Sustainable Development	3 (3-0-6)
BU5017	พระพุทธศาสนาในสังคมไทยร่วมสมัย Buddhism in the Contemporary Thai Society	3 (3-0-6)
BU5018	การบริหารกิจการพระพุทธศาสนา Buddhist Affairs Administration	3 (3-0-6)

2.2) กลุ่มวิชาเอกการปกครอง 71 หน่วยกิต

2.2.1) รายวิชาบังคับเรียน 54 หน่วยกิต

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	น (บ-ป-ต)
SO2101	ความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์ Introduction to Political Science	3 (3-0-6)
SO2102	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมาย Introduction to Law	3 (3-0-6)
SO2103	การปกครองคณะสงฆ์ไทย Thai Sangha Administration	3 (3-0-6)
SO2104	พรรคการเมือง กลุ่มผลประโยชน์และการเลือกตั้ง Political Parties, Interest Groups and Elections	3 (3-0-6)
SO2105	รัฐศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์ Politics in Buddhist Approach	3 (3-0-6)
SO2106	ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์ Social Science Research Methodology	3 (3-0-6)
SO2107	แนวคิด ทฤษฎี และวาทกรรมทางการเมือง Concepts, Theories and Political Discourses	3 (3-0-6)
SO2108	หลักรัฐธรรมนูญและสถาบันทางการเมือง Constitution and Political Institutions	3 (3-0-6)
SO2109	กฎหมายลักษณะพยาน Law of Evidence	3 (3-0-6)
SO2110	กฎหมายอาญา Criminal Law	3 (3-0-6)
SO2111	กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา Criminal Law trial	3 (3-0-6)
SO2112	กฎหมายปกครอง Administrative Laws	3 (3-0-6)
SO2113	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหารรัฐกิจ Introduction to Public Administration	3 (3-0-6)
SO2114	การเมืองและการปกครองท้องถิ่น Politics and Local Administration	3 (3-0-6)
SO2115	ปรัชญาการเมือง	3 (3-0-6)

	Political Philosophy	
SO2116	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	3 (3-0-6)
	Introduction to International Relations	
SO2117	ภาษาอังกฤษสำหรับรัฐศาสตร์	3 (3-0-6)
	English for Political Science	
SO2118	การเมืองการปกครองเปรียบเทียบ	3 (3-0-6)
	Comparative Government and Politics	

2.2.2) รายวิชาเลือกเรียนไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต

SO2119	การเมืองการปกครองไทยสมัยใหม่	3 (3-0-6)
	Modern Thai Politics	
SO2120	การเคลื่อนไหวทางสังคม	3 (3-0-6)
	Social Movement	
SO2121	การเมือง เศรษฐกิจและสังคมไทย	3 (3-0-6)
	Politic, Economy, Society of Thailand	
SO2122	ศาสตร์พระราชากับยุทธศาสตร์การพัฒนา	3 (3-0-6)
	The King's Philosophy Development Strategy	
SO2123	การจัดการความขัดแย้ง	3 (3-0-6)
	Conflict Management	
SO2124	สัมมนาศาสนากับการเมือง	3 (3-0-6)
	Seminar on Religion and Politics	
SO2125	เศรษฐศาสตร์การเมือง	3 (3-0-6)
	Political Economy	
SO2126	พหุวัฒนธรรมในสังคมไทย	3 (3-0-6)
	Multicultural in Thai Society	
SO2127	การสืบสวนและสอบสวน	3 (3-0-6)
	Investigation	
SO2128	การเมืองกับกฎหมายมหาชน	3 (3-0-6)
	Politics and Public Law	
SO2129	กฎหมายระหว่างประเทศ	3 (3-0-6)
	International Laws	
SO2130	นโยบายสาธารณะและการวางแผน	3 (3-0-6)
	Public Policy and Planning	

SO2131	การจัดการและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ Human Resource Management and Development	3 (3-0-6)
SO2132	ระบบบริหารราชการไทย Thai Public Administration Systems	3 (3-0-6)
SO2133	พลเมืองกับจิตสาธารณะ Citizenship and Public Consciousness	3 (3-0-6)
SO2134	การสื่อสารทางการเมือง Political Communication	3 (3-0-6)
SO2135	การเขียนและการสืบค้นทางรัฐศาสตร์ Writing and Searching in Political Science	3 (3-0-6)
SO2136	ศาสนพิธีการศึกษา Ordinance Study	3 (2-2-5)
SO2141	การบริหารงบประมาณและการคลังสาธารณะ Budget and Public Fiscal Administration	3 (3-0-6)

2.2.3) รายวิชาฝึกภาคสนามหรือวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาตรี

8 หน่วยกิต

SO2137	เตรียมฝึกภาคสนาม Preparation of Field Specification	2 (2-0-4)
SO2138	การฝึกภาคสนาม Field Specification	6 (0-270-0)
SO2139	วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาตรี Undergraduate Thesis	6 (0-0-270)

***นักศึกษาสามารถเลือกลงวิชา SO2138 หรือ SO2139 ได้ ในกรณีเลือกลงรายวิชา SO2139 นักศึกษามีคุณสมบัติตามระเบียบ ข้อกำหนด ของทางหลักสูตร

(3) หมวดวิชาเลือกเสรี

6 หน่วยกิต

ให้เลือกเรียนวิชาเลือกเสรีไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต ตามรายวิชาที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยและไม่ซ้ำกับรายวิชาที่เคยเรียนมาแล้ว โดยอนุมัติจากอาจารย์ที่ปรึกษาและหัวหน้าภาควิชาชั้นๆ

หมายเหตุ : ความหมายของระบบรหัสวิชา

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	=	GE
- กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	=	GE1xxx
- กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	=	GE2xxx

- กลุ่มวิชาภาษา	=	GE3xxx
- กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์	=	GE4xxx
กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา	=	BU5xxx
คณะสังคมศาสตร์	=	SO
- ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา	=	SO1xxx
- ภาควิชารัฐศาสตร์และเศรษฐศาสตร์	=	SO2xxx
- สาขาวิชาการปกครอง	=	SO21xx

ความหมายของรหัสวิชา

พยัญชนะตัวที่ 1 และที่ 2	หมายถึง	อักษรย่อคณะ
เลขตัวที่ 1	หมายถึง	ภาควิชา
เลขตัวที่ 2	หมายถึง	สาขาวิชา
เลขตัวที่ 3-4	หมายถึง	ลำดับวิชาในแต่ละภาควิชา ตั้งแต่ 01-99

ความหมายของเลขรหัสหน่วยกิต

ตัวเลขนอกวงเล็บ	หมายถึง	จำนวนหน่วยกิต
ตัวเลขในวงเล็บตัวที่ 1	หมายถึง	จำนวนชั่วโมงภาคทฤษฎี
ตัวเลขในวงเล็บตัวที่ 2	หมายถึง	จำนวนชั่วโมงภาคปฏิบัติ
ตัวเลขในวงเล็บตัวที่ 3	หมายถึง	จำนวนชั่วโมงที่นักศึกษาต้องไปศึกษาค้นคว้าด้วย

ตนเองนอกเวลา

3.1.4 แผนการศึกษา

ปีที่ 1 ภาคการศึกษาที่ 1

รายวิชา		หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
GE1001	การป้องกันและปราบปรามการทุจริต	3	3	0	6
BU5001	ประวัติศาสตร์พระพุทธรศาสนา	3	3	0	6
BU5008	การปฏิบัติกรรมฐาน	3	3	0	6
SO2101	ความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์	3	3	0	6
SO2102	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมาย	3	3	0	6
GExxxx	วิชาเลือก	3	3	0	6
รวม		18			

ปีที่ 1 ภาคการศึกษาที่ 2

รายวิชา		หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
GE3001	ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร	3	3	0	6
GE3002	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	3	3	0	6
BU5002	พระไตรปิฎกศึกษา 1	3	3	0	6
BU5005	พุทธวิถีสไทย	3	3	0	6
SO2105	รัฐศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์	3	3	0	6
SO2115	ปรัชญาการเมือง	3	3	0	6
SOxxxx	วิชาเลือก	3	3	0	6
รวม		21			

ปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 1

รายวิชา		หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
GE2001	แนวคิดทางปรัชญาและวิทยาศาสตร์	3	3	0	6
BU5002	พระไตรปิฎกศึกษา 2	3	3	0	6
BU5005	ภาษาบาลีเพื่อการค้นคว้าพระพุทธรศาสนา	3	3	0	6
SO2108	หลักรัฐธรรมนูญและสถาบันทางการเมือง	3	3	0	6
SO2112	กฎหมายปกครอง	3	3	0	6
SO2113	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหารรัฐกิจ	3	3	0	6
GExxxx	วิชาเลือก	3	3	0	6
รวม		21			

ปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 2

รายวิชา		หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
GE3003	ทักษะการพูดและการฟังภาษาอังกฤษ	3	3	0	6
BU5004	พระไตรปิฎกศึกษา 3	3	3	0	6
BU5007	ภาษาสันสกฤตเพื่อการค้นคว้าพระพุทธศาสนา	3	3	0	6
SO2110	กฎหมายอาญา	3	3	0	6
SO2116	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	3	3	0	6
GExxxx	วิชาเลือก	3	3	0	6
GExxxx	วิชาเลือก	3	3	0	6
รวม		21			

ปีที่ 3 ภาคการศึกษาที่ 1

รายวิชา		หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
GE4001	สถิติเพื่อการวิจัยและการเรียนรู้	3	3	0	6
SO2103	การปกครองคณะสงฆ์ไทย	3	3	0	6
SO2104	พรรคการเมือง กลุ่มผลประโยชน์และการเลือกตั้ง	3	3	0	6
SO2107	แนวคิด ทฤษฎี และวาทกรรมทางการเมือง	3	3	0	6
SO2111	กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา	3	3	0	6
BUxxxx	วิชาเลือก	3	3	0	6
BUxxxx	วิชาเลือก	3	3	0	6
รวม		21			

ปีที่ 3 ภาคการศึกษาที่ 2

รายวิชา		หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
SO2106	ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์	3	3	0	6
SO2109	กฎหมายลักษณะพยาน	3	3	0	6
SO2114	การเมืองและการปกครองท้องถิ่น	3	3	0	6
SO2117	ภาษาอังกฤษสำหรับรัฐศาสตร์	3	3	0	6
SO2118	การเมืองการปกครองเปรียบเทียบ	3	3	0	6
SO2137	เตรียมฝึกภาคสนาม	2	2	0	4
SOxxxx	วิชาเลือก	3	3	0	6
รวม		20			

ปีที่ 4 ภาคการศึกษาที่ 1

รายวิชา		หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
SO2138	การฝึกภาคสนาม	6	0	270	0
SO2139	วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาตรี	6	0	270	0
รวม		6			
***นักศึกษาสามารถเลือกลงวิชา SO2138 หรือ SO2139 ได้ ในกรณีเลือกลงรายวิชา SO2139 นักศึกษามีคุณสมบัติตามระเบียบ ข้อกำหนด ของทางหลักสูตร					

ปีที่ 4 ภาคการศึกษาที่ 2

รายวิชา		หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
SOxxxx	วิชาเลือก	3	3	0	6
XXxxxx	วิชาเลือกเสรี	3	3	0	6
XXxxxx	วิชาเลือกเสรี	3	3	0	6
รวม		9			

3.1.5 คำอธิบายรายวิชาหมวดศึกษาทั่วไป

1) กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์

1.1) รายวิชาบังคับเรียน

รหัสวิชาชื่อรายวิชาและคำอธิบายรายวิชา

น (บ-ป-ต)

GE1001 การป้องกันและปราบปรามการทุจริต

3 (3-0-6)

Prevention and Suppression of Corruption

ศึกษาปัญหาการทุจริตในประเทศไทย สาเหตุของปัญหา รูปแบบของการทุจริต พฤติกรรมการทุจริต มาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริต กฎหมายที่เกี่ยวข้อง การเสริมสร้างจิตสำนึก ค่านิยม การป้องกันและปราบปรามการทุจริตให้กับบุคคลและหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล การมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พฤติกรรมที่แสดงถึงความทุจริต และผลที่เกิดจากการทุจริต บทบาทของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต การพัฒนาศักยภาพบุคลากรในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต กรณีศึกษา การป้องกันและปราบปรามการทุจริตในประเทศไทย

This course aims to have the students to study about the corruption in Thailand; the cause of the problem, the format of corruption, the behaviors of corruption, the defensive measure and anti-corruption, and the relevant laws. The students will learn to

raise awareness and consciousness, the value of anti-corruption to people, state agency, and private agency, the administration based on good governance, the participation of anti-corruption, the way of enhancing the strength of anti-corruption, the behaviors of corruption and the effect of corruption. Moreover, the students will learn about the role of the office of the national anti-corruption commission, the development of personnel potential in term of anti-corruption as well as case studies of anti-corruption in Thailand.

GE1002 พระพุทธศาสนากับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

3 (3-0-6)

Buddhism and Philosophy of Sufficiency Economy

ศึกษาหลักคำสอนและแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในพระพุทธศาสนา ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ความสัมพันธ์ระหว่างหลักคำสอนพระพุทธศาสนากับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ ประยุกต์ใช้หลักการทรงงานหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและแนวคิดการพัฒนาแบบยั่งยืนในชีวิตประจำวัน แนวคิดและหลักการโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ วิเคราะห์ยุทธศาสตร์ฉลาดรู้เพื่อการพัฒนาชุมชนต้นแบบตามศาสตร์ พระราชาสู่การพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม การประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาและเศรษฐกิจพอเพียงกับชีวิตและสังคม เศรษฐกิจพอเพียงกับความเปลี่ยนแปลงในโลกปัจจุบัน

This course aims to have the students study the sermon and the Concept of Philosophy of Sufficiency Economy in Buddhism, Philosophy of Sufficiency Economy based on the royal idea of His Majesty King Bhumibol Adujyadel, the relationship between the Buddha's teaching and Philosophy of Sufficiency Economy based on the royal Idea, the application of His Majesty the King's working principles, the principles of Philosophy of Sufficiency Economy, and the concepts of sustainable development in daily life. Besides, students have to learn the concepts and principles of the royal projects initiated by His Majesty King Bhumibol Adujyadel, as well as analyze "Learn Wisely" learning concept of His Majesty King Bhumibol Adulyadej in order to develop the model community according to the King's Philosophy. Also, students will learn how to apply the King's Philosophy and the Concept of Philosophy of Sufficiency Economy for life and society, as well as the sufficient economy and the change of the world in the present.

GE1003 กระบวนการยุติธรรมและกฎหมายในชีวิตประจำวัน

3 (3-0-6)

Law and Equity Process in Daily Life

ศึกษาแนวคิด หลักการ ความหมายของการบริหารงานยุติธรรมทางแพ่ง อาญา และปกครอง ประวัติและพัฒนาการของกระบวนการยุติธรรมสากล ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป กฎหมาย

สำคัญในการดำเนินชีวิต กฎหมายที่เป็นข้อบังคับของสังคมและสหประชาชาติ หลักนิติธรรม กระบวนการยุติธรรมทางเลือก ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในกระบวนการยุติธรรม หลักศีลธรรมในพระพุทธศาสนากับหลักกฎหมาย การประยุกต์ใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในกระบวนการยุติธรรม และการบังคับใช้กฎหมาย

This course aims to have the students study on the concepts, the principles, and the meaning of justice administration in terms of civil laws, criminal laws, and administrative laws, as well as the history and development of the international justice process, the fundamental knowledge of law in general, the essential law of life. Moreover, students will learn about the laws which are the regulations of society and United Nations, the rule of law, alternatives to justice, the problems and obstacles occurred in the process of justice, the morality of Buddhism and the principle of law. Students also learn how to apply the Buddha's teaching in the process of justice and the law enforcement.

GE1004 สิทธิมนุษยชน คุณธรรมจริยธรรมและหลักธรรมาภิบาล 3 (3-0-6)

Human Right, Virtues, Ethics and Good Governance

ศึกษาหลักสิทธิมนุษยชน บทบาทและการพัฒนาของสิทธิมนุษยชนระดับสากลและสังคมไทย มโนทัศน์เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน นโยบายการพัฒนาของรัฐที่ส่งผลต่อสิทธิมนุษยชน แนวคิดทางด้านคุณธรรมจริยธรรมและความรับผิดชอบทางสังคมของบุคลากรภาครัฐ การปฏิบัติตนตามหลักธรรมาภิบาล ประเด็นปัญหาทางจริยธรรมในยุคโลกาภิวัตน์ ผลกระทบทางสังคม และแนวทางการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเพื่อการพัฒนาและส่งเสริมหลักสิทธิมนุษยชน

This course aims to have the students study on human rights, the role and the development of human rights in Thailand and international ranks, the concept of human rights, as well as the state policy of development affected to human rights. Students will also learn about the virtuous and ethic concept, and cooperate social responsibility of the state personnel, the behaviors based on good governance; furthermore, they have to study the ethical problems of globalization, the effect to society, and the path to developing the virtue, the ethics and the Buddha's teaching in order to develop and promote the human rights.

GE1005 พระปริตร พระเครื่อง และโหราศาสตร์ไทย 3 (3-0-6)

Verses of Safeguard, Amuletic Buddha Image, and Thai Astrology

ศึกษาประวัติความเชื่อในสังคมไทยและสังคมโลก ประวัติ ตำนานพระปริตรและคาถาหรือมนต์ในพระพุทธศาสนา การสวดพระปริตร บทพระปริตรที่สำคัญในพิธีกรรมและความเชื่อในสังคมไทย ความ

เชื่อเรื่องมนต์หรือคาถาในสังคมไทย บทคาถาและการสวดคาถาประเภทต่าง ๆ ปฏิทินปักขคณนาและการคำนวณปฏิทินปักขคณนา พุทธศิลป์และพระเครื่องไทย พระพุทธรูปที่สำคัญในประเทศไทย ตระกูลพระเครื่องที่สำคัญ พุทธคุณพระเครื่องไทย ประวัติและตำราโหราศาสตร์ไทยและโหราศาสตร์สากล ปีนักษัตรและปฏิทินจันทรคติ การคำนวณและการใช้ปฏิทินจันทรคติ โหราศาสตร์กับศาสตร์สมัยใหม่ โหราศาสตร์กับหลักคำสอนในพระพุทธศาสนา

This course aims to have the students study on; the history and belief of Thailand and global communities, the history and legend of the verses of safeguard, the holy stanzas, and the charms in Buddhism, the chanting of the verses, the verses which are important to ceremony and belief in Thailand. Students will also learn about the belief of the spells and holy stanzas in Thai society, the types of holy stanzas and chanting, the polynomial calendar and the calculation of the polynomial calendar, Buddhist arts and the amuletic Buddha images, as well as the Buddha image in Thailand, the categories and qualities and of the amuletic Buddha images. Besides, students will study about the history and textbooks of Thai and universal astrology, Chinese zodiac and lunar calendar, as well as they will learn how to calculate and apply the lunar calendar, the astrology and modern science, and the astrology and the Buddha's teaching.

GE1006 พระพุทธศาสนากับจิตอาสาเพื่อพัฒนาสังคม

3 (3-0-6)

Buddhism and Public Mind for Social Development

ศึกษาแนวคิด หลักการ วิธีการเกี่ยวกับจิตอาสา รูปแบบ แนวทาง กระบวนการสร้างงานจิตอาสาเพื่อพัฒนาตนเองและสังคม หลักคำสอนในพระพุทธที่เป็นรากฐานที่มาแนวคิดจิตอาสา แบบอย่างบุคคลจิตอาสาในประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา การพัฒนาและสร้างคุณลักษณะความเป็นจิตอาสาตามแนวคิด ระเบียบ สามัคคี บำเพ็ญประโยชน์ของมหาวิทยาลัย กรณีศึกษาบทบาท หน้าที่บุคคล กลุ่มองค์กร หน่วยงานที่ทำงานด้านจิตอาสา โดยผู้เรียนต้องเรียนรู้กระบวนการสร้างจิตอาสา การบำเพ็ญประโยชน์ หรืออาสาสมัครโดยผ่านกระบวนการทำกิจกรรมอาสาพัฒนาสังคม และจิตอาสาในโอกาสต่าง ๆ อย่างชัดเจน

This course aims to have the students study on the concept, the principle, and the way of public mind, the pattern, method, and process of public-mind affair for self and social development, the public-mind concept based on the teaching of the Lord Buddha, and the people as the model with public mind in the history of Buddhism. Students will also learn how to develop and construct the characteristics with public mind based on the concepts, rules, harmony and benefit making of Mahamakut Buddhist

University by learning the process of public-mind making, benefit making, or volunteering through the process of public-mind activities for society and other opportunities.

GE1007 ไทยศึกษากับพหุวัฒนธรรม

3 (3-0-6)

Thai Study and Multiculturalism

ศึกษาประวัติศาสตร์ไทยเชิงวิเคราะห์ พัฒนาการทางการเมือง การปกครอง รูปแบบความเชื่อ และการดำเนินชีวิตของคนไทย โครงสร้างทางเศรษฐกิจสังคม และวัฒนธรรม พระพุทธศาสนาในฐานะเป็นบ่อเกิดวัฒนธรรม ความเชื่อ หลักคิดและภูมิปัญญาไทย วัฒนธรรมและความหลากหลายทางวัฒนธรรม ชาติพันธุ์และการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม วัฒนธรรมตะวันตก วัฒนธรรมตะวันออก วัฒนธรรมอาเซียน วัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมท้องถิ่นไทย การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและกระแสโลกาภิวัตน์กับผลกระทบทางวัฒนธรรมและวิถีชีวิต หลักธรรมในพระพุทธศาสนาเพื่อการสร้างความเข้าใจอันดีในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขของสังคมพหุวัฒนธรรม

This course aims to have the students study on the analytical history of Thailand, the development of politics and government, the pattern of Thai people's belief and way of life, the structure of economy, society, and culture, Buddhism as the cradle of culture, belief, main idea, and wisdom of Thailand, the variety of culture, ethnic groups, including cross-cultural communication. Students will also learn the western culture, the eastern culture, and ASEAN culture as well as Thai culture and local culture in Thailand. Besides, students will learn the social change and the trend of globalization, the effect of globalization towards culture and way of life, including the Buddha's teaching for peaceful co-existence of multicultural community.

GE1008 ความเป็นพลเมืองในสังคมประชาธิปไตย

3 (3-0-6)

Citizenship in Democratic Society

ศึกษาแนวคิด หลักการ และองค์ความรู้เกี่ยวกับความเป็นพลเมืองในสังคมประชาธิปไตย และหน้าที่ของพลเมืองตามรัฐธรรมนูญ การดำรงไว้ซึ่งศักดิ์ศรีและคุณค่าของความเป็นมนุษย์ การอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและประชาคมโลกอย่างสันติตามหลักสันติธรรม การพัฒนา การมีส่วนร่วมอย่างสันติวิธี การพัฒนาจิตสาธารณะเพื่อป่มเพาะความเป็นพลเมือง พระพุทธศาสนากับความเป็นพลเมืองที่ดี

This course aims to have the students study on the concept, principle, and body of knowledge about citizenship in democratic society, and civics according to the constitution, and the maintenance of human dignity and value. Moreover, students will learn about the peaceful co-existence in Thai society and world community based on the

principle of tolerance, as well as the development and peaceful participation, the development of public mind in order to incubate the good citizenship based on Buddhism.

GE1009 อนาคตสังคมไทยและสังคมโลกที่เปลี่ยนแปลง 3 (3-0-6)

Future of Thai Society and Changing World Society

ศึกษาและสืบค้นข้อมูลการเปลี่ยนแปลงสังคมไทย สังคมโลก จากแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ของสังคมไทย สังคมโลก การเสนอแนวทางการปรับตัว การแก้ปัญหาและการพัฒนาของพลเมืองในกระแสโลกาภิวัตน์ หลักคำสอนพระพุทธศาสนากับความตระหนักรู้และการปรับตัวในสังคมการเปลี่ยนแปลง

This course aims to have the students study, analyze and investigate the information about the change of Thai society and world society from various resources, as well as propose the way of adaptation, the solution and development of citizen in the trend of globalization, the Buddha's teaching and the realization, including the adaptation in the social change.

GE1010 การเมืองการปกครองไทย 3 (3-0-6)

Thai Politics and Government of Thailand

ศึกษาเกี่ยวกับวิวัฒนาการทางการเมืองการปกครองของไทย การบริหารราชการแผ่นดิน การปกครองท้องถิ่น พรรคการเมือง การเลือกตั้ง องค์กรตามรัฐธรรมนูญ แผนนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐและสิทธิมนุษยชน การเมืองการปกครองตามแนวพระพุทธศาสนา

The aim of this course is to have the students study about the evolution of politics and government in Thailand, public administration, local government, political party, election, including constitutional organization, the fundamental state policy, human rights, and the politics and government based on Buddhism.

2) กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์

รหัสวิชาชื่อรายวิชาและคำอธิบายรายวิชา น (บ-ป-ต)

GE2001 แนวคิดทางปรัชญาและวิทยาศาสตร์ 3 (3-0-6)

Concepts of Philosophy and Sciences

ศึกษาธรรมชาติของปรัชญาและวิทยาศาสตร์ แนวคิดพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ ความแตกต่างระหว่างปรัชญากับวิทยาศาสตร์ สำนักปรัชญาและกลุ่มสำนักคิดตะวันตกและตะวันออก โดยศึกษาให้ครอบคลุมทั้งอภิปรัชญา ญาณวิทยาและจริยศาสตร์ ตรรกศาสตร์และการใช้เหตุผลเพื่อการแสวงหา

ความรู้และการตัดสินใจ แนวทางการดำเนินชีวิตและทำงานตามหลักปรัชญาและศาสนา การประยุกต์ใช้แนวคิดทางวิทยาศาสตร์และปรัชญาในการดำรงชีวิต

This course aims to have the students study the nature of philosophy and sciences, the basic concept of sciences, the differences between philosophy and sciences, the house of philosophy and the house of thinkers in the west and the east by scrutinizing metaphysics, epistemology, ethics, logic, including the use of reason to seek knowledge and decision making. Students, moreover, will learn the way of life and works based on the principle of philosophy and religion, as well as how to apply the concepts of philosophy and sciences for life.

GE2002 การคิดเชิงเหตุผลและการแก้ปัญหา

3 (3-0-6)

Logical Thinking and Problem Solution

ศึกษาหลักการ แนวคิด และกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล การแสวงหาข้อมูลและความรู้ ภาษากับการใช้เหตุผล การคิดเชิงสร้างสรรค์และการแก้ปัญหา เทคนิคการคิดเชิงสร้างสรรค์ การตัดสินใจ วิเคราะห์และสรุปข้อมูลเพื่อการคิดและการตัดสินใจ การประยุกต์การคิดทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสังคมศาสตร์เพื่อการแก้ปัญหาวิเคราะห์และอธิบายข้อมูลข่าวสารในโลกปัจจุบันและการตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูลที่ได้รับ วิธีคิดตามหลักพระพุทธศาสนา

This course aims to have the students study the principle, the concept, and the process of logical thinking. The searching of information and knowledge, language and reasoning, creative thinking and problem solution, creative thinking techniques, and decision making. Besides, students will learn how to analyze and conclude the information in order for thinking and decision making, how to apply mathematical thinking, scientific thinking, and social science thinking in order to solve problems, analyze and explain the news information in the current world, and how to make decision based on the received information, including the way of thinking based on Buddhism.

GE2003 มนุษย์กับอารยธรรมและศาสนา

3 (3-0-6)

Man, Civilization and Religion

ศึกษาธรรมชาติของมนุษย์และสังคม พัฒนาการและความสัมพันธ์ของมนุษย์ในอารยธรรมและวัฒนธรรมต่าง ๆ ในมิติทางสังคม ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมือง ความเชื่อ ลัทธิและศาสนา ที่มีผลต่อแนวคิดแนวปฏิบัติของมนุษย์และสังคม พระพุทธศาสนากับมนุษย์และอารยธรรม

This course aims to have the students study about the nature of mankind and society, the development and the relationship between mankind with civilization and

various cultures in social dimension as well as study the history, culture, economy, politics, belief, creed and religion which affect the concept and action of mankind and society, including Buddhism, mankind, and civilization.

GE2004 ชีวิต ความสุข ความตาย

3 (3-0-6)

Life, Happiness and Death

ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับชีวิต ความสุข ความตาย พัฒนาการของชีวิต ชีวิตกับการเรียนรู้ การวางแผนชีวิตและครอบครัว การออกแบบชีวิตและการใช้ชีวิตในโลกการเปลี่ยนแปลง ปัญหาและวิธีการแก้ไขปัญหาชีวิต มิติของความสุข ศิลปะการดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข การปฏิบัติตนให้เกิดสุขภาวะทางกายและสุขภาวะทางใจ การดำเนินชีวิตอย่างมีสุนทรียภาพ แนวคิดและความเชื่อเรื่อง การตาย ชีวิตและความตายภาวะหลังการตาย การดำรงชีวิตให้มีความสุขและการตายอย่างสงบตามหลักพระพุทธศาสนา กรณีศึกษาบุคคลตัวอย่างในการใช้ชีวิตอย่างมีความสุข

This course aims to have the students study the concept and theory about life, happiness, and death, the progress of life, life and learning, life and family planning, life design and life in the changing world, the problem and solution of life, dimension of happiness, arts of living with happiness, self-performance for body and mind wellness, and way of life with aesthetics. Moreover, students have to study about the concept and belief of death, life and death, post-death condition, living with happiness and death in peace based on Buddhism, including case studies of the models who live with happiness.

GE2005 ความเป็นผู้นำและการจัดการ

3 (3-0-6)

Leadership and Management

ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำ บุคลิกภาพ ลักษณะและบทบาทผู้นำ การสร้างทีมงานและการทำงานเป็นทีม หลักการและทฤษฎีการจัดการ การจัดการตนเอง การจัดการกับภาวะวิกฤต การจัดการกับการเปลี่ยนแปลง การจัดการความขัดแย้ง การจัดการเชิงกลยุทธ์ แนวทางในการพัฒนาทักษะความเป็นผู้นำ พระพุทธศาสนากับการพัฒนาบุคลิกภาพ ภาวะผู้นำและการจัดการ และการประยุกต์ใช้หลักธรรมในพระพุทธศาสนาเพื่อความเป็นผู้นำและการจัดการ

This course aims to have the students study the concept and theory of leadership, the personality, character, and roles of leader, team building and working, the principle and theory of management, self-management, crisis management, change management, conflict management, and strategic management. Furthermore, students will learn about the way of developing leadership skills, Buddhism and personality development, the

condition of leader and management, as well as how to apply the Buddha's teaching in order for leadership and management.

GE2006 จิตวิทยากับชีวิตสมัยใหม่

3 (3-0-6)

Psychology and Modern Life

ศึกษาศาสตร์และธรรมชาติทางสมองของมนุษย์ การเข้าใจและการควบคุมอารมณ์ จิตวิทยาเพื่อการดำรงชีวิต แรงจูงใจในการเรียนรู้ กระบวนการจิตปัญญา การคิดแบบองค์รวม การปรับตัวสู่สังคมสมัยใหม่ การรักษาความรักและความสุขในชีวิตสมัยใหม่ และการเป็นพลเมืองดีในโลกสมัยใหม่ การประยุกต์แนวคิดและทฤษฎีทางจิตวิทยาเพื่อความเข้าใจที่หลากหลายของมนุษย์ในด้านชาติพันธุ์ วัฒนธรรม และทัศนคติเพื่อความผาสุกในชีวิต หลักจิตวิทยาในพระพุทธศาสนา สมาธิและสติในแนวจิตวิทยา การมีเมตตาและการให้อภัย การแก้ปัญหาและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุขด้วยหลักธรรมและหลักจิตวิทยา

This course aims to have the students study the science and nature of human brain, the understanding and controlling of emotion, psychology of living, the motivation of learning, the contemplative process, holistic thinking, the adaptation for modern life, the preservation of love and happiness in modern life, and the good citizenship in modern life as well. In addition, students will learn how to apply the concept and theory of psychology for understanding the variety of mankind in terms of ethnicity, culture, and attitude in order for happiness of life. Students will also learn the principle of Buddhist psychology, the concentration and mindfulness in psychology, loving-kindness and forgiveness, as well as learn how to solve the problem and how to live happily by employing the Dhamma and the principle of psychology.

GE2007 การพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อสุขภาพและสังคม

3 (3-0-6)

Life Skill Development for Health and Society

ศึกษาเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักการและกระบวนการของพลศึกษา สุขศึกษา และนันทนาการ หลักการเลือกกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตและสุขภาพ การจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับครอบครัว เพื่อน สังคม กระบวนการทางประชาสังคมเพื่อกำหนดบทบาทของตนเองในการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาและเอดส์ศึกษาอย่างรอบด้าน สารเสพติด สารพิษและอุบัติเหตุของชุมชน และกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสุขภาพที่สัมพันธ์กับชุมชน นโยบายสาธารณะเพื่อการส่งเสริมสุขภาพ พระสงฆ์กับการดูแลสุขภาพ หลักเสขียวัตรเพื่อสุขอนามัยในพระพุทธศาสนา

The aim of this course is to have the students learn how to apply the principle and process of physical education, health education, and recreation, and also learn the

principle of choosing the activities which develop life skills and health, the provision for activities to enhance the good relationship with family, friends, and society, and the civil society process for determining their own roles involved with the learning process of sex education and AIDS education carefully. Additionally, students have to study about addictive substances, poisonous substances, and accidents in community, including the activities for health which are involved with community, the public policy for health, monks and health care, and the seventy-five rules of training for good health in Buddhism.

3) กลุ่มวิชาภาษา

รหัสวิชา ชื่อรายวิชาและคำอธิบายรายวิชา

น (บ-ป-ต)

GE3001 ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร

3 (3-0-6)

Thai Language for Communication

แนวคิดทั่วไปของการสื่อสาร ภาษากับการสื่อสาร การใช้ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยร่วมสมัย ภาษาไทยในสังคมดิจิทัล การใช้ภาษาไทยได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ วิเคราะห์และสรุปประเด็นจากเรื่องที่ฟัง ดู อย่างมีวิจารณญาณ อ่านออกเสียงตามอักขรวิธี อ่านจับใจความจากงานเขียนประเภทต่าง ๆ เขียนผลงานประเภทต่างๆ ตามหลักการเขียน มารยาทในการฟัง พูด อ่าน และเขียน ฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันและเป็นพื้นฐานการแสวงหาความรู้ การสืบค้นและการอ้างอิงเพื่อการนำเสนอและการสื่อสารในสื่อผสมและเครือข่ายสังคมออนไลน์

This course aims to provide the students opportunities to study the general concept of communication, Language and communication, use of standard and contemporary Thai language, Thai language in digital society, and use of Thai language in the appropriate situation. In addition, students have to analyze and conclude the idea from what they have heard and watched critically, and to read aloud in accordance with orthography, read for main idea from various written works. Students will also have to write many types of writing based on the writing principles. the appropriate manners for listening, speaking, reading and writing, the practice of listening, speaking, reading and writing skills for daily life communication and the base of seeking knowledge will also be focused. Besides, students have to learn about searching and referring for presentation and communication with mixed media and online networking.

GE3002 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร**3 (3-0-6)****English Language for Communication**

พัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน การทักทายและการแนะนำตัว การบรรยายลักษณะบุคคล สิ่งของ สถานที่ การสอบถามเส้นทางและการบอกทิศทาง การแสดงความรู้สึก การอ่านข่าว ประกาศ โฆษณาและบทความสั้น ๆ ธรรมะพากย์ภาษาอังกฤษ พัฒนาทักษะฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาอังกฤษที่จำเป็นต่อการสื่อสาร รวมทั้งการสืบค้นสารสนเทศทางอิเล็กทรอนิกส์ การอ้างอิง และเรียนรู้จากสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ และสื่อสิ่งพิมพ์

This course aims to have the students develop English communicative skills in various situations in daily life, greeting and introduction, the description for personality, objects, and places, as well as asking and answering directions, feeling expression, reading news, announcement, advertisement, causerie and Dhamma in English. in addition, students have to develop English listening, speaking, reading and writing skills which are necessary for communication, including searching electronic information, referring, learning from various types of learning media, electronic database, and printing media.

GE3003 ทักษะการพูดและการฟังภาษาอังกฤษ**3 (3-0-6)****English Speaking and Listening Skills**

พัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้คำศัพท์และสำนวนที่เหมาะสมเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันที่มีประสิทธิภาพ พูดบอกรายละเอียดและสรุปประเด็นสำคัญ ฟังบทสนทนาและข้อความสั้น ๆ แล้วจับใจความ ใช้ประโยคและสำนวนเกี่ยวกับสิ่งรอบตัว การพูดโต้ตอบในสถานการณ์ชีวิตประจำวัน การติดต่อกัน การเดินทาง การท่องเที่ยว ภาษาอังกฤษเพื่อการบรรยายธรรมะและการท่องเที่ยวทางพระพุทธศาสนา

This course aims to have the students develop their listening and speaking skills with the vocabulary and idioms which are appropriate for daily effective communication, describe the details, summarize the important idea, and listen to short conversations or messages and tell the main idea. Students also have to learn how to use sentences and idioms involved with their surroundings, e.g. responding in daily life, making contact, taking a trip, traveling, including English for Dhamma preaching and Buddhist tourism.

GE3004 ภาษาอังกฤษเพื่อทักษะการศึกษา**3 (3-0-6)****English for Study Skills**

พัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการเรียนรู้ การสรุปความ และแสดงความคิดเห็น เทคนิคและวิธีการฟัง พูด อ่าน และเขียนในชีวิตประจำวัน การอ้างอิงและบรรณานุกรม ฝึกวิเคราะห์องค์ประกอบของ

คำและคำผสม ผูกเขียนคำตามคำบอกและเขียนสรุปจากเรื่องที่ได้ยินพร้อมทั้งจับใจความสำคัญ การใช้พจนานุกรมภาษาอังกฤษเพื่อการอ่านและการเขียน โดยใช้สื่อระบบสารสนเทศ เครื่องข่ายสังคมออนไลน์ และฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

This course aims to have the students develop English skills for learning, summarization, opinion expression, techniques and methods of English four skills in daily life, as well as reference and context in order to practice the analysis of word components and compound words. Moreover, students have to practice the dictation and summarization and also getting the main idea from what they have heard, as well as students have to learn how to use English dictionary for reading and writing by using information systems media, online social network, and electronic database.

GE3005 ธรรมภาคภาษาอังกฤษ

3 (3-0-6)

Dhamma Preaching in English

ศึกษาหมวดธรรมและหัวข้อธรรมทางพระพุทธศาสนาที่ใช้ในชีวิตประจำวันภาคภาษาอังกฤษ อักษรโรมันและการใช้อักษรโรมันในงานพระพุทธศาสนาภาคภาษาอังกฤษศัพท์ภาษาอังกฤษเฉพาะทางพระพุทธศาสนา การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการอธิบายและบรรยายธรรมะ ภาษาอังกฤษในงานวิชาการและการเผยแผ่พระพุทธศาสนา

This course aims to have the students study Dhamma and Dhamma topics in Buddhism which are used in daily life in English. In addition, Roman alphabets and the use of Roman alphabets for Buddhist works in English, English technical terms in Buddhism, English for Dhamma explanation and description, English for academic works and Dhamma propagation will be focused.

GE3006 ภาษาอังกฤษเพื่อเตรียมความพร้อมประกอบอาชีพ

3 (3-0-6)

English for Careers Preparation

ศึกษาหลักการและพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในระดับที่สูงขึ้น เพื่อเป็นผู้ประกอบการและการสมัครงาน ในด้านการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน เน้นการตอบคำถามในการสัมภาษณ์ การอ่านข่าว การโฆษณาสั้นคำ ผลิตภัณฑ์ การโฆษณางาน การสมัครงาน การเขียนจดหมายอีเมลล์เพื่อสมัครงาน การเขียนประวัติส่วนตัว การกรอกแบบฟอร์มสมัครงาน และการแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ

This course aims to have the students study the principle of English use in advance and develop the ability of English use in advance for entrepreneurship and job application in terms of listening, speaking, reading and writing, and also focus on answering in

interviews, reading news, advertising e.g. goods, products, or jobs. Additionally, email writing for job application, resume writing, writing for job application and sharing opinions will be focused in this course.

GE3007 ภาษาจีนพื้นฐาน

3 (3-0-6)

Fundamental Chinese

ศึกษาหลักการและระบบสัทอักษรจีน (ฮั่นอวี๋พินอิน) รูปแบบโครงสร้างและหลักไวยากรณ์พื้นฐาน ฟังทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนภาษาจีน สามารถสื่อสารและเรียบเรียงประโยคอย่างง่าย ๆ ได้ ฟังการฟังจากสื่อมีเดียภาษาจีนอย่างง่าย สร้างประโยคเพื่อสนทนาโต้ตอบและสื่อสารในชีวิตประจำวันโดยใช้รูปโครงสร้างประโยคที่ไม่ซับซ้อน เรียนรู้หลักการค้นหาคำศัพท์จากพจนานุกรม สามารถเขียนตัวอักษรจีนได้ ตลอดจนสามารถจดจำและอ่านตัวอักษรจีนที่ได้ถูกต้อง

This course aims to have the students study the principle and system of Pinyin, basic structure and grammar, the practice of listening, speaking, reading and writing. Students will be able to communicate and compose simple sentences, to practice listening with Chinese simple media, to compose responsive sentences and to communicate in daily life by using the simplicity of sentence structures. Besides, students will learn the principle of searching vocabulary from dictionary as well as will be able to write Chinese alphabets until they can remember and read Chinese alphabets correctly.

GE3008 ภาษาและวัฒนธรรมกลุ่มประเทศอาเซียน

3 (3-0-6)

ASEAN Languages and Cultures

ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรมกลุ่มประชาคมอาเซียน ความหลากหลายของภาษาในกลุ่มประเทศอาเซียน ลักษณะร่วมและลักษณะเฉพาะด้านความคิด ค่านิยมซึ่งแสดงออกผ่านภาษา วรรณกรรม และงานเขียน

This course aims to have the students learn and understand about the languages and cultures of ASEAN community, the diversity of ASEAN languages, the individual and mutual characters of thinking, and the value express through language, literature, and writing.

GE3009 ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในงานอาชีพ

3 (2-2-5)

Thai Language for Careers Communication

ศึกษาและปฏิบัติการใช้ภาษาไทยในการสื่อสาร การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าสารในชีวิตประจำวัน และในงานอาชีพจากสื่อประเภทต่าง ๆ การนำเสนอข้อมูลหรือบรรยายสรุป การพูดใน

งานอาชีพในโอกาสต่าง ๆ ของสังคม การใช้ภาษาไทยในงานวิชาการ การเขียนเพื่อติดต่อกิจธุระและธุรกิจ และการเขียนรายงานวิชาการหรือรายงานการวิจัย การใช้ภาษาไทยในการบรรยายธรรมและการเผยแพร่พระพุทธศาสนา การใช้ภาษาไทยที่เหมาะสมในสื่อสังคมออนไลน์

This course aims to have the students study and practice Thai language for communication, analysis, synthesis and evaluation in daily life and for careers from various types of media. In addition, students will learn about the presentation of information and summarization, public relations, spokesman, masters of ceremonies, moderator, the use of Thai language for academic affairs, writing for business, writing for academic papers or research report, use of Thai language for Dhamma preaching and Buddhism propagation, including the appropriate use of Thai language on online community.

GE3010 การเขียนรายงานการปฏิบัติงาน

3 (2-2-5)

Performance Report Writing

ศึกษาและปฏิบัติหลักการเขียนรายงานการปฏิบัติงาน การเลือกใช้ถ้อยคำ สำนวน ระดับภาษา การรวบรวมข้อมูลเพื่อวางแผนการเขียนรายงานแต่ละประเภท โดยใช้หลักการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า กระบวนการเรียบเรียงความคิดและการเขียนเนื้อหาตามขั้นตอน การเขียนรายงานการปฏิบัติการสอนและรายงานการปฏิบัติงานประเภทต่าง ๆ รายงานการศึกษาค้นคว้า รายงานการเดินทาง รายงานความคืบหน้า รายงานการประชุม รายงานการศึกษาดูงาน รายงานวิเคราะห์เพื่อเลือกแนวทางและรายงานนำเสนอภายในองค์กร

This course aims to have the students study and practice the principle of performance report writing, the selection of words, idioms, or language types, the data collection for planning report writing by using the principles of analysis, synthesis, and evaluation. Besides, students will learn the process of thinking arrangement, content writing in regular stages, as well as writing report of teaching practicum report, other types of performance report writing, research report, travel report, progressive report, meeting report, field study report, analysis report for alternatives, presentation report in organization.

4) กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชาและคำอธิบายรายวิชา	น (บ-ป-ต)
GE4001	สถิติเพื่อการวิจัยและการเรียนรู้	3 (3-0-6)

Statistics for Research and Learning

ศึกษาหลักสถิติและการเลือกใช้สถิติในงานวิจัยและการสำรวจความคิดเห็น สมมติฐาน ค่ามาตรฐาน การวัด การเก็บข้อมูล ประชากร กลุ่มตัวอย่าง การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ การอ่านและการแปลผลข้อมูล การตัดสินใจบนพื้นฐานข้อมูลทางสถิติเพื่อพัฒนาตนเองและการเรียนรู้ในสังคมการเปลี่ยนแปลง การนำข้อมูลทางสถิติไปใช้ในการทางการบริโภคและการเรียนรู้ในชีวิตประจำวัน จริยธรรมและจรรยาบรรณทางสถิติ

This course aims to have the students study the principle and selection of statistics for research, the exploration of opinion, hypothesis, standard score, measurement, data collection, population, representative sample, analysis of statistical data, as well as data interpretation and transformation. In addition, students will learn how to make decision based on statistic data in order for self-development and learning in the changing society, how to apply the statistical data for consumption and learning in daily life, and learn about ethics and morality in statistics.

GE4002	คณิตศาสตร์เพื่อพัฒนาทักษะการคิด	3 (3-0-6)
--------	---------------------------------	-----------

Mathematics for Thinking Skills Development

ศึกษาการฝึกทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ โดยเน้นทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการใช้เหตุผล ทักษะการสื่อสาร การสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์และการนำเสนอ ทักษะในการเชื่อมโยงความรู้ต่าง ๆ ทางคณิตศาสตร์และเชื่อมโยงคณิตศาสตร์ในงานอาชีพ และทักษะความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

This course aims to have the students study the practice of mathematic skills and processes focused on problem- solution skills, reasoning skills, communicative skills, mathematic communication and presentation, mathematic knowledge connection skills, mathematic connection for careers, and creative thinking skills.

GE4003	พระพุทธศาสนากับการพัฒนาทักษะการเรียนรู้	3 (3-0-6)
--------	---	-----------

Buddhism and Learning Skill Development

ศึกษาโลกทัศน์และกระบวนการทัศน์ความรู้ในพระพุทธศาสนา กระบวนการทางปัญญา มิตินความรู้ และกระบวนการพัฒนาความรู้ในพระพุทธศาสนา แนวคิดสำคัญของทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ความสัมพันธ์ระหว่างพระพุทธศาสนากับการเรียนรู้ในทศวรรษที่ 21 หลักธรรมสำคัญเพื่อการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ การรู้ดีจิตอด การคิดเชิงวิเคราะห์ การคิดสรรแหล่งสารสนเทศ การแสวงหาสารสนเทศ

การประเมินวิเคราะห์ การเขียนและการนำเสนอในเชิงวิชาการ จรรยาบรรณและความเที่ยงตรงทางวิชาการ

This course aims to have the students study the vision and paradigm of knowledge in Buddhism, the process of wisdom, the knowledge dimension, the process of knowledge development in Buddhism, the important concept of learning skills in the 21st century, as well as the relationship between Buddhism and learning in the 21st century. Moreover, the important teaching of the Buddha for learning skill development, digital literacy, analytical thinking, the selection of information resource, the assessment of analysis, the composition and presentation for academic affairs, the ethics and validity of academic affairs will be focused.

GE4004 ปัญญาประดิษฐ์

3 (3-0-6)

Artificial Intelligence

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของปัญญาประดิษฐ์ แนวคิดและเทคนิคของปัญญาประดิษฐ์ การแก้ไขปัญหาและการพัฒนาปัญญาประดิษฐ์ให้มีประสิทธิภาพ แนวคิดและเทคนิคการนำปัญญาประดิษฐ์มาช่วยพัฒนาการเรียนรู้อัตโนมัติ เทคโนโลยีของปัญญาประดิษฐ์ในปัจจุบัน ทักษะของบุคคลสำคัญของโลกต่อปัญญาประดิษฐ์ พุทธศาสนากับปัญญาประดิษฐ์ วิธีการนำปัญญาประดิษฐ์มาช่วยส่งเสริมและเผยแผ่พระพุทธศาสนา

This course aims to have the students study the introduction to the history of artificial intelligence, concepts and techniques of artificial intelligence, solving problems and developing effective artificial intelligence, concepts and techniques of using artificial intelligence to help develop learning, technology of artificial intelligence and how to bring artificial intelligence to help promote and disseminate Buddhism.

GE4005 เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาขั้นคว่ำ

3 (3-0-6)

Information Technology for Further Study

แนวคิดและหลักการระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ การใช้ระบบปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน ทักษะการรู้สารสนเทศ การสืบค้น การรวบรวม วิเคราะห์ สังเคราะห์สารสนเทศเพื่อนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าและการอ้างอิง เทคโนโลยีภูมิสารสนเทศและการนำไปใช้ การใช้สื่อมัลติมีเดียและเครือข่ายสังคมออนไลน์ และฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการศึกษาขั้นคว่ำ กฎหมายและจริยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

This course aims to have the students study the concept and principle of information technology system, the use of the computer operating system which is

necessary for operation, the information literacy skills, the searching, collecting, analyzing and synthesizing information for research presentation and technology reference of geoinformatics and for application. Students will also learn the use of multimedia and online social network, electronic database for study, including law and ethics of using information technology.

GE4006 วิทยาศาสตร์เพื่อคุณภาพชีวิต

3 (3-0-6)

Science for Life Quality

ศึกษากระบวนการทางวิทยาศาสตร์ การเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ศึกษาสาเหตุ ผลกระทบ แนวทางแก้ไขสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงระบบนิเวศน์สิ่งแวดล้อม เรียนรู้ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์เพื่อการรู้เท่าทันต่อสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลง ทั้งในด้านสิ่งแวดล้อม การเกษตร พลังงาน การสื่อสาร อาหารและโภชนาการ สุขภาพและสุขอนามัย ฯลฯ เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี การประยุกต์ใช้หลักพระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีในชีวิตประจำวัน

This course aims to have the students study the process of science, the change and progression of science, technology and innovation, the cause, effect and solution of changing situation of ecosystem and environment as well as the scientific skills and process for the literacy of changing situation in terms of environment, agriculture, energy, communication, food and nutrition, health and hygiene etc. in order for life quality. Additionally, students will learn how to apply the Buddha's teaching and science for developing life quality in daily life.

GE4007 การประยุกต์ใช้โปรแกรมสำหรับงานยุคดิจิทัล

3 (3-0-6)

Program Application for Digital-Age Careers

ศึกษาพื้นฐานและเทคนิคการใช้งานโปรแกรมประมวลผลคำและโปรแกรมตารางงาน การสร้างเอกสารต้นฉบับ การสร้างจดหมายเวียน การสร้างสารบัญ การจัดดัชนี การผนวกเอกสาร การสร้างสูตรคำนวณในรูปแบบต่าง ๆ การสร้างแผนภูมิและการใช้ฟังก์ชัน การประยุกต์ใช้โปรแกรมตารางงานร่วมกับโปรแกรมสำนักงานอื่น ๆ เพื่อสนับสนุนงานในองค์กรยุคดิจิทัล การประยุกต์ใช้งานแอปพลิเคชันและเครือข่ายสังคมออนไลน์ตามกฎหมายและหลักจริยธรรม

This course aims to have the students study the introduction and technique for the application of word processor, spreadsheet, creating original document, creating a mail merge, creating contents, index arrangement, document combination, and creating various types of calculation formulae. In addition, student will learn how to create charts, how to

use the function, how to apply spreadsheet program cooperated with other types of programs used in office in order to support works of organization in the digital age, including how to use the application and online social network in accordance with law and ethics.

3.1.6 หมวดวิชาเฉพาะ

1) กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา

รหัสวิชา ชื่อรายวิชาและคำอธิบายรายวิชา น (บ-ป-ต)

BU5001 ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา 3 (3-0-6)

History of Buddhism

โลกทัศน์ศาสนาก่อนพุทธกาล พุทธประวัติและพุทธประวัติเชิงวิเคราะห์ การสังคายนาและการร้อยกรองพระธรรมวินัย นิภายในพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาในประเทศไทยและต่างประเทศ ประวัติและบทบาทของพระสาวก พระสาวิกาและนักคิดทางพระพุทธศาสนาที่สำคัญ อิทธิพลของพุทธศิลป์ที่มีต่อศิลปะไทย ศึกษาสถานการณ์พระพุทธศาสนาในปัจจุบัน

World views on religions before the Buddha's time, the history of Buddha and analytical history of the Buddha, council for the revision of the Buddhist scripture, and the composition of Dhamma and Vinaya, sects in the Buddhism, the Buddhism in Thailand and foreign countries, the history and roles of important Bhikkhus, Bhikkhunis and scholars to the Buddhism, the influence of the Buddhist art towards Thai art, and to study situations of the Buddhism at present.

BU5002 พระไตรปิฎกศึกษา 1 3 (3-0-6)

Tipitaka Studies 1

วิเคราะห์การจำแนกหมวดหมู่ โครงสร้างและเนื้อหาของพระไตรปิฎก ประเภทและลำดับชั้น คัมภีร์ทางพระพุทธศาสนา ฐานะและความสำคัญของพระไตรปิฎกและคัมภีร์ชั้นรอง ภูมิปัญญาในพระไตรปิฎกและการศึกษาพุทธศาสนสุภาษิต

ศึกษาประวัติ แนวคิดและหลักการ วัตถุประสงค์การบัญญัติพระวินัย วิธีบัญญัติพระวินัย บทบัญญัติหรือศีลประเภทต่างๆ การปฏิบัติ การตีความ วินิจฉัยและวิธีการตัดสินอธิกรณ์ในพระวินัย ศึกษาเปรียบเทียบการบัญญัติพระวินัยกับการบัญญัติกฎหมาย การประยุกต์ใช้วิธีการทางพระวินัยกับตัดสินปัญหา

The analysis of group classification, structure and contents of Tipitaka, types and orderly arrangement Buddhist Scriptures, status and importance of Tipitaka and Buddhist exegetical for literature, wisdom in Tipitaka and to study Buddhist proverbs.

BU5005

พุทธวิถีไทย

3 (3-0-6)

Buddhism and Thai Ways of Life

ความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะศาสนาประจำชาติไทยและรากฐานสำคัญของวัฒนธรรม เป็นองค์ความสามัคคี เป็นสถาบันคู่ชาติและพระมหากษัตริย์ เป็นแหล่งหล่อหลอมเอกลักษณ์ของชาติ เป็นเครื่องมือการแก้ปัญหาและการพัฒนาชาติ ความเป็นสถาบันพระพุทธศาสนา พระรัตนตรัย วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาหลักศาสนพิธีและรูปแบบพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนา และการเข้าร่วมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา ศึกษาวิเคราะห์ลักษณะรูปแบบและมิติความเชื่อทางพระพุทธศาสนาของสังคมไทย วัดและพระสงฆ์ไทย องค์กรทางพระพุทธศาสนา การจัดการศึกษาพระพุทธศาสนาในประเทศไทย การส่งเสริมและการคุ้มครองพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนากับการแก้ปัญหาและการพัฒนาพระพุทธศาสนากับเศรษฐกิจพอเพียง

The importance of Buddhism as Thai national religion and the important foundation of the culture, the mark of unity, the institute of the nation and the King, the resource for creation of the national identity, the instrument for problem-solving and the development of the nation, the Buddhist institutionalism, the Triple Gem, the Buddhist holy days, the principles of the religious ceremony and the Buddhist activities.

The analysis of nature, forms and beliefs in the Buddhism of Thai society, temples and Thai monks, the Buddhist organization, the measurement of the Buddhist study in Thailand, the promotion and protection of Buddhism, Buddhism and problem-solving and the development of Buddhism and sufficient economy.

BU5006

ภาษาบาลีเพื่อการค้นคว้าพระพุทธศาสนา

3 (3-0-6)

Pali for Buddhist Research

ศึกษาหลักไวยากรณ์ การอ่าน การแปลภาษาบาลีเบื้องต้น การใช้ภาษาบาลีและการใช้คำภาษาบาลี ในภาษาไทย ภาษาบาลีกับพระพุทธศาสนา คัมภีร์พระพุทธศาสนาฉบับภาษาบาลี ฝึกทดลองศึกษาค้นคว้าเนื้อหาพระพุทธศาสนาสั้นๆ หรือโดยย่อจากเอกสารภาษาบาลี

To study grammar, reading, translation of basic Pali, usage of Pali and Pali words in Thai language, Pali and Buddhism, Buddhist scriptures in Pali, practice and testing, to find out the short contents of Buddhism, or a brief from summarized Pali documents.

BU5007   ภาษาสันสกฤตเพื่อการค้นคว้าพระพุทธศาสนา   3 (3-0-6)

Sanskrit for Buddhist Research

ศึกษาหลักไวยากรณ์ การอ่าน การแปลภาษาสันสกฤตเบื้องต้น การใช้ภาษาสันสกฤตและการใช้คำภาษาสันสกฤตในภาษาไทย ภาษาสันสกฤตกับพระพุทธศาสนา คัมภีร์พระพุทธศาสนาฉบับภาษาสันสกฤต ฝึกทดลองศึกษาค้นคว้าเนื้อหาพระพุทธศาสนาสั้นๆ หรือโดยย่อจากเอกสารภาษาสันสกฤต

To study grammar, reading, translation of basic Sanskrit, usage of Sanskrit and Sanskrit words in Thai language, Sanskrit and Buddhism, the Buddhist scriptures in Sanskrit version, the practice and testing to find out the short contents of Buddhism, or a brief summarized Sanskrit documents.

BU5008   การปฏิบัติกรรมฐาน   3 (3-0-6)

Meditation Practice

แนวคิด หลักการ วิธีปฏิบัติกรรมฐานในพระพุทธศาสนา ทั้งสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐาน หลักการปฏิบัติจุดดั่งค์ ศึกษาการสอนกรรมฐานและการปฏิบัติกรรมฐานจากสำนักกรรมฐานที่สำคัญในประเทศไทย ฝึกปฏิบัติกรรมฐานที่ถูกต้องตามหลักคำสอนในพระพุทธศาสนา

The concepts, principles, ways of meditation practice in the Buddhism of both Samathakammathana (concentration development) and Vipassanakammathana (Insight development), the principles of Dhutonga practice (Austere practice), study the teaching of subjects of meditation and meditation exercise from the important meditation units in Thailand, practice in the right meditation development in according to the Buddhist teachings.

2) รายวิชาเลือกเรียน

BU5009   พระพุทธศาสนามหายาน   3 (3-0-6)

Mahayana Buddhism

ศึกษาสถานการณ์พระพุทธศาสนาหลังพุทธปรินิพพาน ประวัติและการเกิดขึ้นของพระพุทธศาสนานิกายมหายาน ความสัมพันธ์และความแตกต่างระหว่างพระพุทธศาสนาเถรวาทและมหายาน แนวคิดและหลักการสำคัญของพระพุทธศาสนามหายาน เช่น แนวคิดเรื่อง ตรีกาย อาทิพุทธะ ศูนย์ตา โยคาจารย์ หลักโพธิจิต นิกายสำคัญของพระพุทธศาสนามหายาน เช่น นิกายสุชาวดี เช่น พระพุทธศาสนามหายานในโลกตะวันตก บทบาทขององค์ดาไลลามะ และนักคิดของพระพุทธศาสนามหายานเช่น ดร.ดี.ที.ชูชุกี พระทิช นักพันธ์ เป็นต้น

Buddhist proverbs and Dhamma articles in English and abstract of Dhamma articles as defined.

BU5012   วรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาของไทย   3 (3-0-6)

Thai Buddhist Literature

ศึกษาวรรณกรรมที่สำคัญทางพระพุทธศาสนาตั้งแต่สมัยสุโขทัยถึงปัจจุบัน โดยศึกษาและวิเคราะห์สาระสังเขป ลักษณะเด่น วิวัฒนาการ ในแง่คุณค่าและอิทธิพลที่มีต่อสังคมไทยและพระพุทธศาสนา เช่น ไตรภูมิพระร่วง มังคลัตถทีปนี ปัญญาสชาดก มหาชาติคำหลวง มหาเวสสันดรชาดก ปฐมสมโพธิกถา เป็นต้น ศึกษาประวัติและผลงานปราชญ์ชาวพุทธไทยทั้งพระสงฆ์และคฤหัสถ์ รวมทั้งวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาในท้องถิ่นของไทย

To study important literature's of the Buddhism from Sukhaya period to the present time by learning and analyzing of the summary essence, the outstanding points, evolution of value and influence over Thai society and Buddhism: Triphumipharuang, Mangaladipani, Pannasajataka, Mahajatikamluang, Mahavessantarajataka, Pathamasambhokhikatha etc. To study history and the result of work of Buddhist scholars of both monks and laymen including Buddhist literature in Thai locality.

BU5013   เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา   3 (3-0-6)

Information Technology for Buddhism Propagation

หลักการ วิธีการและเป้าหมายการเผยแผ่พระพุทธศาสนาจากพระไตรปิฎก คุณสมบัตินักเผยแผ่และนักประชาสัมพันธ์ วิทยาการประชาสัมพันธ์สมัยใหม่ สื่อและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา อิทธิพลและผลกระทบของสื่อและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศต่อพระพุทธศาสนาและพุทธศาสนิกชน ฝึกหัดการเขียนบทความทางพระพุทธศาสนา ฝึกหัดการเทศน์แบบต่างๆ และฝึกพูดตามหลักวิชาการวาทศิลป์

The principles, methods and targets of Buddhism extension from Tipitaka, quality of Buddhist missionary and public information officer, modern public information science, media and information technology systems for the extension of Buddhism, the influence and impact of media and information technology towards Buddhism and Buddhist followers, practice in writing Buddhist articles, practice in different styles of Dhamma sermon, and speaking practice on the principles of oratory basis.

BU5014   พระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี   3 (3-0-6)

Buddhism, Science and Technology

วิธีการแสวงหาความจริงของพระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์ ความสอดคล้องกันระหว่างพระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์ พระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์กายภาพ ชีวภาพ จิตวิทยา กฎแห่งกรรมของพระพุทธศาสนากับหลักวิทยาศาสตร์ ผลกระทบและผลดีของพระพุทธศาสนาจากพัฒนาการด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เทคโนโลยีชีวจิต

Methods of seeking for the truth of Buddhism and sciences, the conformity of Buddhism and sciences, Buddhism and physical science, biology, psychology, rules of Kamma (action) and sciences, scientific development and technology, and biopsychological technology.

BU5015   พระพุทธศาสนากับโลกาภิวัตน์   3 (3-0-6)

Buddhism and Globalization

วิเคราะห์บทบาทและสถานภาพของพระพุทธศาสนาในโลกปัจจุบัน บทบาทขององค์กรบุคลากรและนักวิชาการทางพระพุทธศาสนา การตีความคำสอนของพระพุทธศาสนา ปัญหาที่เกิดขึ้นในวงการพระพุทธศาสนา และปัญหาภายนอกที่มีผลกระทบต่อความเจริญและความเสื่อมของพระพุทธศาสนาเปรียบเทียบกระแสโลกาภิวัตน์และธรรมานุวัตร พุทธวิทยาเพื่อการรู้เท่าทันกระแสและความเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกภายใต้บริบทของข้อมูลข่าวสาร ทำที่และการปฏิบัติต่อข้อมูลข่าวสาร ในฐานะชาวพุทธรวมทั้งการป้องกันและแก้ไขข้อบกพร่องและผลเสียของกระแสโลกาภิวัตน์ตามหลักวิถีพุทธ

The analysis of roles and conditions of Buddhism in a modern world, roles of organization, personnel, and Buddhist academicians, interpretation of Buddhist teachings, problems of Buddhism and external problems with an impact on the growth and decline of comparative Buddhism, tendency of globalization and Dhamma practice, Buddhist knowledge for the awareness of tendency and change of the world community under the contents of data, altitude and practice on the information as Buddhists in both prevention and re-correction of the weakness, and damage of the globalization in according to the Buddhist ways.

BU5016   พระพุทธศาสนากับการพัฒนาแบบยั่งยืน   3 (3-0-6)

Buddhism and Sustainable Development

ศึกษาแนวคิด หลักการและความหมายของการพัฒนาแบบยั่งยืน ความผิดพลาดของการพัฒนาแบบตะวันตกภายใต้กระแสบริโภคนิยม และความไม่กลมกลืนของการพัฒนาตามหลักวิชาการ

สมัยใหม่และการพัฒนาตามหลักพระพุทธศาสนา การพัฒนาบนพื้นฐานเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ การพัฒนาที่ไม่ทำลายระบบนิเวศน์ ทดลองสร้างโมเดลโครงการพัฒนาแบบยั่งยืนโดยผสมผสานหลักพระพุทธศาสนากับวิทยาการสมัยใหม่เข้าด้วยกัน พระพุทธศาสนากับสันติภาพ

To study concepts, principles and the meaning of sustainable development, a mistake of the western development under the tendency of consumption wave and disharmony of the development as a modern academic principles and the development as the Buddhist teachings, the development on sufficient economy basis as per the king's conception, the development of non-destructive ecological systems, the construction of a project model for sustainable development by combining of Buddhist teachings and modern technology : the Buddhism and peace.

BU5017   พระพุทธศาสนาในสังคมไทยร่วมสมัย   3 (3-0-6)
Buddhism in the Contemporary Thai Society

ประวัติการณ์นับถือพระพุทธศาสนาของชนชาติไทย พระพุทธศาสนากับชนชาติไทย พระพุทธศาสนาในฐานะศาสนาประจำชาติไทย พระพุทธศาสนากับความมั่นคงของชาติ สถานะของพระพุทธศาสนาในสังคมไทยปัจจุบัน บทบาทของสถาบันสงฆ์ สถาบันพระมหากษัตริย์ รัฐบาล ประชาชนต่อพระพุทธศาสนา การบริหาร การศึกษา การปฏิบัติและการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระสงฆ์และพุทธบริษัท บทบาทของพระสงฆ์ในสังคมไทยและสังคมโลก

The history of beliefs of Buddhism of Thai people, Buddhism and Thai people, Buddhism as national religion, Buddhism and national security, status of Buddhism in modern Thai society, roles of Sangha institute, institute of the King, government, and people towards Buddhism, administration, education, practice and propagation of Buddhist monks and Buddhist followers, roles of monks in Thai and world societies.

BU5018   การบริหารกิจการพระพุทธศาสนา   3 (3-0-6)
Buddhist Affairs Administration

วิเคราะห์รูปแบบและโครงสร้างการบริหารกิจการพระพุทธศาสนาในสมัยพุทธกาล ถึงปัจจุบัน หลักการบริการกิจการพระพุทธศาสนาโดยพุทธบริษัท ศึกษาโครงสร้าง ระบบการปกครอง และระบบบริหารกิจการคณะสงฆ์ไทย การบริหารการศึกษาคณะสงฆ์ การจัดการ ศาสนสมบัติภาวะผู้นำทางพระพุทธศาสนา กรณีศึกษาและแนวทางการบริหารจัดการทุน บัญชีวัด และการตรวจสอบ

ศึกษาสภาพการณ์บริหารจัดการวัด การพัฒนาวัดโดยใช้แนวคิดการบริหารจัดการ และการบริหารจัดการที่ดี ความสัมพันธ์ระหว่างวัดกับชุมชน หลักการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการวัดของชุมชน และการพัฒนาวัดให้วัดเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้และศูนย์รวมทางจิตใจของชุมชน

The analysis of forms and structure of Buddhist affairs administration in the Buddha's time to the present, the principles of Buddhist affairs administration by the Buddhist followers. to study structure, systems of administration and the system of Thai Sangha affairs administration, Thai Sangha educational administration, management of religious properties, Buddhist leadership, case study, and methods of capital management, the account of temple and audit.

To study status of temple administration, development of temple by using the method of management and good administration, relation between temple and community, participation in temple administration in community and development of temple as a centre of learning and spirit in community.

3.1.7 หมวดวิชาเฉพาะ

1) กลุ่มวิชาเอกการปกครอง

1.1) รายวิชาบังคับเรียน

SO2101	ความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์	3 (3-0-6)
	Introduction to Political Science	

ความหมาย ขอบเขต แนวคิด ทฤษฎีทางรัฐศาสตร์ การกำเนิดรัฐ วิวัฒนาการของรัฐและการปกครอง ประวัติศาสตร์การเมือง สถาบันทางการเมือง อุดมการณ์ทางการเมือง การมีส่วนร่วมทางการเมือง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ กฎหมายมหาชน

The meaning, scope, concepts, theories of political science, establishment of states, evolution of states and governments, political history, political institutions, political ideology, political participation, international relations and public law.

SO2102	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมาย	3 (3-0-6)
	Introduction to Law	

ที่มา วิวัฒนาการของกฎหมาย ความหมาย ลักษณะทั่วไป ระบบกฎหมายที่สำคัญของโลก ประเภทของกฎหมาย การใช้ การตีความกฎหมาย และศึกษากฎหมายที่ใช้ในชีวิตประจำวัน

The evolution of law, meaning, general characteristics, the important legal system in the world, types of law, using the interpretation of law and study the laws that are used in daily life.

SO2103   การปกครองคณะสงฆ์ไทย   3 (3-0-6)

Thai Sangha Administration

วิวัฒนาการการปกครองของคณะสงฆ์ไทย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน รวมทั้งกฎหมาย กฎกระทรวง ระเบียบและคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

History of Buddhism in Thailand from the past to the present including laws, ministerial regulations, rules and regulations and related orders.

SO2104   พรรคการเมือง กลุ่มผลประโยชน์และการเลือกตั้ง   3 (3-0-6)

Political Parties, Interest Groups and Elections

แนวคิด ทฤษฎี ความสำคัญ โครงสร้างการบริหาร การจัดองค์กรพรรค บทบาทของพรรคการเมือง รูปแบบพรรคการเมือง นโยบายพรรคการเมือง กลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดัน การเลือกตั้ง พฤติกรรมการเลือกตั้ง ปัญหาการเลือกตั้งเน้นศึกษากรณีของไทย เปรียบเทียบกับของต่างประเทศ

The concepts, theories, important, administrative structures, party organization, the role of political parties, political party characteristics, the political party policy, interest groups and pressure groups, election, election behavior, and study the election problems that focusing on the case of Thailand comparing with those of foreign countries.

SO2105   รัฐศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์   3 (3-0-6)

Politics in Buddhist Approach

แนวคิดทางการเมือง การบริหาร และการปกครองของพระพุทธศาสนาจากพระไตรปิฎก เอกสาร ตำราทางพระพุทธศาสนา และจากผลงานของนักวิชาการสมัยใหม่ หลักธรรมสำหรับการปกครอง และเปรียบเทียบหลักการปกครองพระพุทธศาสนากับรัฐศาสตร์กระแสหลัก

The political concepts, administration and administration of Buddhism from Tripitaka, Buddhist texts and from the academic works of modern scholars, the Buddhist principles for administration and compare the principles of Buddhist principles with mainstream political science.

SO2106   ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์   3 (3-0-6)

Social Science Research Methodology

กระบวนการค้นคว้าและวิธีวิทยาในการทำวิจัยทางสังคมศาสตร์เบื้องต้น ตลอดจนศึกษาการออกแบบ ระเบียบวิธีวิจัย การค้นคว้าข้อมูล การทบทวนวรรณกรรม การกำหนดพื้นที่การศึกษาและกลุ่มเป้าหมาย การวิเคราะห์ สังเคราะห์และตีความข้อมูล การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล สรุปผลการวิจัย และจริยธรรมในการวิจัย

Paradigms and neurology methods in conducting basic social science research as well as studying the design of research methods, academic information search, literature review, defining study areas and target groups, analysis, synthesis and interpretation of data, data reliability checking, research result and research ethics.

SO2107 แนวคิด ทฤษฎี และวาทกรรมทางการเมือง 3 (3-0-6)
Concepts, Theories and Political Discourses

แนวคิด ทฤษฎีว่าด้วยรัฐ อุดมการณ์ทางการเมือง การจัดการปกครอง และศึกษาความเป็นมาและความสำคัญของวาทกรรมทางการเมือง และแนวทางในการวิเคราะห์วาทกรรมทางการเมือง

Concepts and state theory, political ideology, bureaucratic administration, study the history and importance of political discourses and the guidelines for analyzing political discourses.

SO2108 หลักรัฐธรรมนูญและสถาบันทางการเมือง 3 (3-0-6)
Constitution and Political Institutions

ประวัติความเป็นมาของแนวคิดรัฐธรรมนูญนิยมตะวันตกและการนำมาใช้ในไทย (สยาม) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เนื้อหาสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญจากอดีตถึงปัจจุบัน และเปรียบเทียบรัฐธรรมนูญแต่ละฉบับ ศึกษารูปแบบสถาบันทางการเมือง ความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างสถาบันทางการเมือง

The history of western constitutional concepts and their application in Thailand (Siam). The constitution of the Kingdom of Thailand, the substance of the constitution from the past to present and compare each constitution, study the characteristics of political institutions, and power relations between political institutions.

SO2109 กฎหมายลักษณะพยาน 3 (3-0-6)
Law of Evidence

กฎหมายว่าด้วยพยานหลักฐาน กฎหมายลักษณะพยาน บทบัญญัติ รวมประมวลกฎหมายพิจารณาความแพ่ง และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

Laws of evidence, nature of laws of evidence, law prescriptions and compilation of civil code trial, and compilations of criminal trial.

** (นักศึกษาที่จะเรียนกฎหมายลักษณะพยาน จะต้องเรียนรายวิชาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายก่อน)

SO2110

กฎหมายอาญา

3 (3-0-6)

Criminal Law

ลักษณะของกฎหมายอาญา ทฤษฎีว่าด้วยความรับผิดชอบ ขอบเขตบังคับของกฎหมายอาญา การพยายามกระทำความผิด ตัวการและผู้มีส่วนในการกระทำความผิด การกระทำความผิดหลายบทหรือหลายกระทง การกระทำความผิดอีก อายุความอาญา การกำหนดโทษในทางอาญาและบทบัญญัติที่ใช้แก่ความผิด ลหุโทษ และความผิดทางอาญาแต่ละลักษณะ ตั้งแต่ความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร ความผิดเกี่ยวกับการปกครอง ความผิดเกี่ยวกับชีวิตร่างกายและทรัพย์สิน ตลอดจนถึงความผิด ลหุโทษ ฯลฯ ครอบคลุมลักษณะความผิด

Nature of criminal law, theories in relation to responsibility, scope of imposition of criminal law, an attempt involving in offences, principals and accomplices involving in offences, occurrence of offences, repeating offences, criminal prescription, criminal punishment prescription, and law prescriptions used for offences, petty offences, and nature of criminal offences relating to the security of the Kingdom, offences relating to government, life and property including petty offences, etc. covering all nature of offences.

SO2111

กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

3 (3-0-6)

Criminal Law trial

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาตั้งแต่หลักพื้นฐาน และโครงสร้างของกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา หลักทั่วไป อำนาจของพนักงานฝ่ายปกครองและตำรวจ พนักงาน อัยการและศาล การสืบสวนสอบสวนคดีอาญา มาตรการบังคับทางอาญา วิธีปฏิบัติตามมาตรการบังคับทางอาญา อำนาจสั่งคดีของพนักงานอัยการ การฟ้องคดีอาญาและคดีแพ่งเกี่ยวกับคดีอาญา วิธีพิจารณาคดีอาญาในศาลชั้นต้น วิธีพิจารณาคดีอาญาในชั้นศาลอุทธรณ์และฎีกา การบังคับคดีตามคำพิพากษา การอภัยโทษ การเปลี่ยนโทษ ลดโทษและค่าธรรมเนียมศาล

Compilation of general criminal trial and structure of criminal trial, general principles, power of administrative authorities and police officers, public prosecutors and courts, investigation into criminal case, measurement of criminal imposition, proceeding of criminal imposition, power of public prosecutors for filing a law suit, filing a law suit in criminal and civil cases involving in crime, trial of criminal cases at courts of first instance, trial of criminal cases at appeal and supreme courts, imposition on courts' sentences, pardoning, change and reduction of punishment, and courts' fee.

SO2112   กฎหมายปกครอง   3 (3-0-6)
Administrative Laws

ประวัติศาสตร์และลักษณะขององค์กรปกครอง และกฎหมายปกครอง บ่อเกิดของกฎหมายปกครอง การใช้และการตีความกฎหมายปกครอง การจัดระเบียบราชการบริหารราชการในกฎหมายปกครอง การจัดระเบียบราชการบริหารการจัดตั้งและสถานทางกฎหมายของนิติบุคคลในกฎหมายมหาชน ทฤษฎีว่าด้วยการกระทำของฝ่ายปกครอง ทั้งในส่วนที่เกี่ยวกับประเภทของการควบคุมองค์กร ผู้ควบคุม และวิธีพิจารณาความคดีปกครอง

A history and nature of administrative organization and administrative law, an origin of administrative law, application and interpretation of administrative law, rules and regulations for public administration in administrative law, organizing public rules and regulations and establishment and legal status of juristic person in public laws, theory of actions for administrative officers relating to control organization, controller and administrative trial.

SO2113   ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหารรัฐกิจ   3 (3-0-6)
Introduction to Public Administration

แนวคิด ทฤษฎี และขอบเขตของการบริหารรัฐกิจ รวมทั้งนโยบายของรัฐเกี่ยวกับการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ วิวัฒนาการของการบริหาร การบริหารรัฐกิจ การบริหารกับปัจจัยแวดล้อม การบริหารกับการพัฒนา คุณธรรมการบริหารและธรรมาภิบาล การคลังสาธารณะ การจัดการองค์การ การวางแผน การวินิจฉัยสั่งการ และการประเมินผลงาน

The concepts, theories and the scope of public administration including government policies regarding new state management, evolution of management, public administration, management and environmental factors, management and development, moral management and good governance, public finance management, planning, diagnosis, command and performance evaluation.

SO2114   การเมืองและการปกครองท้องถิ่น   3 (3-0-6)
Politics and Local Administration

แนวคิดการกระจายอำนาจ ความหมาย ความสำคัญของการปกครองท้องถิ่น และพัฒนาการของการเมืองและการปกครองท้องถิ่นของไทย ความสัมพันธ์ระหว่างการเมืองระดับชาติและการเมืองระดับท้องถิ่น และเปรียบเทียบกับการเมืองการปกครองท้องถิ่นในประเทศอื่นๆ

The concept of decentralization, meaning, importance of local government and the development of Thai politics and local government, the relationship between national

politics and local politics and compare with the politics and local government in other countries.

SO2115   ปรัชญาการเมือง   3 (3-0-6)

Political Philosophy

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับปรัชญาสาขาต่างๆ แนวคิดของนักปราชญ์ตะวันตกและตะวันออกคนสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการเมือง

Rudiment about different branches of philosophy, understanding the concepts of important Western and Eastern scholars related to politics.

SO2116   ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ   3 (3-0-6)

Introduction to International Relations

แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ตัวแสดงที่ไม่ใช่รัฐ ปัจจัยแห่งอำนาจของชาติ ผลประโยชน์ของชาติเครื่องมือในการดำเนินนโยบายต่างประเทศ ความขัดแย้ง องค์การระหว่างประเทศ กฎหมายระหว่างประเทศ ตลอดจนศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับต่างประเทศในมิติของความสัมพันธ์ด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม

Concepts and theories about international relations, non-state character, national power factor, national interests, tools for foreign policy implementation, conflict, international organization, as well as studying the relationship between Thailand and foreign countries in terms of relations of politics, economy and society.

SO2117   ภาษาอังกฤษสำหรับรัฐศาสตร์   3 (3-0-6)

English for Political Science

ศัพท์ ฝึกฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาอังกฤษทางวิชาการด้านรัฐศาสตร์ เช่น สื่อ ตำรา บทความ และวารสารทางรัฐศาสตร์

Vocabulary, practice listening, speaking, reading and writing English in political science, such as media, textbooks, articles and journals in political science.

SO2118   การเมืองการปกครองเปรียบเทียบ   3 (3-0-6)

Comparative Government and Politics

รูปแบบการเมืองการปกครอง โดยเปรียบเทียบกรณีศึกษาเฉพาะบางประเทศที่สำคัญในกลุ่มประชาธิปไตย กลุ่มคอมมิวนิสต์ และประเทศโลกที่สาม ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมือง โครงสร้างองค์ประกอบ และหน้าที่ของระบบการเมืองเหล่านั้นในประเด็นสำคัญ

The conformation of politics and governance by comparing the case studies of some important democratic countries, communist group, and the third world countries. the comprehension about political behavior, structure, components and functions of those political systems in important issues.

1.2) รายวิชาเลือกเรียน

SO2119   การเมืองการปกครองไทยสมัยใหม่   3 (3-0-6)

Modern Thai Politics

การเมืองไทยตั้งแต่การเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 ถึงปัจจุบัน วิเคราะห์สภาพทางการเมืองแต่ละช่วง ด้านลักษณะ สาเหตุและสภาพแวดล้อม การวิเคราะห์ปัจจัยภายในและภายนอกประเทศที่มีอิทธิพลต่อการเมืองไทย

Thai politics since the governing change in 1932 to the present. analyze the political conditions in each phase of the characteristics, causes, and the environment. analysis of internal and external factors affecting to Thai politics.

SO2120   การเคลื่อนไหวทางสังคม   3 (3-0-6)

Social Movement

แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวทางสังคมรูปแบบเก่าและรูปแบบใหม่ การรวมตัว สร้างพลัง การเคลื่อนไหวทางการเมืองของประชาชน กลุ่มผลประโยชน์ และกลุ่มกดดัน กระบวนการนโยบาย สาธารณะ การเคลื่อนไหวทางการเมืองและสังคม ตลอดจนยุทธวิธีการต่อสู้รูปแบบต่างๆ

The concepts, theories of old and new social movements, integration, empowerment, people's political movements, interest groups and pressure groups, public policy process, political and social movements as well as various types of fighting tactics.

SO2121   การเมือง เศรษฐกิจและสังคมไทย 3   3 (3-0-6)

Politic, Economy, Society of Thailand

โครงสร้าง และความสัมพันธ์ระหว่างการเมือง เศรษฐกิจและสังคม ที่เป็นพื้นฐานทางการเมืองของประเทศไทย วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองจากอดีตถึงปัจจุบัน

The structure and relations between politics economy and society that is the political basis of Thailand. Analysis of relationships between economic, social, and political factors affecting political changes from the past to the present.

SO2122   ศาสตร์พระราชากับยุทธศาสตร์การพัฒนา   3 (3-0-6)

The King's Philosophy Development Strategy

องค์ความรู้ พระบรมราโชวาท หลักคิดในการปฏิบัติพระราชกรณียกิจ และพระราชดำริเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ศึกษาแนวคิดการพัฒนาและยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

Knowledge royal speech, principles of royal duties, and the royal initiative for the sustainable development of His Majesty the King's (Rama XI) reign study the concept of national development and strategy for 20 years and the national economic and social development plan.

SO2123   การจัดการความขัดแย้ง   3 (3-0-6)

Conflict Management

ลักษณะ ประเภท ธรรมชาติ และมูลเหตุความขัดแย้ง ที่นำไปสู่ความรุนแรง รวมทั้งการศึกษาและวิเคราะห์แนวคิดสันติศึกษา แนวทางการจัดการความขัดแย้งภายในองค์กร ระหว่างองค์กร ชุมชน และสังคม

The description, nature, and the causes of conflicts that lead to violence. and analyze the concepts of peace study guidelines for managing conflicts within the organization Between community organizations and society.

SO2124   สัมมนาศาสนากับการเมือง   3 (3-0-6)

Seminar on Religion and Politics

สัมมนาแนวความคิดทางปรัชญาสังคมการเมืองในศาสนาหลักของโลก เช่น ศาสนาพุทธ ศาสนาฮินดู ศาสนาคริสต์ และศาสนาอิสลามโดยมุ่งให้เข้าใจ “การเมือง” ที่มองจากทัศนะของศาสนาเหล่านี้ สังคมในอุดมคติของศาสนาเหล่านี้และวิธีการเข้าถึงสังคมในอุดมคติ การพิเคราะห์การใช้ความรุนแรงของศาสนาต่างๆ

Seminar on socio-political philosophy in universal religions such as Buddhism, Hindu, Christ, and Islam focusing on the understanding of “Politics” in the sight of these religions, the ideological society of these religions, an accessibility to the ideological society, analysis of violence conduct of various religions.

SO2125 เศรษฐศาสตร์การเมือง 3 (3-0-6)

Political Economy

ความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างชนชั้นทางเศรษฐกิจ การวิเคราะห์พัฒนาการของเศรษฐกิจและการเมืองในปัจจุบัน โดยใช้มุมมองทางทฤษฎีและกรอบแนวคิดด้านเศรษฐศาสตร์การเมือง เช่น ทฤษฎีมาร์กซิสม์ ทฤษฎีนีโอมาร์กซิสม์ ทฤษฎีของเคนส์เซียน รวมถึงทฤษฎีเศรษฐศาสตร์เชิงสถาบัน

The power relations between economic classes, analysis of current economic and political developments, by using the theoretical perspectives and political economic concepts such as Marxism Neo-Marxist theory Keynesian theory including institutional economic theory.

SO2126 พหุวัฒนธรรมในสังคมไทย 3 (3-0-6)

Multicultural in Thai Society

ประวัติศาสตร์และความหลากหลายทางศิลปวัฒนธรรม เศรษฐกิจ และสังคม ของแต่ละภูมิภาคในสังคมไทย วิเคราะห์กรณีศึกษาวัฒนธรรมของแต่ละภูมิภาค

The history and diversity of art, culture, economy and society of each region in Thai society and analyze a case studies of cultures in each region.

SO2127 การสืบสวนและสอบสวน 3 (3-0-6)

Investigation

ระบบยุติธรรมในคดีอาญาในชั้นเจ้าหน้าที่ตำรวจ การสืบสวนและสอบสวน การกระทำความผิดทางอาญา สิทธิของผู้ต้องหาตามรัฐธรรมนูญ

Judicial system in criminal cases committed by police, investigation on criminal offences, rights of the defendant by constitution law.

SO2128 การเมืองกับกฎหมายมหาชน 3 (3-0-6)

Politics and Public Law

ลักษณะหลักปรัชญา ขอบข่าย เทคนิค และกระบวนการตลอดจนผลของการก่อกำหนดกฎหมายมหาชนประเภทต่างๆ ในระบบการเมืองการปกครองไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งปฏิสัมพันธ์ ซึ่งระบบกฎหมายมหาชนมีต่อการเมืองการปกครองของไทยโดยภาพรวม การดำเนินงานทางการปกครอง การดำเนินงานของภาครัฐ องค์กรสาธารณะ องค์กรมหาชน และองค์กรอิสระต่างๆ รวมทั้งกระบวนการกลไก และปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น ตลอดจนศึกษาถึงข้อเสนอแนะที่มุ่งแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อให้มีการบังคับใช้กฎหมายมหาชนไปในทางที่จะสร้างประโยชน์สูงสุดแก่สาธารณะ

Characteristics and philosophy, scope, methodology, process and effects of different types of public law in the Thai political and government system, particularly the interaction of public law with the Thai political system on a general scale, government and state operations, the public, public and independent organizations, as well as various processes, mechanisms and problems that arise. Also studied in this course are suggestions to solve these problems to ensure the enforcement of public law for maximum public benefit.

SO2129   กฎหมายระหว่างประเทศ   3 (3-0-6)
International Laws

ลักษณะกฎหมายระหว่างประเทศ กฎหมายระหว่างประเทศกับเทศบัญญัติ การรับรองสภาพของประเทศและรัฐบาล การตัดสินคดีเกี่ยวกับอาณาเขต การแทรกแซงกิจการภายใน ผลกระทบต่อองค์การสหประชาชาติ สงครามในและนอกกฎหมาย การประชุมที่เจนีวา ค.ศ. 1949 (พ.ศ. 2492) อาชญากรรมสงคราม สัญญาการค้าระหว่างประเทศ

Nature of international laws, international laws and municipality decree, country status and government recognition, court sentences relating to the boundary, internal intervention, impact on the United Nations (UN), lawful and unlawful wars, Geneva Convention in 1949 (B.E. 2492), war crime, and international trade.

SO2130   นโยบายสาธารณะและการวางแผน   3 (3-0-6)
Public Policy and Planning

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะและการวางแผน ประเภท และศึกษาวงจรนโยบายสาธารณะ ซึ่งครอบคลุมไปถึงสภาพแวดล้อมของปัญหาอุปสรรคที่มีผลกระทบต่อวงจรนโยบายสาธารณะ รวมทั้งหลักการของการวางแผนและการกำหนดกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับนโยบายสาธารณะ และกรณีศึกษานโยบายสาธารณะและการวางแผนของรัฐบาล

Concepts and theories about public policy and category planning and study public policy circuits which covers the environment of problems and obstacles affecting the public policy cycle, including the principles of planning and strategy formulation in line with public policy and case studies of public policy and government planning.

SO2131   การจัดการและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์   3 (3-0-6)

Human Resource Management and Development

แนวคิด ทฤษฎี การจัดการทรัพยากรมนุษย์ กระบวนการบริหารและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
เชิงกลยุทธ์ในองค์กร ศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างบริบททางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม รวมทั้งการ
วางแผนกลยุทธ์ด้านการจัดการ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามหลักสากล

Theoretical concepts, human resource management theory, the strategic of human resource management and development process in an organization, study the interaction between political, economic, and social contexts, including management strategy planning and human resource development according to international principles.

SO2132   ระบบบริหารราชการไทย   3 (3-0-6)

Thai Public Administration Systems

ความหมายและความสำคัญของระบบราชการ หลักการทั่วไปในการจัดระเบียบการบริหาร
ราชการ การจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดินของไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน รวมถึงปัญหาในระบบ
ราชการไทย และการปฏิรูประบบราชการไทย

The meaning and importance of the bureaucratic system, general principles for organizing public administration. the organization of the administration of Thailand from the past to the present, and reorganization of Thai bureaucratic system.

SO2133   พลเมืองกับจิตสาธารณะ   3 (3-0-6)

Citizenship and Public Consciousness

แนวคิดและทฤษฎีความเป็นพลเมือง แนวคิดจิตสาธารณะ การสร้างและการถ่ายทอด
อุดมการณ์ทางสังคมของพลเมือง กระบวนการพัฒนา ความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นพลเมืองกับจิต
สาธารณะในการพัฒนาประชาธิปไตย การแก้ไขปัญหาสังคม การเคลื่อนไหวทางสังคมในประเทศและ
ต่างประเทศกับการสร้างความเป็นพลเมืองและจิตสาธารณะ

Citizenship concepts and theories, public mind, the creation and the transferring of social ideology to citizens, the development process, the relationship between citizenship and public mind in democratic development, the solving social problems, domestic and international social movements and the creation of citizenship and public consciousness.

รายวิชาฝึกภาคสนามหรือวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาตรี 8 หน่วยกิต

รายวิชาบังคับเรียน 2 หน่วยกิต

SO2137 เตรียมฝึกภาคสนาม 2 (2-0-4)

Preparation of Field Specification

ทักษะการเขียนหนังสือราชการเบื้องต้น ทักษะการสื่อสารในองค์กร ทักษะการทำงานเป็นทีม ภาวะผู้นำและภาวะผู้ตาม ทักษะความคิดเชิงวิเคราะห์เชิงสร้างสรรค์ ทักษะการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า และเทคนิคการเขียนรายงานและการนำเสนอ ตลอดจนการพัฒนาบุคลิกภาพและเรียนรู้วัฒนธรรมองค์กร การเตรียมพร้อมการสมัครงานและการเขียนประวัติสำหรับการสมัครงาน

The elementary government official writing skills, communication skills in an organization, teamwork skills, leadership and follower, creative analytical thinking skills, immediate problem-solving skills, and techniques for writing reports and presentations as well as personality development and organizational culture learning. The preparation and resume writing skill for job applications

รายวิชาเลือกเรียน 6 หน่วยกิต

SO2138 การฝึกภาคสนาม 6 (0-270-0)

Field Specification

การฝึกภาคสนามในหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน ภาคเอกชน องค์การพัฒนาเอกชน องค์การปกครองคณะสงฆ์ องค์การการกุศล และหน่วยงานระหว่างประเทศ ไม่น้อยกว่า 1 ภาคการศึกษา โดยเขียนรายงานสรุปผลการฝึกภาคสนาม และนำเสนอต่ออาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรในลักษณะรูปเล่มหรือรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์

Field specification in government agencies, state enterprises, public organizations, private sectors, non-governmental organization, Thai Sangha administrative organization, the charities organization, and international agencies the field specification must not be less than 1 semester by writing a summary report of the field specification and present to advisors In the form of a book or electronic format.

SO2139 วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาตรี 6 (0-270-0)

Undergraduate Thesis

ศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเองจากหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับสาขารัฐศาสตร์หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง โดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาและการนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าในรูปเล่มของรายงานที่เป็นระบบตามระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์

Self-study in topics related to political science or related field with the advisor's consent and the research presentation required in a systematic report according to social science research methods.

2.2) หมวดวิชาเลือกเสรีไม่น้อยกว่า

6 หน่วยกิต

ให้เลือกเรียนวิชาเลือกเสรีไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต ตามรายวิชาที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยและไม่ซ้ำกับรายวิชาที่เคยเรียนมาแล้ว โดยอนุมัติจากอาจารย์ที่ปรึกษาและหัวหน้าภาควิชาชั้นๆ

3.2 อาจารย์ผู้สอน

3.2.1 อาจารย์ประจำหลักสูตร

อาจารย์ประจำหลักสูตร สำหรับเปิดสอน ณ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จังหวัดขอนแก่น

ลำดับ	เลขประจำตัวประชาชน	ตำแหน่งทางวิชาการ	ชื่อ ฉายา/นามสกุล	คุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษา	สาขาวิชา	สำเร็จการศึกษา	
						สถาบัน	ปี พ.ศ.
1.	3-4014-00052-xx-x	อาจารย์	นางสาวณัฐอร เจือจันทร์	- ศน.ม. - ศน.บ.	รัฐศาสตร์การปกครอง รัฐศาสตร์การปกครอง	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	2553
						มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	2548
2.	1-4009-00023-xx-x	อาจารย์	นางสาวดาวฤดี ศรีชะเกษ	- ศน.ม. - ศน.บ.	รัฐศาสตร์การปกครอง รัฐศาสตร์การปกครอง	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	2555
						มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	2551
3.	3-4018-00415-xx-x	อาจารย์	นายอภิชาติ เหมือยไรสง	- รป.ด. - ร.ม. - รป.บ. - ศน.บ.	รัฐประศาสนศาสตร์ รัฐศาสตร์ วิทยาการจัดการ รัฐศาสตร์การปกครอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์	2561
						มหาวิทยาลัยรามคำแหง	2552
						มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	2558
						มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	2548
4.	3-4405-00314-xx-x	อาจารย์	พระครูวินัยธร วรชิต ปยุตโต (ทะเลสา)	- ศน.ม. - ศน.บ.	รัฐศาสตร์การปกครอง สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	2551
						มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	2544
5.	3-3498-00140-xx-x	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (รัฐศาสตร์ การปกครอง)	นายทรงวุฒิ ศรีวิไล	- ศษ.ม. - ศศ.บ.	เทคโนโลยีการศึกษา รัฐศาสตร์	มหาวิทยาลัยขอนแก่น	2540
						มหาวิทยาลัยรามคำแหง	2525

3.2.2 อาจารย์ประจำ

อาจารย์ประจำ สำหรับเปิดสอน ณ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

วิทยาเขตอีสาน จังหวัดขอนแก่น

ที่	ชื่อ ฉายา/นามสกุล	ตำแหน่งทางวิชาการ	คุณวุฒิการศึกษา (สาขาวิชาเอก)	สถาบันที่สำเร็จการศึกษา	ปีที่จบ
1	นางสาวชุลีพร นาห้วนิล	อาจารย์	- ศน.ม. (รัฐศาสตร์การปกครอง) - บธ.บ. (คอมพิวเตอร์ธุรกิจ)	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ	2550 2543
2	พระมหาวิรุฑ วิโรจโน	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	- ร.ด. (รัฐศาสตร์) - ร.ป.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์) - ศน.บ. (ภาษาอังกฤษ)	มหาวิทยาลัยการจัดการและ เทคโนโลยีอีสเทิร์น มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	2561 2551 2543
3	พระทวี อกโย	อาจารย์	- ร.ด. (รัฐศาสตร์) - ศศ.ม. (สังคมวิทยาการพัฒนา) - ศน.บ. (ภาษาอังกฤษ)	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	2561 2550 2546
4	นายชนาธิป ศรีโท	อาจารย์	- ร.ด. (รัฐศาสตร์) - ศน.ม. (รัฐศาสตร์การปกครอง) - ศน.บ. (รัฐศาสตร์การปกครอง)	มหาวิทยาลัยการจัดการและ เทคโนโลยีอีสเทิร์น มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	2560 2552 2549
5	นายอาทิตย์ ผ่านพูล	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	- ร.ป.ด. (รัฐประศาสนศาสตร์) - ศน.ม. (รัฐศาสตร์การปกครอง) - ศศ.ม. (ศาสนาและปรัชญา) - ศน.บ. (ปรัชญา)	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	2561 2555 2548 2544
6	นายสิทธิพร เกษจ้อย	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	- Ph.D. (Sociology) - สส.ม. (สังคมสงเคราะห์ศาสตร์) - ศน.บ. (ภาษาอังกฤษ)	Pune University มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	2553 2550 2548
7	นายสุทธิพงษ์ สายาพัฒน์	อาจารย์	- ศน.ม. (รัฐศาสตร์การปกครอง) - ร.บ. (การเมืองการปกครอง)	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	2555 2552
8	นายกิตติยานนท์ วรรณวงศ์	อาจารย์	- ร.ม. (รัฐศาสตร์) - ศน.บ. (รัฐศาสตร์การปกครอง)	มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	2559 2551
9	นายก้องพิพัฒน์ กองคำ	อาจารย์	- ร.ม. (รัฐศาสตร์) - ศศ.บ. (รัฐประศาสนศาสตร์)	มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม	2558 2551

3.2.3 อาจารย์พิเศษ

อาจารย์พิเศษ สำหรับเปิดสอน ณ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตอีสาน จังหวัดขอนแก่น

ที่	ชื่อ ฉายา/นามสกุล	คุณวุฒิการศึกษา (สาขาวิชาเอก)	สถาบันที่สำเร็จการศึกษา	ปีที่จบ
1	พ.ต.ท.ชำนาญ คนไว	-รป.ม.(การบริหารงานตำรวจและ ชุมชน)	มหาวิทยาลัยขอนแก่น	2556
		-น.บ. (นิติศาสตร์)	มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย	2553
		-ศศ.บ. (รัฐศาสตร์)	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	2526

หมวดที่ 4 ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล

1. การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนักศึกษา

ระบุคุณลักษณะพิเศษของนักศึกษาที่เป็นความคาดหวังหรือเป้าหมายเฉพาะของหลักสูตรนี้ พร้อมทั้งระบุกลยุทธ์หรือกิจกรรมการดำเนินการที่จะส่งผลให้เกิดคุณลักษณะพิเศษดังกล่าว

คุณลักษณะพิเศษ	กลยุทธ์หรือกิจกรรมการดำเนินการ
1. ด้านบุคลิกภาพและคุณลักษณะ	1.1 มีการพัฒนาบุคลิกภาพและคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ โดยสอดแทรกในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การแต่งกาย การเข้าสังคม เทคนิคการเจรจาสื่อสาร การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี การวางตัวตามวิถีพุทธ
2. ด้านความสามารถการใช้ภาษา	2.1 มีกิจกรรมโครงการพัฒนาทักษะทางด้านภาษาไทยและภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่องทุกชั้นปีตลอดหลักสูตร
3. คุณธรรม จริยธรรม และความรับผิดชอบต่อสังคม	3.1 มีส่วนร่วมในกิจกรรมของหลักสูตร คณะ และมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม เพื่อเสริมสร้างและปลูกฝังความมีวินัยในตนเอง มีบทบาทในการทำกิจกรรมกลุ่มและการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับที่กำหนด 3.2 ตลอดจนฝึกให้นักศึกษามีความรับผิดชอบต่อสังคมในเรื่องต่าง ๆ เช่น การตรงต่อเวลา การจัดกิจกรรมเพื่อสังคม จิตอาสา การทำงานเป็นทีม เป็นต้น
4. ทักษะความรู้ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.1 จัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศทุกรายวิชา 4.2 มอบหมายงานโดยให้นักศึกษาสืบค้นจากแหล่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์และส่งงานผ่านสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ
5. ความเป็นมืออาชีพ	5.1 ส่งเสริมให้นักศึกษารู้จักการวางแผน การทำงานเป็นทีม การติดต่อสื่อสาร มีมนุษยสัมพันธ์ และมีภาวะผู้นำ ผ่านการบูรณาการในการเรียนการสอน รวมทั้งกิจกรรมและโครงการของหลักสูตร คณะ และมหาวิทยาลัย 5.2 การเข้าร่วมกิจกรรม โครงการ หรือการแข่งขันที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความเป็นมืออาชีพของนักศึกษา ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย

2. การพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน (ผลการเรียนรู้ : Learning Outcomes)

2.1 หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

2.1.1 คุณธรรมจริยธรรม

ผลการเรียนรู้	กลยุทธ์การสอน	วิธีการวัดและประเมินผล
1) มีหลักธรรมในการดำเนินชีวิต 2) มีวินัย เคารพในกฎหมายและสิทธิของคนอื่น ๆ 3) มีจิตใจเสียสละ ประพฤติตนเกื้อกูลต่อสังคม	1) มีการสอนสอดแทรกหลักธรรมและปลูกฝังความมีระเบียบวินัย 2) มีกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ 3) จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม	1) ประเมินพฤติกรรมของผู้เรียนที่มีการใช้หลักธรรมกับชีวิตและความมีระเบียบวินัย 2) ประเมินการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม 3) ประเมินความรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ และงานที่มอบหมาย

2.1.2 ความรู้

ผลการเรียนรู้	กลยุทธ์การสอน	วิธีการวัดและประเมินผล
1) รู้จักกฎเกณฑ์ทางสังคม เคารพกฎหมาย และเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง 2) มีความรู้เท่าทันเทคโนโลยีสารสนเทศ และการใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด 3) เข้าใจในหลักเกณฑ์ธรรมชาติของมนุษย์ สังคม และสิ่งแวดล้อม 4) ตระหนักถึงคุณค่าของศิลปะภาษาและวัฒนธรรมทั้งของไทยและของประชาคมนานาชาติ 5) รู้หลักการดำเนินชีวิตตามแนวทางพระพุทธศาสนา	1) การบรรยายที่ผู้สอนเป็นผู้ถ่ายทอด 2) การมอบหมายงานศึกษาค้นคว้าและการนำเสนอผลงานจากการค้นคว้า 3) การศึกษาดูงานนอกสถานที่ การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม และประชุมสัมมนา 4) จัดประสบการณ์เรียนรู้แบบบูรณาการสาระความรู้ในรายวิชาผ่านเวทีกิจกรรมสรุปทบทเรียนในรูปแบบของนิทรรศการ ละครเวทีหรือกิจกรรมตลาดนัดวิชาการ	1) ประเมินผลการเรียนรู้โดยการสอบ ทดสอบ ทดลองปฏิบัติ การนำเสนอผลงานจากการศึกษาค้นคว้า การใช้สื่อ และประเมินความรู้จากการเข้าร่วมกิจกรรม 2) ประเมินพฤติกรรมที่ผ่านการเรียนรู้ ความมีระเบียบวินัย และการเคารพกฎหมาย 3) ประเมินการมีส่วนร่วมและความรับผิดชอบในกิจกรรม

2.1.3 ทักษะทางปัญญา

ผลการเรียนรู้	กลยุทธ์การสอน	วิธีการวัดและประเมินผล
1) ฉลาดรู้ที่จะปฏิบัติตนให้เกื้อกูลต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม	1) ฝึกการคิดวิเคราะห์เชิงเหตุผลผ่านกิจกรรมและสถานการณ์จริง	1) ประเมินกิจกรรม

ผลการเรียนรู้	กลยุทธ์การสอน	วิธีการวัดและประเมินผล
2) วิเคราะห์ และประเมินสถานการณ์และสภาพการณ์ได้อย่างเหมาะสม	2) มอบหมายให้เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม ศาสนา กิจกรรมวิชาการ และการศึกษาดูงาน	2) สังเกตพฤติกรรม การกระทำ และการแสดงออก
3) ฉลาดรู้ที่จะแสวงหาแนวทางการทำงานและดำรงชีวิตได้อย่างเป็นสุขและสร้างสรรค์	3) จัดเวทีสรุปบทเรียนในแต่ละกิจกรรมที่มอบหมาย	3) ประเมินการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและการติดต่อสื่อสาร
4) ฉลาดรู้ที่จะใช้เทคโนโลยีให้เป็นประโยชน์ต่อการศึกษการทำงาน และการติดต่อสื่อสาร		

2.1.4 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ผลการเรียนรู้	กลยุทธ์การสอน	วิธีการวัดและประเมินผล
1) มีภาวะผู้นำ รู้จักการใช้เหตุผล วางตนได้อย่างถูกต้องตามกาลเทศะ	1) กำหนดวิธีการเรียนการสอนโดยเน้นการเรียนรู้แบบเป็นกลุ่ม	1) ประเมินผลจากการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมในกลุ่ม
2) มีความเสียสละ บำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนรวม	2) จัดให้มีกิจกรรมสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีม	2) ให้นักศึกษาประเมินตนเองและเพื่อนร่วมชั้นเรียน
3) มีการสอดส่อง และป้องกันไม่ให้เกิดการประพฤติมิชอบในองค์กรและสังคม	3) จัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์	3) อาจารย์ผู้สอนมีการประเมินพฤติกรรมของผู้เรียน
4) รู้จักวางแผนในการทำงาน และดำเนินตามแผนที่ได้วางไว้		

2.1.5 ทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ

ผลการเรียนรู้	กลยุทธ์การสอน	วิธีการวัดและประเมินผล
1) มีความสามารถจัดกลุ่มความรู้ และคิดวิเคราะห์ข้อมูลเชิงตัวเลขได้ ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างคุ้นเคย สามารถติดตามเพิ่มพูนความรู้ในเทคโนโลยี ใหม่ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ	1) จัดการเรียนการสอนในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติและเทคโนโลยีสารสนเทศ การตระหนักถึงลิขสิทธิ์และประเด็นการคัดลอกผลงานเพื่อการศึกษาค้นคว้าผ่านเครือข่ายเทคโนโลยีดิจิทัล	1) ประเมินผลการเรียนรู้โดยอาจารย์ผู้สอนจากเครื่องมือวัดผล
2) มีความสามารถในการแสวงหาความรู้ การจัดเก็บ ประมวลผลข้อมูลและการนำเสนอข้อมูลผ่านอุปกรณ์ทาง	2) ออกแบบทรัพยากรการเรียนรู้ที่สามารถวัดและประเมินผลการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ที่ชี้ให้เห็น	2) ประเมินผลจากการศึกษาค้นคว้าผ่านระบบเครือข่ายเทคโนโลยีดิจิทัล
		3) ประเมินการนำเสนอผลงานจากการค้นคว้าผ่านเครือข่ายเทคโนโลยีดิจิทัล

ผลการเรียนรู้	กลยุทธ์การสอน	วิธีการวัดและประเมินผล
<p>เทคโนโลยีสารสนเทศได้ สามารถใช้ เครื่องมือเพื่อการสืบค้นข้อมูลที่ ถูกต้อง ตระหนักถึงลิขสิทธิ์ และ ประเด็นการคัดลอกผลงาน สามารถ สร้างสรรค์ และผลิตสื่อดิจิทัล มัลติมีเดีย และนวัตกรรมทางการ สอนเพื่อวัตถุประสงค์ที่หลากหลาย มี ความสามารถในการสอนหรือการ เรียนรู้ผ่านระบบเทคโนโลยี หรือ แอปพลิเคชันที่ช่วยเหลือทางการสอน</p> <p>3) มีความสามารถสื่อสารได้อย่างมี ประสิทธิภาพ สามารถเลือกใช้ รูปแบบการสื่อที่สารที่เหมาะสม สามารถติดต่อสื่อสาร ประสานงาน และทำงานผ่านระบบออนไลน์ซึ่งมี เครื่องมือและช่องทางที่หลากหลาย สำหรับบุคคลที่แตกต่างกันได้ มีความ ตระหนักถึงความปลอดภัยทาง ออนไลน์ การรู้จักป้องกันข้อมูลและ ภาพลักษณ์ส่วนตัว รั้วรั้วและ ไตร่ตรองในการแบ่งปันข้อมูลและ การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นทาง ออนไลน์</p>	<p>ความสำคัญของการใช้ในระดับ จำเป็นและระดับสูง</p> <p>3) มอบหมายงานโดยการให้แบ่งกลุ่ม ศึกษาค้นคว้าผ่านระบบเครือข่าย เทคโนโลยีดิจิทัล</p>	

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping)

ผลการเรียนรู้ในตารางมีความหมายดังนี้

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- 1) มีหลักธรรมในการดำเนินชีวิต
- 2) มีวินัย เคารพในกฎหมายและสิทธิของคนอื่น ๆ
- 3) มีจิตใจเสียสละ ประพฤติตนเกื้อกูลต่อสังคม

2. ด้านความรู้

- 1) รู้จักกฎเกณฑ์ทางสังคม เคารพกฎหมาย และเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง
- 2) มีความรู้เท่าทันเทคโนโลยีสารสนเทศ และการใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด
- 3) เข้าใจในหลักเกณฑ์ธรรมชาติของมนุษย์ สังคม และสิ่งแวดล้อม
- 4) ตระหนักถึงคุณค่าของศิลปะ ภาษาและวัฒนธรรมทั้งของไทยและของประชาคมนานาชาติ
- 5) รู้หลักการดำเนินชีวิตตามแนวทางพระพุทธศาสนา

3. ด้านทักษะทางปัญญา

- 1) ฉลาดรู้ที่จะปฏิบัติตนให้เกื้อกูลต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม
- 2) วิเคราะห์ และประเมินสถานการณ์และสภาวะการณ์ได้อย่างเหมาะสม
- 3) ฉลาดรู้ที่จะแสวงหาแนวทางการทำงานและดำรงชีวิตได้อย่างเป็นสุขและสร้างสรรค์
- 4) ฉลาดรู้ที่จะใช้เทคโนโลยีให้เป็นประโยชน์ต่อการศึกษางาน และการติดต่อสื่อสาร

ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- 1) มีภาวะผู้นำ รู้จักการใช้เหตุผล วางตนได้อย่างถูกต้องตามกาลเทศะ
- 2) มีความเสียสละ บำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนรวม
- 3) มีการสอดส่อง และป้องกันไม่ให้เกิดการประพฤติมิชอบในองค์กรและสังคม
- 4) รู้จักวางแผนในการทำงาน และดำเนินตามแผนที่ได้วางไว้

5. ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

1) มีความสามารถจัดกลุ่มความรู้ และคิดวิเคราะห์ข้อมูลเชิงตัวเลขได้ ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างคุ้นเคย สามารถติดตามเพิ่มพูนความรู้ในเทคโนโลยีอุบัติใหม่อย่างมีประสิทธิภาพ

2) มีความสามารถในการแสวงหาความรู้ การจัดเก็บ ประมวลผลข้อมูลและการนำเสนอข้อมูลผ่านอุปกรณ์ทางเทคโนโลยีสารสนเทศได้ สามารถใช้เครื่องมือเพื่อการสืบค้นข้อมูลที่ถูกต้อง ตระหนักถึงลิขสิทธิ์และประเด็นการคัดลอกผลงาน สามารถสร้างสรรค์และผลิตสื่อดิจิทัล มัลติมีเดีย และนวัตกรรมทางการสอนเพื่อวัตถุประสงค์ที่หลากหลาย มีความสามารถในการสอนหรือการเรียนรู้ผ่านระบบเทคโนโลยี หรือแอปพลิเคชันที่ช่วยเหลือทางการสอน

3) มีความสามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเลือกใช้รูปแบบการสื่อสารที่เหมาะสม สามารถติดต่อสื่อสาร ประสานงานและทำงานผ่านระบบออนไลน์ซึ่งมีเครื่องมือและช่องทางที่หลากหลาย สำหรับบุคคลที่แตกต่างกันได้ มีความตระหนักถึงความปลอดภัยทางออนไลน์ การรู้จักป้องกันข้อมูลและภาพลักษณ์ส่วนตัว ระวังระวังและไตร่ตรองในการแบ่งปันข้อมูลและการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นทางออนไลน์

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบต่อผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชาหมวดวิชาศึกษาทั่วไป (Curriculum Mapping)

● ความรับผิดชอบหลัก ○ ความรับผิดชอบรอง

รายวิชา	คุณธรรม จริยธรรม			ความรู้					ทักษะทางปัญญา				ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบต่อ				ทักษะการวิเคราะห์ เชิงตัวเลขการสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ		
	1	2	3	1	2	3	4	5	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3
1. หมวดศึกษาทั่วไป																			
1) กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์																			
รายวิชาบังคับเรียน																			
GE1001 การป้องกันและปราบปรามการทุจริต	●	○		●	○			●	○	○	●		○	●			●	○	
รายวิชาเลือกเรียน																			
GE1002 พระพุทธศาสนากับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	○	●	○			●	●		●	○			●	○	○		○		
GE1003 กระบวนการยุติธรรมและกฎหมายในชีวิตประจำวัน		●	○	●		●	○	○	●	○			●	○	●		●		
GE1004 สิทธิมนุษยชน คุณธรรมจริยธรรมและหลักธรรมาภิบาล		●	○	●		●	○		●	●			●	○	●				●
GE1005 พระปริตร พระเครื่อง และโหราศาสตร์ไทย	●	○	○	●	○	●	○	○	○	●	○		●	○	○	○		○	
GE1006 พระพุทธศาสนากับจิตอาสาเพื่อพัฒนาสังคม	○		●	●		●	●	○	○	○				○	●				○
GE1007 ไทยศึกษากับพหุวัฒนธรรม		●	○	●		●	●	○	○	●	○	○	●	○	●	○			○
GE1008 ความเป็นพลเมืองในสังคมประชาธิปไตย		●		●		●			●						●			●	
GE1009 อนาคตสังคมไทยและสังคมโลกที่เปลี่ยนแปลง		●					●		●						●			●	
GE1010 การเมืองการปกครองไทย		●				●			●				●					●	
2) กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์																			
รายวิชาบังคับเรียน																			
GE2001 การคิดเชิงเหตุผลและการแก้ปัญหา	●	○	●	●		●	○	●	○	○	●		●	○	○	●		●	

มคอ.2 รัฐศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563)

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

รายวิชา	คุณธรรม จริยธรรม			ความรู้					ทักษะทางปัญญา				ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ				ทักษะการวิเคราะห์ เชิงตัวเลขการสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ		
	1	2	3	1	2	3	4	5	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3
รายวิชาเลือกเรียน																			
GE2002 การคิดเชิงเหตุผลและการแก้ปัญหา	●	○	●	●		●	○	●	○	○	●		●	●	○	○	○		
GE2003 มนุษย์กับอารยธรรมและศาสนา	●	○	●	●	○	●	○	●	○	●	●	○	●	●	○	●	○		
GE2004 ชีวิต ความสุข ความตาย	○	○		●		○	●	●	○	○					●		●		
GE2005 ความเป็นผู้นำและการจัดการ	●	○	●	●		○	○	○	●	○	○		○	○	●	○			●
GE2006 จิตวิทยากับชีวิตสมัยใหม่	●	○		●	○	●	○	●	○	●		○	●	●	○	●	○		○
GE2007 การพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อสุขภาพและสังคม	●	○	●		○	●	○	●	○	●		○		●	○	●	○		○
3) กลุ่มวิชาภาษา																			
รายวิชาบังคับเรียน																			
GE3001 ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร	○	○	○		●		●	○	○		●		●			●		●	○
GE3002 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	●	○	○		●		●	○	○		●	●	●			○	●	●	○
GE3003 ทักษะการพูดและการฟังภาษาอังกฤษ	●	○	○		●		●	○	○		●	●	●			○	●	●	○
รายวิชาเลือกเรียน																			
GE3004 ภาษาอังกฤษเพื่อทักษะการศึกษา	●	○	○		●		●	○	○		●		●			○	●	●	○
GE3005 ธรรมชาติของภาษาอังกฤษ	●	○	○		●		●	○	○		●		●			●			●
GE3006 ภาษาอังกฤษเพื่อเตรียมความพร้อมประกอบอาชีพ		○	●		○	●		○	●	○		●				○			●
GE3007 ภาษาจีนพื้นฐาน	●	○	○		●		●	○	○		●		●			●			●
GE3008 ภาษาและวัฒนธรรมกลุ่มประเทศอาเซียน	●					●					●		●				●		
GE3009 ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในงานอาชีพ	●				●						●		●						●

รายวิชา	คุณธรรม จริยธรรม			ความรู้					ทักษะทางปัญญา				ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ				ทักษะการวิเคราะห์ เชิงตัวเลขการสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ		
	1	2	3	1	2	3	4	5	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3
GE3010 การเขียนรายงานการปฏิบัติงาน		●			●				●					●			●		
4) กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์																			
รายวิชาบังคับเรียน																			
GE4001 สถิติเพื่อการวิจัยและการเรียนรู้		●			●	○				●	○		○				●	●	
รายวิชาเลือกเรียน																			
GE4002 คณิตศาสตร์เพื่อพัฒนาทักษะการคิด		●	○		●	○					○	●			○	●	●	○	
GE4003 พระพุทธศาสนากับการพัฒนาทักษะการเรียนรู้		●	○	○	●						○	●			○	●	○	●	●
GE4004 ปัญหาประติษฐ์		●	○		●	○				○	○	●		●			●	●	●
GE4005 เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า		●	○		●	○				○	○	●			○	●	●	●	●
GE4006 วิทยาศาสตร์เพื่อคุณภาพชีวิต			●		●							●			●		●		
GE4007 การประยุกต์ใช้โปรแกรมสำหรับงานยุคดิจิทัล		●			●							●				●	●		

2.2 การพัฒนาผลการเรียนรู้ กลุ่มยุทธศาสตร์การสอนและการประเมินผล กลุ่มวิชาเฉพาะ

2.2.1 คุณธรรม จริยธรรม

ผลการเรียนรู้	กลยุทธ์การสอน	วิธีการวัดและประเมินผล
1. มีจิตสำนึกและตระหนักศึกษาในการปฏิบัติตามจรรยาบรรณทางอาชีพ	1. สอดแทรกกิจกรรมที่เสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมในรายวิชาที่จัดการเรียนการสอน	1. ประเมินผลการเรียนตามรายวิชา และประเมินผลการเข้าร่วมกิจกรรม
2. มีวินัย ซื่อสัตย์ และรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม	2. สอดแทรกและจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างควมมีวินัย ซื่อสัตย์ และรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม	2. ประเมินพฤติกรรมโดยการสังเกตจากเพื่อนนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ผู้บรรยาย
3. มีจิตสาธารณะ รักและภาคภูมิใจในท้องถิ่น สถาบันและประเทศชาติ	3. ส่งเสริมให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณะประโยชน์	

2.2.2 ความรู้

ผลการเรียนรู้	กลยุทธ์การสอน	วิธีการวัดและประเมินผล
1. มีความรู้ ความเข้าใจในแนวคิดทฤษฎี และหลักการสำคัญในศาสตร์ด้านการเมืองการปกครองและพระพุทธศาสนา	1. จัดการเรียนการสอนที่มีลักษณะบรรยาย อภิปราย โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เน้นการจัดกิจกรรมในลักษณะบูรณาการความรู้และประสบการณ์เดิมของผู้เรียนเข้ากับความรู้และประสบการณ์ใหม่ในรายวิชาที่สอน	1. ประเมินผลการเรียนตามรายวิชา และประเมินผลการเข้าร่วมกิจกรรม
2. มีทักษะและประสบการณ์จากการเรียนรู้ในศาสตร์ด้านการเมืองการปกครอง สามารถนำองค์ความรู้มาประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพต่าง ๆ ได้	2. จัดการเรียนการสอนโดยเน้นบูรณาการความรู้ในวิชาที่ศึกษาให้สอดคล้องกับด้านสิ่งแวดล้อม สังคม เศรษฐกิจ ด้วยวิธีการเชิงระบบหรือเชื่อมโยงกับความรู้ในศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	2. ประเมินจากการสังเกต การอภิปราย แลกเปลี่ยนและแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียน
3. มีความรู้ความเข้าใจในพัฒนาการใหม่ ๆ ในสาขาวิชา รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาและการต่อยอดองค์ความรู้ในสาขาวิชา	3. ศึกษาดูงาน หรือเชิญผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ตรงมาเป็นวิทยากรพิเศษเฉพาะเรื่อง	3. ประเมินจากการฝึกปฏิบัติ
4. สามารถวิเคราะห์ปัญหา เข้าใจและอธิบายความต้องการของสังคม รวมทั้งประยุกต์ความรู้ และการใช้		4. ประเมินจากงานที่มอบหมาย
		5. ประเมินจากการนำเสนอผลงานจากการศึกษาหน้าชั้นเรียน

<p>เครื่องมือที่เหมาะสมกับการแก้ไขปัญหาได้</p> <p>5. มีความรู้ ความเข้าใจในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา สามารถบูรณาการกับศาสตร์ด้านการเมือง การปกครอง และประยุกต์ใช้ได้ อย่างเหมาะสม</p>	<p>4. มอบหมายให้ผู้เรียนทำการศึกษาค้นคว้าองค์ความรู้ และวิทยาการใหม่ ๆ และ/หรือวิจัย รวมทั้งจัดกิจกรรมและ/หรือโครงการเพื่อต่อยอดองค์ความรู้</p>	
---	---	--

2.2.3 ทักษะทางปัญญา

ผลการเรียนรู้	กลยุทธ์การสอน	วิธีการวัดและประเมินผล
<p>1. สามารถศึกษา คิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ สังเคราะห์ วิพากษ์ และคิดอย่างเป็นระบบ เป็นเหตุเป็นผล สามารถสรุปประเด็นปัญหาทางการเมืองต่าง ๆ ตามหลักวิชาการด้านรัฐศาสตร์</p> <p>2. มีกระบวนการศึกษา วิธีการค้นคว้า วิเคราะห์ปัญหาทางการเมือง การปกครองจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์</p> <p>3. สามารถประยุกต์ใช้องค์ความรู้ และทักษะต่าง ๆ ในการแก้ไขปัญหาทางสังคมและการเมืองได้อย่างเหมาะสม</p>	<p>1. จัดกิจกรรมกระตุ้น ส่งเสริมให้นักศึกษาใช้ความคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ เชื่อมโยงความสัมพันธ์ทางความคิดด้วยเหตุผล และหลักธรรมทางพุทธศาสนา</p> <p>2. จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถใช้ปัญหาที่เหมาะสมในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ จนนำไปสู่การตัดสินใจและแก้ปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์</p> <p>3. จัดกิจกรรม/โครงการการเรียนการสอนด้วยประสบการณ์ตรง เช่น ศึกษานอกสถานที่ การสัมภาษณ์ พูดคุยกับผู้มีประสบการณ์แล้วสรุปเป็นสาระความรู้ แนวคิด ข้อคิดที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการป้องกันและแก้ปัญหาชีวิตประจำวันได้</p>	<p>1. ประเมินจากการสังเกต พฤติกรรมและกระบวนการเรียนของนักศึกษา ตั้งแต่การสังเกต การตั้งคำถาม การสืบค้นข้อมูล การคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์และสรุปผล</p> <p>2. ประเมินด้วยการสร้างสถานการณ์จำลอง แล้วให้ผู้เรียนฝึกตัดสินใจแก้ปัญหาอย่างมีเหตุมีผล โดยผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันประเมินผลงานนั้น</p> <p>3. การประเมินจากผลงานที่เกิดจากการใช้กระบวนการคิด และการทำงานอย่างเป็นระบบ เช่น การทำรายงาน บทความ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ กรณีศึกษา การวิพากษ์ การอภิปราย และอื่น ๆ</p>

2.2.4 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ผลการเรียนรู้	กลยุทธ์การสอน	วิธีการวัดและประเมินผล
1. มีความสามารถในการปรับตัวและมีทักษะในการประสานงานอย่างสร้างสรรค์ 2. มีความรับผิดชอบ จิตสาธารณะสามารถทำงานเป็นทีม มีภาวะผู้ตาม และภาวะผู้นำ 3. มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาหรือจัดการข้อโต้แย้ง ด้วยการแสดงออกถึงทักษะการเป็นผู้นำ ได้อย่างเหมาะสมตามโอกาส และชี้นำสังคมได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์	1. มอบหมายให้นักศึกษาทำงานเป็นกลุ่ม ฝึกการเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี ฝึกความรับผิดชอบ และปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน และ/หรือนำเสนอหน้าชั้นเรียน 2. มอบหมายงานรายบุคคลและงานกลุ่ม ให้นักศึกษาติดตามข่าวสารจากแหล่งเรียนรู้เพื่อวางแผนและตัดสินใจแก้ปัญหา รวมทั้งการสื่อสารแนวราบได้อย่างเหมาะสม 3. จัดกิจกรรม โครงการเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการ ทำงานเป็นทีมเพื่อฝึกภาวะผู้นำและผู้ตาม	1. ประเมินจากการสังเกตพฤติกรรมและการแสดงออกของผู้เรียนขณะทำกิจกรรมกลุ่ม และการนำเสนอหน้าชั้น 2. ประเมินจากการสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ในชั้นเรียน 3. ประเมินจากความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

2.2.5 ทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ

ผลการเรียนรู้	กลยุทธ์การสอน	วิธีการวัดและประเมินผล
1. สามารถใช้ข้อมูลทางสถิติในการศึกษา ค้นคว้า เพื่อแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นระบบ 2. สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล และสื่อสาร ต่อผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ 3. สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสาร การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง การจัดเก็บและประมวลผลข้อมูล และการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศ	1. จัดกิจกรรมการเรียนการสอน การศึกษาค้นคว้า นำเสนอผลงานด้วยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการวางแผนและแก้ปัญหาที่ถูกต้องผ่านข้อมูล ข่าวสาร และสถิติ 2. จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทั้ง ภาษา ไทย และ ภาษาต่างประเทศ ที่เน้นการฝึกทักษะทั้งสี่ของการสื่อสารระหว่างผู้เรียนและผู้สอน 3. จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนสามารถสืบค้นด้วยตนเองจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ	1. ประเมินจากความสามารถในใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการวางแผนและแก้ปัญหาที่ถูกต้องผ่านข้อมูล ข่าวสาร และสถิติได้อย่างเหมาะสม 2. ประเมิน ความสามารถ ภาควิปฏิบัติทั้งสี่ทักษะของการสื่อสาร ภาษา ไทย และ ภาษาต่างประเทศ 3. ประเมินจากรายงานและรูปแบบการนำเสนอข้อมูลด้วยสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ

ผลการเรียนรู้	กลยุทธ์การสอน	วิธีการวัดและประเมินผล
	ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ	

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) ผลการเรียนรู้ในตารางมีความหมายดังนี้

กลุ่มวิชาเฉพาะ

1. ด้านคุณธรรมจริยธรรม

- 1) มีจิตสำนึกและตระหนักศึกษาในการปฏิบัติตามจรรยาบรรณทางอาชีพ
- 2) มีวินัย ซื่อสัตย์ และรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
- 3) มีจิตสาธารณะ รักและภาคภูมิใจในท้องถิ่น สถาบัน และประเทศชาติ

2. ด้านความรู้

- 1) มีความรู้ ความเข้าใจในแนวคิดทฤษฎีและหลักการสำคัญในศาสตร์ด้านการเมืองการปกครองและพระพุทธศาสนา
- 2) มีทักษะและประสบการณ์จากการเรียนรู้ในศาสตร์ด้านการเมืองการปกครอง สามารถนำองค์ความรู้มาประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพต่าง ๆ ได้
- 3) มีความรู้ความเข้าใจในพัฒนาการใหม่ ๆ ในสาขาวิชา รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาและการต่อยอดองค์ความรู้ในสาขาวิชา
- 4) สามารถวิเคราะห์ปัญหา เข้าใจและอธิบายความต้องการของสังคม รวมทั้งประยุกต์ความรู้ และการใช้เครื่องมือที่เหมาะสมกับการแก้ไขปัญหาได้
- 5) มีความรู้ ความเข้าใจในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา สามารถบูรณาการกับศาสตร์ด้านการเมืองการปกครอง และประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม

3. ด้านทักษะทางปัญญา

- 1) สามารถศึกษา คิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ สังเคราะห์ วิพากษ์ และคิดอย่างเป็นระบบ เป็นเหตุเป็นผล สามารถสรุปประเด็นปัญหาทางการเมืองต่าง ๆ ตามหลักวิชาการด้านรัฐศาสตร์
- 2) มีกระบวนการศึกษา วิธีการค้นคว้า วิเคราะห์ปัญหาทางการเมืองการปกครองจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์
- 3) สามารถประยุกต์ใช้องค์ความรู้และทักษะต่าง ๆ ในการแก้ไขปัญหาทางสังคมและการเมืองได้อย่างเหมาะสม

4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- 1) มีความสามารถในการปรับตัวและมีทักษะในการประสานงานอย่างสร้างสรรค์
- 2) มีความรับผิดชอบ จิตสาธารณะ สามารถทำงานเป็นทีม มีภาวะผู้ตาม และภาวะผู้นำ

3) มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาหรือจัดการข้อโต้แย้ง ด้วยการแสดงออกถึงทักษะการเป็นผู้นำ ได้อย่างเหมาะสมตามโอกาส และชี้แนะสังคมได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์

5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- 1) สามารถใช้ข้อมูลทางสถิติในการศึกษา ค้นคว้า เพื่อแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นระบบ
- 2) สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล และสื่อสาร ต่อผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 3) สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสาร การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง การจัดเก็บและประมวลผลข้อมูลและการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศ

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบต่อผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา หมวดวิชาเฉพาะ

● ความรับผิดชอบหลัก ○ ความรับผิดชอบรอง

รายวิชา	คุณธรรม จริยธรรม			ความรู้					ทักษะทางปัญญา			ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ			ทักษะในการ วิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และ เทคโนโลยี สารสนเทศ		
	1	2	3	1	2	3	4	5	1	2	3	1	2	3	1	2	3
1) หมวดวิชาเฉพาะ กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา																	
รายวิชาบังคับเรียน																	
BU5001 ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา	●	●	●		○	○	●	●	○			○	○	○	○		
BU5002 พระไตรปิฎกศึกษา 1	○	●	●	●	●	○	○	○	●	○	○	○	●	○		○	○
BU5003 พระไตรปิฎกศึกษา 2	○	●	●	●	●	○	○	○	●	○	○	○	●	○		○	○
BU5004 พระไตรปิฎกศึกษา 3	○	●	●	●	●	○	○	○	●	○	○	○	●	○		○	○
BU5005 พุทธวิถีไทย	○	●	●	●	●	○	○	●	●	●	○	●	●	○		○	○
BU5006 ภาษาบาลีเพื่อการค้นคว้าพระพุทธศาสนา	○	●	○	●	○		○	●	●	○		○	○	○		○	
BU5007 ภาษาสันสกฤตเพื่อการค้นคว้าพระพุทธศาสนา	○	●	○	●	○		○	●	●	○		○	○	○		○	
BU5008 การปฏิบัติกรรมฐาน	●	●	○	●	○	●	●	●	○	●	○	●	○	○	○		
รายวิชาเลือกเรียน																	
BU5009 พระพุทธศานามหายาน	●	○	●	●	●	○	○	●	●	○	○	○	●	○		○	○
BU5010 ศาสนศึกษา	●	●	○	●	○	○	●	○	●	○	●	●	●	○		○	○
BU5011 ภาษาอังกฤษเพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา	●	○	○	●	●	○	○	○	●	●	○	○	●	○		○	○

รายวิชา	คุณธรรม จริยธรรม			ความรู้					ทักษะทางปัญญา			ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ			ทักษะในการ วิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และ เทคโนโลยี สารสนเทศ		
	1	2	3	1	2	3	4	5	1	2	3	1	2	3	1	2	3
BU5012 วรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาของไทย	○	●	○	○	●	○	●	●	●	○		○	●	○		○	
BU5013 เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา	○	●	●	○	●	●	○	●	●	○	○	○	●	○	●	○	●
BU5014 พระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	○	●	●	○	●	●	○	●	●	○	○	○	●	○	●	○	●
BU5015 พระพุทธศาสนากับโลกาภิวัตน์	○	●	●	●	●	○	○	●	●	●	○	○	●	○	●		
BU5016 พระพุทธศาสนากับการพัฒนาแบบยั่งยืน	○	●	●	●	●	○	○	●	●	●	○	○	○	●	●	○	○
BU5017 พระพุทธศาสนาในสังคมไทยร่วมสมัย	●	●	○	●	●	○	●	●	○	●	○	●	●	○	●	○	○
BU5018 การบริหารกิจการพระพุทธศาสนา	●	●	●	●	●	○	●	●	●	○	●	●	○	○	●	○	○
2) หมวดวิชาเฉพาะ กลุ่มวิชาเอกการปกครอง																	
รายวิชาบังคับเรียน																	
SO2101 ความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์		●	○	●					●	○		○	○				○
SO2102 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมาย	○	●		●			○		●	○		○	○				○
SO2103 การปกครองคณะสงฆ์ไทย		●	○	●				○	●	○		○	○				○
SO2104 พรรคการเมือง กลุ่มผลประโยชน์และการเลือกตั้ง		●	○	●			○		●	○		○	○		○		○
SO2105 รัฐศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์		●	○	●				○	●	○		○	○	●			○
SO2106 ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์	●	○		●			○		●	○	○	○	●	○	●	○	○
SO2107 แนวคิด ทฤษฎี และวาทกรรมทางการเมือง		●	○	●			○		●	○		○	○				○

รายวิชา	คุณธรรม จริยธรรม			ความรู้					ทักษะทางปัญญา			ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ			ทักษะในการ วิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และ เทคโนโลยี สารสนเทศ		
	1	2	3	1	2	3	4	5	1	2	3	1	2	3	1	2	3
SO2108 หลักรัฐธรรมนูญและสถาบันทางการเมือง		●	○	●			○		●	○		○	○				○
SO2109 กฎหมายลักษณะพยาน	○	●		●			○		●	○		○	○				○
SO2110 กฎหมายอาญา	○	●		●			○		●	○		○	○				○
SO2111 กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา	○	●		●			○		●	○		○	○				○
SO2112 กฎหมายปกครอง	○	●		●			○		●	○		○	○				○
SO2113 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหารรัฐกิจ		●	○	●			○		●	○		○	○		○		○
SO2114 การเมืองและการปกครองท้องถิ่น		●	○	●			○		●	○		○	○				○
SO2115 ปรัชญาการเมือง		●	○	●			○		●	○		○	○				○
SO2116 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ		●	○	●			○		●	○		○	○				○
SO2117 ภาษาอังกฤษสำหรับรัฐศาสตร์		●	○	●			○		●	○		○	○				○
SO2118 การเมืองการปกครองเปรียบเทียบ		●	○	●			○		●	○		○	○				○
รายวิชาเลือกเรียน																	
SO2119 การเมืองการปกครองไทยสมัยใหม่		●	○	○	●				●	○		○	○				○
SO2120 การเคลื่อนไหวทางสังคม		●	○	●			○		●	○		○	○				○
SO2121 การเมือง เศรษฐกิจและสังคมไทย		●	○	●			○		●	○		○	○				○
SO2122 ศาสตร์พระราชากับยุทธศาสตร์การพัฒนา		○	●	●	○		○			●	○		○	●		○	

รายวิชา	คุณธรรม จริยธรรม			ความรู้					ทักษะทางปัญญา			ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ			ทักษะในการ วิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และ เทคโนโลยี สารสนเทศ		
	1	2	3	1	2	3	4	5	1	2	3	1	2	3	1	2	3
SO2123 สัมมนาศาสนากับการเมือง		●	○	●			○	○	●	○		○	○				○
SO2124 การจัดการความขัดแย้ง		●	○	●			○		●	○		○		●		○	○
SO2125 เศรษฐศาสตร์การเมือง		●	○	●			○		●	○		○	○				○
SO2126 พหุวัฒนธรรมในสังคมไทย		●	○	●			○		●	○		○	○				○
SO2127 การสืบสวนและการสอบสวน	○	●		●			○		●	○		○	○				○
SO2128 การเมืองกับกฎหมายมหาชน		●	○	●			○		●	○		○	○				○
SO2129 กฎหมายระหว่างประเทศ		●	○	●			○		●	○		○	○				○
SO2130 นโยบายสาธารณะและการวางแผน		●	○	●			○		●	○		○	○				○
SO2131 การจัดการและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์		●	○	●			○		●	○		○	●	○	○	○	○
SO2132 ระบบบริหารราชการไทย		●	○	●			○		●	○			○	○			○
SO2133 พลเมืองกับจิตสาธารณะ			●	●			○		●	○		○	○				○
SO2134 การสื่อสารทางการเมือง		●		●			○		●	○		○	○				○
SO2135 การเขียนและการสืบค้นทางรัฐศาสตร์		●	○		●		○		○	○		○	○			○	○
SO2136 ศาสนพิธีการศึกษา	●			○	●			○		●	○	●	○	○		○	
รายวิชาฝึกภาคสนามหรือวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาตรี																	
SO2137 เตรียมฝึกภาคสนาม		●	○	●	○				○	○		●	○	○		○	○

รายวิชา	คุณธรรม จริยธรรม			ความรู้					ทักษะทางปัญญา			ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ			ทักษะในการ วิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และ เทคโนโลยี สารสนเทศ		
	1	2	3	1	2	3	4	5	1	2	3	1	2	3	1	2	3
SO2138 การฝึกภาคสนาม	●	●	○		●		○	○	○	○		●	●	○		○	○
SO2139 วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาตรี	○	●		●	○			○	●	○	●		●		○	○	○

หมวดที่ 5 หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา

1. กฎระเบียบหรือหลักเกณฑ์ในการให้ระดับคะแนน (เกรด)

เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2559 และระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562

1.1 การวัดผลการศึกษา

(1) มหาวิทยาลัยดำเนินการวัดผลประเมินผลแต่ละรายวิชาที่นักศึกษาได้ลงทะเบียนเรียนในทุกภาคการศึกษา การวัดและประเมินผลอาจกระทำโดยการสอบ หรือวิธีอื่นตามที่คณะกรรมการประจำคณะกำหนด

(2) มีการวัดผลและประเมินผลระหว่างภาคการศึกษาเป็นระยะ ๆ อย่างน้อยภาคการศึกษาละหนึ่งครั้ง และมีการวัดผลและประเมินผลปลายภาคการศึกษาอย่างน้อยภาคการศึกษาละหนึ่งครั้ง

(3) ทุกรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียน นักศึกษาต้องมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมด จึงมีสิทธิ์ได้รับการวัดผลและประเมินผลปลายภาคการศึกษา

1.2 ระบบการประเมินผล

การประเมินผลการศึกษาของแต่ละรายวิชา ให้กระทำเป็นระดับชั้น ซึ่งมีความหมายและค่าระดับคะแนน โดยใช้สัญลักษณ์ดังนี้

ตาราง 1 แสดงแต่้มระดับคะแนน (Grade Point)

ระดับคะแนน	ความหมาย	ค่าระดับคะแนน
A	ดีเยี่ยม (Excellent)	4.00
B+	ดีมาก (Very Good)	3.50
B	ดี (Good)	3.00
C+	ค่อนข้างดี (Above Average)	2.50
C	พอใช้ (Average)	2.00
D+	อ่อน (Below Average)	1.50
D	อ่อนมาก (Poor)	1.00
F	ตก (Fail)	0.00

ในกรณีที่ไม่สามารถประเมินผลเป็นระดับคะแนนหรือค่าระดับคะแนนดังกล่าวข้างต้น ให้ใช้สัญลักษณ์ ต่อไปนี้

ตาราง 2 แสดงสัญลักษณ์ผลการศึกษา

ระดับ	ความหมาย
AUD	การลงทะเบียนเรียนไม่นับหน่วยกิต (Audit)
I	การวัดผลยังไม่สมบูรณ์ (Incomplete)
S	การเรียนเป็นที่น่าพอใจ (Satisfactory)
U	การเรียนที่ไม่เป็นที่น่าพอใจ (Unsatisfactory)
W	การเพิกถอนรายวิชา (Withdrawal)

การให้ระดับคะแนน A, B+, B, C+, C, D+, D หรือ F จะกระทำได้ในกรณีที่ เป็นรายวิชานักศึกษาเข้าสอบและหรือมีผลงานที่ประเมินค่าได้ตามระดับคะแนน

2. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา

2.1 การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ขณะที่ยังไม่สำเร็จการศึกษา

2.1.1 อาจารย์ผู้สอนแต่ละรายวิชา ทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาโดยเทียบเคียงผลการเรียนของนักศึกษาที่เรียนในรายวิชา ซึ่งอาจเป็น ต่างกลุ่ม ต่างชั้นปี ต่างคณะ แล้วแต่กรณี เพื่อนำผลมาใช้ในการปรับปรุงรายวิชา

2.1.2 ทบทวนเนื้อหาวิชาทุกปีการศึกษา โดยอาจพิจารณาร่วมกับอาจารย์ผู้สอนรายวิชาอื่นที่มีเนื้อหาใกล้เคียงกัน เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อน หรือให้เกิดความสัมพันธ์และต่อเนื่อง แล้วแต่กรณี และทบทวนเนื้อหาโดยเทียบเคียงกับรายวิชาของสถาบันอื่น หรือเทียบเคียงกับตำราหรือบทความทางวิชาการ หรือผลการวิจัย เพื่อให้เกิดการพัฒนาเนื้อหาให้ทันสมัยและมีมาตรฐานทางวิชาการ

2.2 การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังจากนักศึกษาสำเร็จการศึกษา

2.2.1 สำนวจภาวะการมีงานทำของบัณฑิต รวมทั้งความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน โดยประเมินจากบัณฑิตแต่ละรุ่นที่สำเร็จการศึกษา ในลักษณะของการเน้นผลลัพธ์ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ 5 ด้าน

2.2.2 สำนวจความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพของบัณฑิต รวมทั้งเปิดโอกาสให้เสนอข้อคิดเห็นในการปรับหลักสูตรให้ดียิ่งขึ้น

2.2.3 การประเมินความพึงพอใจจากสถาบันการศึกษาอื่น ๆ ด้านความรู้ ความพร้อม และคุณสมบัติในด้านต่าง ๆ ของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาและเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาที่สูงขึ้น

3. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2559 และระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562

3.1 การสำเร็จการศึกษา

นักศึกษาจะสำเร็จการศึกษาและได้รับการเสนอให้รับปริญญา ตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้

3.1.1 ต้องเรียนได้ครบจำนวนหน่วยกิต ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

3.1.2 มีคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.00

3.1.3 นักศึกษาสามารถสำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน 6 ภาคการศึกษาปกติ

3.1.4 นักศึกษาต้องผ่านกิจกรรมปฏิบัติกรรมฐานไม่ต่ำกว่า 15 วัน

3.1.5 ผ่านการทดสอบภาษาอังกฤษตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

3.1.6 ไม่มีพันธะด้านหนี้สินใด ๆ กับมหาวิทยาลัย

3.1.7 เกณฑ์อื่นๆ เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2559 และระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562

หมวดที่ 6 การพัฒนาคณาจารย์

1. การเตรียมการสำหรับอาจารย์ใหม่

มีการปฐมนิเทศอาจารย์ใหม่ให้มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ คำสั่ง และข้อบังคับต่างๆ ของมหาวิทยาลัย ตลอดจนพันธกิจของพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. 2562 ทั้งหมด 5 ด้าน ดังนี้ 1) การจัดการศึกษา 2) การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม 3) การบริการวิชาการแก่สังคม 4) การทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม และ 5) หน้าที่และอำนาจอื่นตามที่กฎหมายกำหนด และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. การพัฒนาความรู้และทักษะให้แก่คณาจารย์

2.1 การพัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอน

(1) ส่งเสริมอาจารย์ให้มีการเพิ่มพูนความรู้ สร้างเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการสอนและการวิจัยอย่างต่อเนื่อง สนับสนุนด้านการศึกษาต่อ ฝึกอบรม ศึกษาดูงานทางวิชาการและวิชาชีพในองค์กรต่าง ๆ การประชุมทางวิชาการในระดับชาติและนานาชาติ และการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการผ่านวารสารระดับชาติและนานาชาติ และเผยแพร่ผ่านสื่ออื่น ๆ

(2) การเพิ่มพูนทักษะการจัดการเรียนการสอนให้ทันสมัย

(3) จัดอาจารย์พี่เลี้ยงให้แก่อาจารย์ใหม่

2.2 การพัฒนาวิชาการและวิชาชีพ

(1) การมีส่วนร่วมในกิจกรรมบริการวิชาการแก่ชุมชนและสังคม

(2) มีการสนับสนุนและส่งเสริมให้อาจารย์ผลิตผลงานทางวิชาการที่สามารถขอตำแหน่งทางวิชาการได้

(3) สนับสนุนให้อาจารย์ศึกษาต่อในระดับการศึกษาที่สูงขึ้น เช่น ในระดับ Postgraduate

หมวดที่ 7 การประกันคุณภาพหลักสูตร

1. การกำกับมาตรฐาน

หลักสูตรมีการดำเนินงานเกี่ยวกับอาจารย์ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 ดังนี้

1.1 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

กำหนดให้มีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย 5 คน มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือมีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ และต้องมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย 1 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง มีหน้าที่ในการบริหารและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผล และการพัฒนาหลักสูตร

1.2 อาจารย์ประจำหลักสูตร

อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือมีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ และต้องมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้ง ให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย 1 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง มีหน้าที่ในการบริหารและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผล และการพัฒนาหลักสูตร

1.3 อาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ผู้สอน อาจเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษที่มีคุณวุฒิ ขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือมีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน ในกรณีที่มีอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และทำหน้าที่อาจารย์ผู้สอนก่อนที่เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 จะประกาศใช้ ให้สามารถทำหน้าที่อาจารย์ผู้สอนต่อไปได้ ในกรณีของอาจารย์พิเศษอาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโท แต่ทั้งนี้ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอนมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 ปี ทั้งนี้ โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชาควบคู่กับอาจารย์พิเศษ

1.4 การปรับปรุงหลักสูตรตามรอบระยะเวลาที่กำหนด

การปรับปรุงหลักสูตรต้องไม่เกิน 5 ปี จะต้องปรับปรุงให้เสร็จและอนุมัติ/ให้ความเห็นชอบโดยสภามหาวิทยาลัย เพื่อให้มีการจัดการเรียนการสอนต่อไป

1.5 การดำเนินงานให้เป็นไปตามตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานเพื่อการประกันคุณภาพภายใน ระดับหลักสูตร และการเรียนการสอนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ดำเนินงานให้เป็นไปตามตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน เพื่อการประกันคุณภาพภายใน ระดับหลักสูตร และการเรียนการสอนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

2. บัณฑิต

จัดให้มีการผลิตบัณฑิต หรือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความรู้ในวิชาการ มีคุณลักษณะบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 คือ เป็นผู้มีความรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง สามารถประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขทั้งร่างกายและจิตใจ มีจิตสำนึกและความรับผิดชอบในฐานะพลเมืองไทยและพลเมืองโลก และมีคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย สามารถมีภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดี

2.1 คุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552

2.1.1 มีระบบการประเมินบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติโดยผู้ใช้บัณฑิต จำนวนบัณฑิตที่รับการประเมินจากผู้ใช้บัณฑิตจะต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ของจำนวนบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา

2.1.2 มีการนำผลการประเมินบัณฑิตที่พึงประสงค์โดยผู้ใช้บัณฑิต เสนอต่อที่ประชุมหลักสูตร เพื่อปรับปรุงการดำเนินงานของหลักสูตร

2.2 ร้อยละของบัณฑิตปริญญาตรีที่ได้งานทำ หรือประกอบอาชีพอิสระ

2.2.1 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร สํารวจบัณฑิตปริญญาตรีที่ได้งานทำ หรือประกอบอาชีพอิสระ ภายในระยะเวลา 1 ปี นับจากวันที่สำเร็จการศึกษา

2.3 บัณฑิตปริญญาตรีมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์สอบผ่านภาษาอังกฤษและเทคโนโลยีสารสนเทศการสื่อสารตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด

2.3.1 มีระบบและกลไกในการส่งเสริมบัณฑิตปริญญาตรีที่พึงประสงค์สอบผ่านภาษาอังกฤษและเทคโนโลยีสารสนเทศการสื่อสาร

3. นักศึกษา

3.1 การรับนักศึกษา

การรับนักศึกษาในหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563) กำหนดคุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 และระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2559 และระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562

3.2 การเตรียมความพร้อมก่อนเข้าศึกษา

จัดกิจกรรมหรือโครงการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าศึกษา เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมให้กับนักศึกษาก่อนเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย โดยให้อาจารย์และรุ่นพี่ ให้ความรู้และแนะนำเกี่ยวกับสิ่งที่จำเป็นต่อการศึกษา ขั้นตอนและวิธีการศึกษาในระดับปริญญาตรี การเพิ่มพูนความรู้ทักษะการใช้ภาษาไทย การอบรมทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ การใช้ชีวิตในรั้วมหาวิทยาลัย และปรับพื้นฐานความรู้เกี่ยวกับรัฐศาสตร์

3.3 การควบคุม การดูแล การให้คำปรึกษาทางวิชาการ และแนะแนวแก่นักศึกษา

หลักสูตรมีการแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อให้คำปรึกษาในการวางแผนการเรียน การวางแผนชีวิต การแนะนำแผนการเรียนในหลักสูตร การเลือกและวางแผนสำหรับอาชีพ การใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย

และให้คำปรึกษาแนะนำในการจัดทำกิจกรรมแก่นักศึกษา โดยอาจารย์ที่ปรึกษาได้กำหนดชั่วโมงให้คำปรึกษา (Office Hours) ให้นักศึกษาเข้าปรึกษา ผ่านช่องทางที่หลากหลาย

3.4 การพัฒนาศักยภาพนักศึกษาและการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

หลักสูตรจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพนักศึกษาและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ผ่านโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ

3.5 การคงอยู่ การสำเร็จการศึกษา

หลักสูตร สํารวจอัตราการคงอยู่ และการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาทุกปีการศึกษา เพื่อแก้ไขปัญหาและลดอัตราการลาออกระหว่างการศึกษานักศึกษาในหลักสูตร

3.6 ความพึงพอใจและผลการจัดการข้อร้องเรียนของนักศึกษา

หลักสูตรมีระบบ กลไก ในการสำรวจความพึงพอใจของนักศึกษาต่อหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอนในรายวิชา เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนในรายวิชาและปรับปรุงหลักสูตร พร้อมทั้งดำเนินการจัดการข้อร้องเรียนของนักศึกษา ผ่านช่องทางที่หลากหลาย

4. อาจารย์

4.1 การรับและแต่งตั้งอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตร

มีระบบ กลไก ในการรับอาจารย์ใหม่ และแต่งตั้งอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตร โดยต้องมีคุณสมบัติตามประกาศของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

4.2 การบริหารอาจารย์

หลักสูตร วิเคราะห์สถานการณ์การคงอยู่ของอาจารย์ จัดทำแผนการบริหารหลักสูตร แผนบริหารความเสี่ยงระดับหลักสูตร และแผนพัฒนาบุคลากร ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานอุดมศึกษาดำเนินการธำรงรักษาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ควบคุม กำกับ ติดตามการดำเนินงาน ประเมินผลการดำเนินงาน

4.3 การส่งเสริมและพัฒนาอาจารย์

หลักสูตรมีการประชุมวางแผน วิเคราะห์ความต้องการในการพัฒนาของอาจารย์ จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพอาจารย์ ส่งเสริมให้มีผลงานทางวิชาการและเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ ทักษะการสอน ทักษะการวิจัย ทักษะด้านภาษาและเทคโนโลยีสารสนเทศ การศึกษาต่อ การอบรม และการศึกษาดูงาน

4.4 การมีส่วนร่วมของคณาจารย์ในการวางแผน การติดตามและทบทวนหลักสูตร

คณาจารย์ประชุมวางแผนจัดการเรียนการสอน การประเมินผล และให้ความเห็นชอบผลการประเมินในรายวิชา รวบรวมข้อมูลเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร ตลอดจนปรึกษาหาแนวทางที่จะทำให้อบรมผู้เข้าศึกษาตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เช่น การประชุมอย่างน้อย ปีการศึกษาละ 3 ครั้ง มีรูปแบบการสื่อสารของอาจารย์ผ่านระบบหนังสือเวียน ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ หรือช่องทางอื่นๆ

4.5 การแต่งตั้งอาจารย์พิเศษ

อาจารย์พิเศษจะต้องมีคุณวุฒิระดับขั้นต่ำระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือมีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้น หรือในสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน ในกรณีที่อาจารย์พิเศษอาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโท แต่ทั้งนี้ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอนมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 ปี ทั้งนี้ โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชาควบคู่กับอาจารย์พิเศษ

4.6 ความก้าวหน้าในการผลิตผลงานทางวิชาการของอาจารย์

มหาวิทยาลัยสนับสนุนและส่งเสริมอาจารย์ให้มีความก้าวหน้าในการผลิตผลงานทางวิชาการ เพื่อพัฒนาอาจารย์ให้สามารถเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ

5. หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน

คณะกรรมการบริหารหลักสูตร มีบทบาทหน้าที่ในการบริหารจัดการ 3 ด้านที่สำคัญ คือ (1) สารระของรายวิชาในหลักสูตร (2) การวางระบบผู้สอนและกระบวนการเรียนการสอน (3) การประเมินผู้เรียน ระบบประกันคุณภาพในการดำเนินการหลักสูตร ประกอบด้วยหลักสูตร การเรียนการสอน และการประเมินผู้เรียน เพื่อให้สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด ตัวบ่งชี้ในการประเมินต้องให้ความสำคัญกับการกำหนดรายวิชาที่มีเนื้อหาที่ทันสมัย ก้าวทันความก้าวหน้าทางวิทยาการที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา รวมทั้งการวางระบบผู้สอนและอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ มีประสบการณ์ และมีคุณสมบัติเหมาะสมในการพัฒนานักศึกษาให้เต็มศักยภาพ จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่เน้นนักศึกษาเป็นสำคัญ และส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

5.1 สารระของรายวิชาในหลักสูตร

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน ร่วมกันจัดทำสารระของรายวิชาต่างๆ ให้มีเนื้อหาที่ทันสมัย มีการบูรณาการองค์ความรู้จากการวิจัย และบริบทของสถานการณ์ปัจจุบันในรายวิชา เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของนักศึกษา และสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

5.2 การวางระบบผู้สอนและกระบวนการจัดการเรียนการสอน

หลักสูตรให้ความสำคัญกับการวางระบบผู้สอนในแต่ละรายวิชา โดยคำนึงถึงคุณวุฒิของอาจารย์ผู้สอน นอกจากนี้หลักสูตรยังให้ความสำคัญกับความรู้ ความสามารถและความเชี่ยวชาญในรายวิชาที่ผู้สอนรับผิดชอบ อีกทั้งหลักสูตรยังเปิดโอกาสให้เชิญวิทยากรผู้ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางด้านต่างๆ มาบรรยาย เพื่อให้นักศึกษาได้รับความรู้ที่ทันสมัย มีการบูรณาการการเรียนการสอนกับการวิจัย การบริการวิชาการ พร้อมทั้งการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม

5.3 การประเมินผู้เรียน

การประเมินนักศึกษามีจุดมุ่งหมาย 3 ประการ คือ การประเมินผลนักศึกษาเพื่อให้ข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงการเรียนการสอนของผู้สอน และนำไปสู่การพัฒนาการเรียนรู้นักศึกษา (Assessment for Learning) การประเมินที่ให้นักศึกษาสามารถประเมินตนเองเป็น และมีการนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาวิธีการเรียนของตนเองใหม่ จนเกิดการเรียนรู้ (Assessment as

Learning) และการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาที่แสดงผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (Assessment of Learning)

6. สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

6.1 มหาวิทยาลัยมีการจัดอาคารเรียน ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ เทคโนโลยีสารสนเทศ ฐานข้อมูล หนังสือ ตำรา สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศนอุปกรณ์ การให้บริการสัญญาณ Internet แบบไร้สาย (Wi-Fi) และ อุปกรณ์สนับสนุนอื่นๆ ที่เอื้อต่อการเตรียมและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียนที่ทันสมัย

6.2 มีระบบและกลไกในการสำรวจและจัดเตรียมสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้โดยการมีส่วนร่วมของ อาจารย์และนักศึกษา เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานและกิจกรรมการเรียนการสอนของหลักสูตร

6.3 มีการติดตามผลการดำเนินงานด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ พร้อมทั้งปรับปรุงพัฒนาสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

7. ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน (Key Performance Indicators)

หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ 12 ตัวบ่งชี้ ตัวบ่งชี้ที่ 1-5 ต้องมีผลดำเนินการบรรลุตามเป้าหมายติดต่อกันไม่น้อยกว่า 2 ปี และมีจำนวนตัวบ่งชี้ (ตัวบ่งชี้ที่ 6-12) ที่มีผลการดำเนินการบรรลุเป้าหมายไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของตัวบ่งชี้รวม โดยพิจารณาจากจำนวนตัวบ่งชี้บังคับและตัวบ่งชี้รวมในแต่ละปี ดังนี้

ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน	ปีที่	ปีที่	ปีที่	ปีที่	ปีที่
	1	2	3	4	5
1. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ 80 มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผน ติดตาม และทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร	×	×	×	×	×
2. มีรายละเอียดของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.2 ที่สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ หรือ มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา (ถ้ามี)	×	×	×	×	×
3. มีรายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของการฝึกภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.3 และ มคอ.4 อย่างน้อยก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาค การศึกษาให้ครบทุกรายวิชา	×	×	×	×	×
4. จัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา และรายงานผลการดำเนินการของการฝึกภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.5 และ มคอ.6 ภายใน 30 วัน หลังสิ้นสุดภาคการศึกษาที่เปิดสอนให้ครบทุกรายวิชา	×	×	×	×	×
5. จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.7 ภายใน 60 วัน หลังสิ้นสุดปีการศึกษา	×	×	×	×	×

ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน	ปีที่	ปีที่	ปีที่	ปีที่	ปีที่
	1	2	3	4	5
6. มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดในมคอ.3 และมคอ.4 (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ 25 ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา	×	×	×	×	×
7. มีการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือการประเมินผลการเรียนรู้ จากผลการประเมินการดำเนินงานที่รายงานในมคอ.7 ปีที่แล้ว		×	×	×	×
8. อาจารย์ใหม่ (ถ้ามี) ทุกคน ได้รับการปฐมนิเทศหรือคำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน	×	×	×	×	×
9. อาจารย์ประจำหลักสูตรทุกคนได้รับการพัฒนาทางวิชาการและ/หรือวิชาชีพ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง	×	×	×	×	×
10. จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน (ถ้ามี) ได้รับการพัฒนาวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ต่อปี	×	×	×	×	×
11. ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้าย/บัณฑิตใหม่ที่มีต่อคุณภาพหลักสูตร เฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.5 จากคะแนนเต็ม 5.0				×	×
12. ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตใหม่ เฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.5 จากคะแนนเต็ม 5.0					×
ตัวบ่งชี้บังคับ (ข้อที่)	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5
ตัวบ่งชี้ต้องผ่านรวม (ข้อ)	9	10	10	11	12

7.1 ระบบ กลไก กำกับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร

7.1.1 วางแผนการประกันคุณภาพหลักสูตร

(1) กำหนดแผนปฏิบัติการ การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร โดยสำนักงานประกันคุณภาพการศึกษา คณะสังคมศาสตร์ และหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง

7.1.2 พิจารณานุมัตินโยบาย

(1) เสนอแผนปฏิบัติการ การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร โดยสำนักงานประกันคุณภาพการศึกษา และคณะสังคมศาสตร์ เสนอต่ออธิการบดีเพื่อพิจารณานุมัติ

7.1.3 การควบคุมคุณภาพ

(1) มีการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร

(2) มีการจัดทำคู่มือแผนปฏิบัติการ การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร

(3) กำหนดเป้าหมายตัวบ่งชี้ มีการชี้แจงตัวบ่งชี้ และทำความเข้าใจตัวบ่งชี้ และจัดอบรมโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

(4) มีการกำหนดผู้รับผิดชอบ กำกับตัวบ่งชี้ระดับหลักสูตร

7.1.4 การติดตามตรวจสอบคุณภาพ

(1) มีการติดตามตรวจสอบการดำเนินการตามตัวบ่งชี้

(2) มีการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพระดับหลักสูตรโดยคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

7.1.5 การประเมินคุณภาพหลักสูตร

(1) จัดทำรายงานการประเมินตนเองระดับหลักสูตรและเตรียมความพร้อมสำหรับการประกันคุณภาพจากคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

(2) รับการประเมินจากคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายนอก

7.1.6 นำผลการประเมินมาปรับปรุง

(1) นำผลการประเมินและข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการผู้ประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

(2) ติดตามผลการดำเนินงานของการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร

หมวดที่ 8 การประเมินและการปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร

1. การประเมินประสิทธิผลของการสอน

1.1 การประเมินกลยุทธ์การสอน

1.1.1 ก่อนการสอนมีการประเมินกลยุทธ์การสอนโดยอาจารย์ผู้สอนหรือระดับสาขาวิชา และ/หรือการปรึกษาหารือกับผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตรหรือวิธีการสอน

1.1.2 ระหว่างการสอนมีการประเมินกลยุทธ์การสอนจากพฤติกรรมของนักศึกษาในการอภิปรายซักถามและการตอบคำถามในชั้นเรียน

1.1.3 หลังการสอนมีการวิเคราะห์ผลการประเมินการสอนโดยนักศึกษา และการวิเคราะห์ผลการเรียนของนักศึกษา

1.1.4 นำผลการประเมินไปปรับปรุง สามารถทำได้โดยรวบรวมปัญหา/ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง และกำหนดให้ประธานหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอนนำไปปรับปรุงและรายงานผลต่อไป

1.2 การประเมินทักษะของอาจารย์ในการใช้แผนกลยุทธ์การสอน

1.2.1 ประเมินการสอนของอาจารย์ผู้สอนโดยนักศึกษาในแต่ละวิชา

1.2.2 การประเมินทักษะการสอนของอาจารย์ผู้สอนจากการสังเกตในชั้นเรียนถึงวิธีการสอน กิจกรรม งานที่มอบหมายแก่นักศึกษา โดยคณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งทำหน้าที่ประเมิน

1.2.3 การประเมินทักษะการสอนโดยอาจารย์ผู้สอน โดยวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน ของกลยุทธ์ ผลการเรียนของนักศึกษาและเขียนไว้ในรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา

2. การประเมินหลักสูตรในภาพรวม

2.1 ประเมินจากนักศึกษาปัจจุบัน และบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร โดยใช้แบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ตัวแทนของนักศึกษา/บัณฑิต

2.2 ประเมินจากอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ผู้สอน โดยประเมินจากแบบสอบถามและการสนทนากลุ่ม

2.3 ประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้ประเมินภายนอก โดยดูจากผลการประเมินตนเองของผู้สอน และรายงานผลการดำเนินการหลักสูตร และการวิพากษ์หลักสูตร

2.4 ประเมินจากผู้ใช้บัณฑิตหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยประเมินความพึงพอใจต่อคุณภาพของบัณฑิต

3. การประเมินผลการดำเนินงานตามรายละเอียดหลักสูตร

3.1 ประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร ตามตัวบ่งชี้ในหมวดที่ 7 ข้อ 7 โดยคณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร

4. กระบวนการทบทวนผลการประเมินและการวางแผนปรับปรุงหลักสูตร

4.1 รวบรวมข้อเสนอแนะ/ข้อมูล จากการประเมินของนักศึกษา ผู้ใช้บัณฑิต และผู้ทรงคุณวุฒิ

4.2 วิเคราะห์ทบทวนข้อมูล โดยอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

- 4.3 จัดประชุมคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร เพื่อพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร
- 4.4 เชิญผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาหลักสูตรและให้ข้อเสนอแนะ
- 4.5 ปรับปรุงและแก้ไขตามความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ
- 4.6 ส่งร่างหลักสูตรปรับปรุงเข้าสภาวิชาการและสภามหาวิทยาลัยพิจารณาอนุมัติตามลำดับ

ภาคผนวก ก
ตารางเปรียบเทียบหลักสูตร

ตารางเปรียบเทียบข้อแตกต่างระหว่างหลักสูตรเดิมและหลักสูตรปรับปรุง

ก. ชื่อหลักสูตร

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563	เหตุผล
หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง Bachelor of Political Science Program in Government	หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง Bachelor of Political Science Program in Government	ดำเนินการตามประกาศ กระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อ ปริญญา พ.ศ. 2559
ชื่อปริญญา รัฐศาสตรบัณฑิต (การปกครอง) Bachelor of Political Science (Government) ชื่อย่อ ร.บ. (การปกครอง) B.Pol.Sc. (Government)	ชื่อปริญญา รัฐศาสตรบัณฑิต (การปกครอง) Bachelor of Political Science (Government) ชื่อย่อ ร.บ. (การปกครอง) B.Pol.Sc. (Government)	คงเดิม

ข. โครงสร้างหลักสูตร

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563	เหตุผล
หมวดศึกษาทั่วไป 30 หน่วยกิต	หมวดศึกษาทั่วไป 30 หน่วยกิต	ปรับปรุงตามหลักสูตร หมวดวิชาศึกษาทั่วไปของ มหาวิทยาลัย (หลักสูตร ปรับปรุง พ.ศ. 2563)
1) กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ 6 หน่วยกิต	1) กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ 6 หน่วยกิต	
2) กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ 6 หน่วยกิต	2) กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ 6 หน่วยกิต	
3) กลุ่มวิชาภาษา 12 หน่วยกิต	3) กลุ่มวิชาภาษา 12 หน่วยกิต	
4) กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ 6 หน่วยกิต	4) กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ 6 หน่วยกิต	
หมวดวิชาเฉพาะ 116 หน่วยกิต	หมวดวิชาเฉพาะ 101 หน่วยกิต	ลดหน่วยกิต
1) กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา 30 หน่วยกิต 1.1) รายวิชาบังคับเรียน 24 หน่วยกิต 1.2) รายวิชาเลือกเรียน 6 หน่วยกิต	1) กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา 30 หน่วยกิต 1.1) รายวิชาบังคับเรียน 24 หน่วยกิต 1.2) รายวิชาเลือกเรียน 6 หน่วยกิต	คงเดิม
2) กลุ่มวิชาเอกการปกครอง 86 หน่วยกิต 2.1) รายวิชาบังคับเรียน 69 หน่วยกิต 2.2) รายวิชาเลือกเรียน 9 หน่วยกิต 2.3) รายวิชาการฝึกประสบการณ์ ภาคสนาม 8 หน่วยกิต	2) กลุ่มวิชาเอกการปกครอง 71 หน่วยกิต 2.1) รายวิชาบังคับเรียน 54 หน่วยกิต 2.2) รายวิชาเลือกเรียน 9 หน่วยกิต 2.3) รายวิชาการฝึกภาคสนามหรือ วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาตรี 8 หน่วยกิต	ลดหน่วยกิต

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563	เหตุผล
หมวดวิชาเลือกเสรี 6 หน่วยกิต	หมวดวิชาเลือกเสรี 6 หน่วยกิต	คงเดิม
ตลอดหลักสูตร 152 หน่วยกิต	ตลอดหลักสูตร 137 หน่วยกิต	ลดหน่วยกิต

ค. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563	เหตุผล
รายวิชาบังคับเรียน 3 หน่วยกิต	รายวิชาบังคับเรียน 3 หน่วยกิต	คงเดิม
GE1001 การต่อต้านการทุจริต	GE1001 การป้องกันและปราบปรามการทุจริต	ปรับชื่อรายวิชาและคำอธิบาย
รายวิชาเลือกเรียน 3 หน่วยกิต	รายวิชาเลือกเรียน 3 หน่วยกิต	คงเดิม
GE1002 ท้องถิ่นศึกษา	-	ตัดออก
-	GE1002 พระพุทธศาสนากับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	เพิ่มเข้ามาใหม่
GE1003 มนุษย์กับกฎหมาย	-	ตัดออก
-	GE1003 กระบวนการยุติธรรมและกฎหมายในชีวิตประจำวัน	เพิ่มเข้ามาใหม่
GE1004 สันติศึกษา	-	ตัดออก
-	GE1004 สิทธิมนุษยชน คุณธรรมจริยธรรมและหลักธรรมาภิบาล	เพิ่มเข้ามาใหม่
GE1005 การศึกษาเพื่อชีวิต	-	ตัดออก
-	GE1005 พระปริตร พระเครื่อง และโหราศาสตร์ไทย	เพิ่มเข้ามาใหม่
GE1006 ไทยศึกษา	-	ตัดออก
-	GE1006 พระพุทธศาสนากับจิตอาสาเพื่อพัฒนา	เพิ่มเข้ามาใหม่
GE1007 มนุษย์กับหน้าที่พลเมือง	-	ตัดออก
-	GE1007 ไทยศึกษากับพหุวัฒนธรรม	เพิ่มเข้ามาใหม่
-	GE1008 ความเป็นพลเมืองในสังคมประชาธิปไตย	เพิ่มเข้ามาใหม่
-	GE1009 อนาคตสังคมไทยและสังคมโลกที่เปลี่ยนแปลง	เพิ่มเข้ามาใหม่
-	GE 1010 การเมืองการปกครองไทย	เพิ่มเข้ามาใหม่
2) รายวิชาในกลุ่มมนุษยศาสตร์		

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563	เหตุผล
รายวิชาบังคับเรียน 3 หน่วยกิต	รายวิชาบังคับเรียน 3 หน่วยกิต	คงเดิม
GE2001 มนุษย์กับการแสวงหาความรู้	-	ตัดออก
-	GE2001 แนวคิดทางปรัชญาและวิทยาศาสตร์	เพิ่มเข้ามาใหม่
รายวิชาเลือกเรียน 3 หน่วยกิต	-	คงเดิม
GE2002 พุทธจริยธรรมศึกษา	-	ตัดออก
-	GE2002 การคิดเชิงเหตุผลและการแก้ปัญหา	เพิ่มเข้ามาใหม่
GE2003 การวางแผนชีวิต	-	ตัดออก
-	GE2003 มนุษย์กับอารยธรรมและศาสนา	เพิ่มเข้ามาใหม่
GE2004 พุทธศิลป์และโบราณคดี	-	ย้ายเป็นวิชาเลือก กลุ่มวิชาเฉพาะพระพุทธศาสนา
-	GE2004 ชีวิต ความสุข ความตาย	เพิ่มเข้ามาใหม่
GE2005 จิตวิทยากับชีวิต	-	ตัดออก
-	GE2005 ความเป็นผู้นำและการจัดการ	เพิ่มเข้ามาใหม่
-	GE2006 จิตวิทยากับชีวิตสมัยใหม่	เพิ่มเข้ามาใหม่
-	GE2007 การพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อสุขภาพและสังคม	เพิ่มเข้ามาใหม่
3) กลุ่มวิชาภาษา 12 หน่วยกิต	3) กลุ่มวิชาภาษา 12 หน่วยกิต	คงเดิม
รายวิชาบังคับเรียน 9 หน่วยกิต	รายวิชาบังคับเรียน 9 หน่วยกิต	คงเดิม
GE3001 ภาษาไทย	GE3001 ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร	เปลี่ยนชื่อและคำอธิบายรายวิชา
GE3002 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน	-	ตัดออก
GE3003 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น	GE3002 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	เปลี่ยนรหัสรายวิชา
-	GE3003 ทักษะการพูดการฟังภาษาอังกฤษ	เพิ่มเข้ามาใหม่
รายวิชาเลือกเรียน 3 หน่วยกิต	รายวิชาเลือกเรียน 3 หน่วยกิต	คงเดิม
-	GE3004 ภาษาอังกฤษเพื่อทักษะการศึกษา	เพิ่มเข้ามาใหม่
GE3004 การแปลอังกฤษ	-	ตัดออก

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563	เหตุผล
-	GE3005 ธรรมะภาคภาษาอังกฤษ	เพิ่มเข้ามาใหม่
GE3005 ภาษาอังกฤษเพื่อทักษะการศึกษา	GE3006 ภาษาอังกฤษเพื่อเตรียมความพร้อมประกอบอาชีพ	เปลี่ยนรหัสรายวิชาและรายชื่อวิชา
GE3006 ภาษาอาเซียนเพื่อการเรียนรู้วัฒนธรรม	GE3007 ภาษาจีนพื้นฐาน	เปลี่ยนรหัสรายวิชาและชื่อรายวิชา
-	GE3008 ภาษาและวัฒนธรรมกลุ่มประเทศอาเซียน	เพิ่มเข้ามาใหม่
-	GE3008 ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในงานอาชีพ	เพิ่มเข้ามาใหม่
-	GE3009 การเขียนรายงานการปฏิบัติงาน	เพิ่มเข้ามาใหม่
4) กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ 6 หน่วยกิต	4) กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ 6 หน่วยกิต	คงเดิม
รายวิชาบังคับเรียน 3 หน่วยกิต	รายวิชาบังคับเรียน 3 หน่วยกิต	คงเดิม
GE4001 สถิติเพื่อการวิจัย	GE4001 สถิติเพื่อการวิจัยและการเรียนรู้	เปลี่ยนชื่อและคำอธิบายรายวิชา
รายวิชาเลือกเรียน 3 หน่วยกิต	รายวิชาเลือกเรียน 3 หน่วยกิต	คงเดิม
GE4002 คอมพิวเตอร์เพื่อการทำงาน	-	ตัดออก
-	GE4002 คณิตศาสตร์เพื่อพัฒนาทักษะการคิด	เพิ่มเข้ามาใหม่
GE4003 เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า	-	ตัดออก
-	GE4003 พระพุทธศาสนากับการพัฒนาทักษะการเรียนรู้	เพิ่มเข้ามาใหม่
GE4004 วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	-	ตัดออก
-	GE 4004 ปัญญาประดิษฐ์	เพิ่มเข้ามาใหม่
-	GE4005 เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า	เพิ่มเข้ามาใหม่
-	GE4006 วิทยาศาสตร์เพื่อคุณภาพชีวิต	เพิ่มเข้ามาใหม่
-	GE4007 การประยุกต์ใช้โปรแกรมสำหรับงานยุคดิจิทัล	เพิ่มเข้ามาใหม่

ง. หมวดวิชาเฉพาะ

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563	เหตุผล
กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา 30 หน่วยกิต	กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา 30 หน่วยกิต	คงเดิม
รายวิชาบังคับเรียน 24 หน่วยกิต	รายวิชาบังคับเรียน 24 หน่วยกิต	คงเดิม
BU5001 ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา	BU5001 ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา	คงเดิม
BU5002 พระไตรปิฎกศึกษา 1	BU5002 พระไตรปิฎกศึกษา 1	คงเดิม
BU5003 พระไตรปิฎกศึกษา 2	BU5003 พระไตรปิฎกศึกษา 2	คงเดิม
BU5004 พระไตรปิฎกศึกษา 3	BU5004 พระไตรปิฎกศึกษา 3	คงเดิม
BU5005 พุทธวิถีสไทย	BU5005 พุทธวิถีสไทย	คงเดิม
BU5006 ภาษาบาลีเพื่อการค้นคว้า พระพุทธศาสนา	BU5006 ภาษาบาลีเพื่อการค้นคว้า พระพุทธศาสนา	คงเดิม
BU5007 ภาษาสันสกฤตเพื่อการค้นคว้า พระพุทธศาสนา	BU5007 ภาษาสันสกฤตเพื่อการค้นคว้า พระพุทธศาสนา	คงเดิม
กลุ่มรายวิชาเลือกเรียน 6 หน่วยกิต	กลุ่มรายวิชาเลือกเรียน 6 หน่วยกิต	คงเดิม
BU5009 พระพุทธศาสนamahayan	BU5009 พระพุทธศาสนamahayan	คงเดิม
BU5010 ศาสนศึกษา	BU5010 ศาสนศึกษา	คงเดิม
BU5011 ภาษาอังกฤษเพื่อการเผยแผ่ พระพุทธศาสนา	BU5011 ภาษาอังกฤษเพื่อการเผยแผ่ พระพุทธศาสนา	คงเดิม
BU5012 วรรณกรรมทาง พระพุทธศาสนาของไทย	BU5012 วรรณกรรมทาง พระพุทธศาสนาของไทย	คงเดิม
BU5013 เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการ เผยแผ่พระพุทธศาสนา	BU5013 เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการ เผยแผ่พระพุทธศาสนา	คงเดิม
BU5014 พระพุทธศาสนากับ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	BU5014 พระพุทธศาสนากับ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	คงเดิม
BU5015 พระพุทธศาสนากับโลกาภิวัตน์	BU5015 พระพุทธศาสนากับโลกาภิวัตน์	คงเดิม
BU5016 พระพุทธศาสนากับการพัฒนา แบบยั่งยืน	BU5016 พระพุทธศาสนากับการพัฒนา แบบยั่งยืน	คงเดิม
BU5017 พระพุทธศาสนาในสังคมไทย ร่วมสมัย	BU5017 พระพุทธศาสนาในสังคมไทย ร่วมสมัย	คงเดิม
BU5018 การบริหารกิจการ พระพุทธศาสนา	BU5018 การบริหารกิจการ พระพุทธศาสนา	คงเดิม

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563	เหตุผล
BU5009 พระพุทธศาสนamahayan	BU5009 พระพุทธศาสนamahayan	คงเดิม
BU5010 ศาสนศึกษา	BU5010 ศาสนศึกษา	คงเดิม
BU5011 ภาษาอังกฤษเพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา	BU5011 ภาษาอังกฤษเพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา	คงเดิม
BU5012 วรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาของไทย	BU5012 วรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาของไทย	คงเดิม
BU5013 เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา	BU5013 เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา	คงเดิม
BU5014 พระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	BU5014 พระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	คงเดิม
BU5015 พระพุทธศาสนากับโลกาภิวัตน์	BU5015 พระพุทธศาสนากับโลกาภิวัตน์	คงเดิม
BU5016 พระพุทธศาสนากับการพัฒนาแบบยั่งยืน	BU5016 พระพุทธศาสนากับการพัฒนาแบบยั่งยืน	คงเดิม
BU5017 พระพุทธศาสนาในสังคมไทยร่วมสมัย	BU5017 พระพุทธศาสนาในสังคมไทยร่วมสมัย	คงเดิม
BU5018 การบริหารกิจการพระพุทธศาสนา	BU5018 การบริหารกิจการพระพุทธศาสนา	คงเดิม

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563	เหตุผล
กลุ่มวิชาเอกการปกครอง 86 หน่วยกิต	กลุ่มวิชาเอกการปกครอง 71 หน่วยกิต	ปรับลด
รายวิชาบังคับเรียน 69 หน่วยกิต	รายวิชาบังคับเรียน 54 หน่วยกิต	ปรับลด
SO2101 ความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์	SO2101 ความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์	ปรับคำอธิบายรายวิชา
SO2102 การวิเคราะห์การเมืองการปกครองของไทย	-	ตัดออก
SO2103 พื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของการเมืองการปกครองไทย	-	ตัดออก
	SO2102 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมาย	เพิ่มเข้ามาใหม่
SO2104 การปกครองคณะสงฆ์ไทย	SO2103 การปกครองคณะสงฆ์ไทย	ปรับคำอธิบายรายวิชา
SO2105 พรรคการเมือง กลุ่มผลประโยชน์ และการเลือกตั้ง	SO2104 พรรคการเมือง กลุ่มผลประโยชน์และการเลือกตั้ง	คงเดิม

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563	เหตุผล
SO2106 รัฐศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์	SO2105 รัฐศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์	คงเดิม
SO2107 ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์	SO2106 ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์	คงเดิม
SO2108 ทฤษฎีทางการเมืองและจริยศาสตร์	-	ตัดออก
	SO2107 แนวคิด ทฤษฎีและวาทกรรมทางการเมือง	เพิ่มเข้ามาใหม่
SO2109 รัฐธรรมนูญและสถาบันทางการเมือง	SO2108 หลักรัฐธรรมนูญและสถาบันทางการเมือง	ปรับชื่อรายวิชาและคำอธิบายรายวิชา
SO2110 กฎหมายลักษณะพยาน	SO2109 กฎหมายลักษณะพยาน	คงเดิม
SO2111 กฎหมายอาญา	SO2110 กฎหมายอาญา	คงเดิม
SO2112 กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา	SO2111 กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา	คงเดิม
SO2113 กฎหมายปกครอง	SO2112 กฎหมายปกครอง	คงเดิม
SO2114 การเมืองและการปกครองในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	-	ตัดออก
SO2115 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหารรัฐกิจ	SO2113 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหารรัฐกิจ	ปรับคำอธิบายรายวิชา
SO2116 การเมืองและการปกครองท้องถิ่น	SO2114 การเมืองและการปกครองท้องถิ่น	ปรับคำอธิบายรายวิชา
SO2117 ปรัชญาการเมือง	SO2115 ปรัชญาการเมือง	ปรับคำอธิบายรายวิชา
SO2118 ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	SO2116 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	ปรับชื่อรายวิชาและปรับคำอธิบายรายวิชา
SO2119 การสืบสวนและสอบสวน	-	ย้ายไปรายวิชาเลือก
SO2120 สัมมนาศาสนากับการเมือง	-	ย้ายไปรายวิชาเลือก
SO2121 ภาษาอังกฤษสำหรับรัฐศาสตร์	SO2107 ภาษาอังกฤษสำหรับรัฐศาสตร์	เปลี่ยนรหัสรายวิชาและปรับคำอธิบายรายวิชา
SO2122 การเมืองการปกครองเปรียบเทียบ	SO2118 การเมืองการปกครองเปรียบเทียบ	เปลี่ยนรหัสรายวิชาและปรับคำอธิบายรายวิชา

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563	เหตุผล
SO2123 การเมืองว่าด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ		
รายวิชาเลือกเรียน 9 หน่วยกิต	รายวิชาเลือกเรียน 9 หน่วยกิต	คงเดิม
-	SO2119 การเมืองการปกครองไทยสมัยใหม่	เพิ่มเข้ามาใหม่
	SO2120 การเคลื่อนไหวทางสังคม	เพิ่มเข้ามาใหม่
SO2124 ทฤษฎีการเมืองว่าด้วยเสรีประชาธิปไตย	-	ตัดออก
	SO2121 การเมือง เศรษฐกิจและสังคมไทย	เพิ่มเข้ามาใหม่
	SO2122 ศาสตร์พระราชากับยุทธศาสตร์การพัฒนา	เพิ่มเข้ามาใหม่
SO2125 สัมมนาแนวความคิดทางการเมืองไทย	-	ตัดออก
SO2126 การเมืองและการจัดการความขัดแย้ง	SO2123 การจัดการความขัดแย้ง	ปรับชื่อรายวิชา และปรับคำอธิบายรายวิชา
	SO2124 สัมมนาศาสนากับการเมือง	เปลี่ยนรหัสรายวิชา ย้ายจากบังคับ
SO2127 สัมมนาระเบียบวิธีและการวิเคราะห์การเมืองเชิงปรัชญา	-	ตัดออก
SO2128 สัมมนาปัญหาทฤษฎีการเมืองปัจจุบัน	-	ตัดออก
SO2129 การพัฒนาระบบเศรษฐกิจและการเมือง	SO2125 เศรษฐศาสตร์การเมือง	เปลี่ยนรหัสรายวิชา, ปรับชื่อรายวิชา และปรับคำอธิบายรายวิชา
SO2130 ชนชาติ วัฒนธรรม และปัญหาการเมืองในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	SO2126 พหุวัฒนธรรมในสังคมไทย	เปลี่ยนรหัสรายวิชา, ปรับชื่อรายวิชา และปรับคำอธิบายรายวิชา
	SO2127 การสืบสวนและสอบสวน	เปลี่ยนรหัสรายวิชา

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563	เหตุผล
		ย้ายจากบังคับ
SO2131 การเมืองกับกฎหมายมหาชน	SO2128 การเมืองกับกฎหมายมหาชน	เปลี่ยนรหัสรายวิชา
SO2132 โลกทัศน์กับการเมืองโลก	-	ตัดออก
SO2133 กฎหมายระหว่างประเทศ	SO2129 กฎหมายระหว่างประเทศ	เปลี่ยนรหัสรายวิชา
SO2134 นโยบายสาธารณะและการวางแผน	SO2130 นโยบายสาธารณะและการวางแผน	เปลี่ยนรหัสรายวิชา และปรับคำอธิบายรายวิชา
SO2135 การบริหารทรัพยากรมนุษย์	SO2131 การจัดการและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์	เปลี่ยนรหัสรายวิชา, ปรับชื่อรายวิชา และปรับคำอธิบายรายวิชา
SO2136 ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน	SO2132 ระบบบริหารราชการไทย	เปลี่ยนรหัสรายวิชา, ปรับชื่อรายวิชา และปรับคำอธิบายรายวิชา
SO2137 ภาวะผู้นำและการจูงใจ	-	ตัดออก
SO2138 พลเมืองโลกในกระแสโลกาภิวัตน์	SO2133 พลเมืองกับจิตสาธารณะ	เปลี่ยนรหัสรายวิชา, ปรับชื่อรายวิชา และปรับคำอธิบายรายวิชา
SO2139 การเมืองกับการสื่อสารทางการเมือง	SO2134 การสื่อสารทางการเมือง	เปลี่ยนรหัสรายวิชา, ปรับชื่อรายวิชา และปรับคำอธิบายรายวิชา
	SO2135 การเขียนและการสืบค้นทางรัฐศาสตร์	เพิ่มเข้ามาใหม่
	SO2136 ศาสนพิธีการศึกษา	เพิ่มเข้ามาใหม่
	SO2141 การบริหารงบประมาณและการคลังสาธารณะ	เพิ่มเข้ามาใหม่ (รายวิชาอัตลักษณ์)
รายวิชาฝึกประสบการณ์ภาคสนาม 8 หน่วยกิต	รายวิชาฝึกภาคสนามหรือวิทยานิพนธ์ ระดับปริญญาตรี 8 หน่วยกิต	คงเดิม
	รายวิชาบังคับเรียน 2 หน่วยกิต	
SO2140 เตรียมฝึกประสบการณ์ภาคสนาม	SO2137 เตรียมฝึกภาคสนาม	เปลี่ยนรหัสรายวิชา, ปรับชื่อรายวิชา และปรับคำอธิบายรายวิชา

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563	เหตุผล
	รายวิชาเลือกเรียน 6 หน่วยกิต	
SO2141 การฝึกประสบการณ์ภาคสนาม	SO2138 การฝึกภาคสนาม	เปลี่ยนรหัสรายวิชา, ปรับชื่อรายวิชา และปรับคำอธิบายรายวิชา
	SO2139 วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาตรี	เพิ่มเข้ามาใหม่ *นักศึกษาสามารถเลือกทำวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาตรีแทนการฝึกภาคสนามได้
2.2) หมวดวิชาเลือกเสรีไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต	2.2) หมวดวิชาเลือกเสรีไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต	คงเดิม
ให้เลือกรียนวิชาเลือกเสรีไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต ตามรายวิชาที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยและไม่ซ้ำกับรายวิชาที่เคยเรียนมาแล้ว โดยอนุมัติจากอาจารย์ที่ปรึกษาและหัวหน้าภาควิชา นั้นๆ	ให้เลือกรียนวิชาเลือกเสรีไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต ตามรายวิชาที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยและไม่ซ้ำกับรายวิชาที่เคยเรียนมาแล้ว โดยอนุมัติจากอาจารย์ที่ปรึกษาและหัวหน้าภาควิชา นั้นๆ	คงเดิม

ภาคผนวก ข
ประวัติและผลงานทางวิชาการของ
อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

1. ประวัติและผลงานทางวิชาการ

1. ชื่อ-นามสกุล	นางสาวณัฐอร เจือจันทร์
ตำแหน่งทางวิชาการ	อาจารย์
สังกัด	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

2. คุณวุฒิ

คุณวุฒิการศึกษา	สถาบันที่สำเร็จการศึกษา	ปีที่ยจบ
ศน.ม. (รัฐศาสตรการปกครอง)	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	2553
ศน.บ. (รัฐศาสตรการปกครอง)	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	2548

3. งานทางวิชาการ 5 ปีย้อนหลัง

3.1 บทความวิจัย

ณัฐอร เจือจันทร์, อภิชาติ เหมื่อยไธสง, วรชิต ปยุตโต. (2562). การประยุกต์ใช้หลักสัปปริสธรรม 7 เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชนโนนชัย อำเภอมือง จังหวัดขอนแก่น. *วารสารแสงอีสาน*, 16(2), หน้า 589 - 605. (TCI 2)

ณัฐอร เจือจันทร์. (2561). การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองการปกครองของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาคปกติ (คฤหัสถ์) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, 12(1), หน้า 225 - 234. (TCI 1)

อภิชาติ เหมื่อยไธสง, ณัฐอร เจือจันทร์, ทรงวุฒิ ศรีวิไล. (2560). ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง 2554) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จังหวัดขอนแก่น. *วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์*, 4(3), หน้า 63 - 71. (TCI 2)

ณัฐอร เจือจันทร์, วรชิต ปยุตโต, ทรงวุฒิ ศรีวิไล, อาทิตย์ ผ่านพูล, อภิชาติ เหมื่อยไธสง. (2559). ความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบ้านคือ อำเภอมือง จังหวัดขอนแก่น. *วารสารวิชาการแสงอีสาน*, 13(29), หน้า 78 - 93. (TCI 2)

3.2 บทความวิชาการ

-

3.3 รายงานสืบเนื่องการประชุมวิชาการระดับชาติ/นานาชาติ (Proceeding)

ณัฐอร เจือจันทร์.(2561) การตัดสินใจเข้ารับราชการทหารกองประจำการของประชาชนในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น : ศึกษาเฉพาะกรณีมณฑลทหารบกที่ 23 ค่ายพัชรินทร. *รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการและเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 (ระเบียบ สามัคคี บำเพ็ญประโยชน์เพื่อพัฒนาสังคมให้ยั่งยืน)*. หน้า 83 - 84.
ร้อยเอ็ด : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด.

3.4 หนังสือ/ตำรา

-

4. ประสบการณ์การสอน

รายวิชา	หน่วยกิต
1. SO2107 ความคิดทางการเมืองแนวสังคมนิยม	3
2. SO2017 การเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาการเมืองของประเทศกำลังพัฒนา	3
3. SO2105 พรรคการเมือง กลุ่มผลประโยชน์ และการเลือกตั้ง	3

4. SO2029 การเมืองกับเศรษฐกิจไทย	3
5. SO2102 การวิเคราะห์การเมืองการปกครองของไทย	3
รายวิชาที่รับผิดชอบปัจจุบัน	หน่วยกิต
1. SO2105 พรรคการเมือง กลุ่มผลประโยชน์ และการเลือกตั้ง	3
2. SO2103 พื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของการเมืองการปกครองไทย	3
3. SO2102 การวิเคราะห์การเมืองการปกครองของไทย	3

2. ประวัติและผลงานทางวิชาการ

1. ชื่อ-นามสกุล นางสาวดาวฤดี ศรีษะเกษ
ตำแหน่งทางวิชาการ อาจารย์
สังกัด มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

2. คุณวุฒิ

คุณวุฒิการศึกษา	สถาบันที่สำเร็จการศึกษา	ปีที่จบ
ศน.ม. (รัฐศาสตร์การปกครอง)	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	2555
ศน.บ. (รัฐศาสตร์การปกครอง)	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	2551

3. งานทางวิชาการ 5 ปีย้อนหลัง

3.1 บทความวิจัย

พระมหาวิรุฬ นิลเพ็ชร, ก้องพิพัฒน์ กองคำ, ดาวฤดี ศรีษะเกษ, สุรศักดิ์ อุดเมืองเพ็ช, ชุติพร นาห้วนิล. (2560). บทบาทของพระสังฆาธิการในการบริหารกิจการคณะสงฆ์ อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี. *วารสารวิชาการแสงอีสาน*, 14(2), หน้า 56 - 68. (TCI 2)

3.2 บทความวิชาการ

-

3.3 รายงานสืบเนื่องการประชุมวิชาการระดับชาติ/นานาชาติ (Proceeding)

-

3.4 หนังสือ/ตำรา

-

4. ประสบการณ์การสอน

รายวิชา	หน่วยกิต
1. SO2138 พลเมืองโลกในกระแสโลกาภิวัตน์	3
2. GE1007 มนุษย์กับหน้าที่พลเมือง	3
รายวิชาที่รับผิดชอบปัจจุบัน	หน่วยกิต
1. SO2138 พลเมืองโลกในกระแสโลกาภิวัตน์	3
2. GE1007 มนุษย์กับหน้าที่พลเมือง	3

3. ประวัติและผลงานทางวิชาการ

1. ชื่อ-นามสกุล	นายอภิชาติ เหม้อยไธสง
ตำแหน่งทางวิชาการ	อาจารย์
สังกัด	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

2. คุณวุฒิ

คุณวุฒิการศึกษา	สถาบันที่สำเร็จการศึกษา	ปีที่จบ
ร.ด. (รัฐประศาสนศาสตร์)	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์	2561
ร.ม. (รัฐศาสตร์)	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	2552
ร.บ. (วิทยาการจัดการ)	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	2558
ศน.บ. (รัฐศาสตร์การปกครอง)	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	2548

3. งานทางวิชาการ 5 ปีย้อนหลัง

3.1 บทความวิจัย

ณัฐอร เจือจันทร์, อภิชาติ เหม้อยไธสง, วรชิต ปยุตโต. (2562). การประยุกต์ใช้หลักสัปปุริสธรรม 7 เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชนโนนชัย อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น. *วารสารแสงอีสาน*, 16(2), หน้า 589 - 605. (TCI 2)

อภิชาติ เหม้อยไธสง. (2561). ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลเมืองหนองบัวลำภู อำเภอเมืองหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู. *วารสารวิชาการแสงอีสาน*, 15(1), หน้า 81 - 88. (TCI 2)

อภิชาติ เหม้อยไธสง. (2561). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาตนเองของบุคลากร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, 12(1), หน้า 151 - 160. (TCI 1)

อภิชาติ เหม้อยไธสง, ณัฐอร เจือจันทร์, ทรงวุฒิ ศรีวิไล. (2560). ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง 2554) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จังหวัดขอนแก่น. *วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์*, 4(3), หน้า 63 - 71. (TCI 2)

ณัฐอร เจือจันทร์, วรชิต ปยุตโต, ทรงวุฒิ ศรีวิไล, อาทิตย์ ผ่านพูล, อภิชาติ เหม้อยไธสง. (2559). ความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบ้านค้อ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น. *วารสารวิชาการแสงอีสาน*, 13(29), หน้า 78 - 93. (TCI 2)

3.2 บทความวิชาการ

-

3.3 รายงานสืบเนื่องการประชุมวิชาการระดับชาติ/นานาชาติ (Proceeding)

-

3.4 หนังสือ/ตำรา

-

4. ประสบการณ์การสอน

รายวิชา	หน่วยกิต
1. SO2101 ความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์	3
2. SO2115 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหารรัฐกิจ	3

3. SO2123 การเมืองว่าด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ	3
4. SO2107 ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์	3
5. SO2040 กระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพทางรัฐศาสตร์	2
รายวิชาที่รับผิดชอบปัจจุบัน	หน่วยกิต
1. SO2135 การบริหารทรัพยากรมนุษย์	3
2. SO2115 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหารรัฐกิจ	3
3. SO2123 การเมืองว่าด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ	3
4. SO2107 ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์	3
5. SO2140 เตรียมฝึกประสบการณ์ภาคสนาม	2

4. ประวัติและผลงานทางวิชาการ

1. ชื่อ-นามสกุล	พระครูวินัยธร วรชิต ปยุตโต (ทะเลสา)
ตำแหน่งทางวิชาการ	อาจารย์
สังกัด	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

2. คุณวุฒิ

คุณวุฒิการศึกษา	สถาบันที่สำเร็จการศึกษา	ปีที่จบ
ศน.ม. (รัฐศาสตรบัณฑิต)	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	2551
ศน.บ. (สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา)	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	2544

3. งานทางวิชาการ 5 ปีย้อนหลัง

3.1 บทความวิจัย

- ณัฐอร เจือจันทร์, อภิชาติ เหมือยไธสง, วรชิต ปยุตโต. (2562). การประยุกต์ใช้หลักสัปปริสธรรม 7 เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชนโนนชัย อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น. *วารสารแสงอีสาน*, 16(2), หน้า 589 - 605. (TCI 2)
- วรชิต ทะสา, พระมหาสัจจาร์ักษ์ ไร่สงวน และสิทธิพร เกษจ้อย. (2562). ความคิดเห็นของนักเรียนต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษา: กรณีศึกษาโรงเรียนวัดศรีจันทร์ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น. *วารสารวิชาการธรรมทรรคน*, 19(1), หน้า 239 - 246. (TCI 1)
- วรชิต ทะสา. (2561). การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการดำเนินชีวิตของประชาชนบ้านศิลา ตำบลศิลา อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น. *วารสารวิชาการแสงอีสาน*, 15(1), หน้า 1 - 8. (TCI 2)
- วรชิต ทะสา. (2561). ความขัดแย้งในทางพระพุทธศาสนาและพุทธวิถีการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, 12(1), หน้า 25 - 34. (TCI 1)
- Sitthiporn Khetjoi, Phra Worachat Thasa. (2017). Buddhism Empowerment for Women: The Elimination of Gender Inequality. *Journal of International Buddhist Studies*, 8(2), 1-11. (TCI 2)
- Sitthiporn Khetjoi, Phra Worachat Thasa. (2017). The Buddhist Principles of Social Justice: An Application in Social Work Practice. *Journal of International Buddhist Studies*, 8(1), 167-181. (TCI 2)
- สิทธิพร เกษจ้อย, พระวรชิต ทะสา. (2560). ความพึงพอใจของสมาชิกที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองศึกษารณีสานโนนสะอาด ตำบลป่าหวายนั่ง อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น. *วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง*, 6(2), หน้า 147 - 153. (TCI 2)
- สิทธิพร เกษจ้อย, พระวรชิต ทะสา, ประจัน ชะจิกุล. (2560). ความพึงพอใจของผู้ปกครองของนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านหนองเต่าบึงเรือใหญ่ ตำบลโคกสี อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น. *วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*, 4(3), หน้า 150 - 156. (TCI 2)
- สิทธิพร เกษจ้อย, พระวรชิต ทะสา, พระมหาสัจจาร์ักษ์ ไร่สงวน. (2560). ความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหัวทอง อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น. *วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์*, 5(2), หน้า 67 - 74. (TCI 2)
- ณัฐอร เจือจันทร์, วรชิต ปยุตโต, ทรงวุฒิ ศรีวิไล, อาทิตย์ ผ่านพูล, อภิชาติ เหมือยไธสง. (2559). ความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบ้านค้อ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น. *วารสารวิชาการแสงอีสาน*, 13(29), หน้า 78 - 93. (TCI 2)

3.2 บทความวิชาการ

-

3.3 รายงานสืบเนื่องการประชุมวิชาการระดับชาติ/นานาชาติ (Proceeding)

-

3.4 หนังสือ/ตำรา

-

4. ประสบการณ์การสอน

รายวิชา	หน่วยกิต
1. SO2107 ทฤษฎีการเมืองว่าด้วยเสรีประชาธิปไตย	3
2. SO2116 การเมืองการปกครองท้องถิ่น	3
3. SO2108 ทฤษฎีทางการเมืองและจริยศาสตร์	3
4. SO2106 รัฐศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์	3
รายวิชาที่รับผิดชอบปัจจุบัน	หน่วยกิต
1. SO2107 ทฤษฎีการเมืองว่าด้วยเสรีประชาธิปไตย	3
2. SO2116 การเมืองการปกครองท้องถิ่น	3
3. SO2108 ทฤษฎีทางการเมืองและจริยศาสตร์	3
4. SO2106 รัฐศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์	3

5. ประวัติและผลงานทางวิชาการ

1. ชื่อ-นามสกุล นายทรงวุฒิ ศรีวิไล
ตำแหน่งทางวิชาการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (รัฐศาสตร์การปกครอง)
สังกัด มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

2. คุณวุฒิ

คุณวุฒิการศึกษา	สถาบันที่สำเร็จการศึกษา	ปีที่จบ
ศษ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา)	มหาวิทยาลัยขอนแก่น	2540
ศศ.บ. (รัฐศาสตร์)	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	2525

3. งานทางวิชาการ 5 ปีย้อนหลัง

3.1 บทความวิจัย

อภิชาติ เหมือนไฮสง, ณัฐอร เจือจันทร์, ทรงวุฒิ ศรีวิไล. (2560). ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง 2554) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จังหวัดขอนแก่น. *วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์*, 4(3), หน้า 63 - 71. (TCI 2)

ณัฐอร เจือจันทร์, วรชิต ปยุตโต, ทรงวุฒิ ศรีวิไล, อาทิตย์ ผ่านพูล, อภิชาติ เหมือนไฮสง. (2559). ความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบ้านค้อ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น. *วารสารวิชาการแสงอีสาน*, 13(29), หน้า 78 - 93. (TCI 2)

3.2 บทความวิชาการ

-

3.3 รายงานสืบเนื่องการประชุมวิชาการระดับชาติ/นานาชาติ (Proceeding)

-

3.4 หนังสือ/ตำรา

-

4. ประสบการณ์การสอน

รายวิชา	หน่วยกิต
1. SO2103 พื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของการเมืองการปกครองไทย	3
2. SO2134 นโยบายต่างประเทศของไทย	3
3. SO2101 ความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์	3
รายวิชาที่รับผิดชอบปัจจุบัน	หน่วยกิต
1. SO2134 นโยบายต่างประเทศของไทย	3
2. SO2101 ความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์	3

ภาคผนวก ค
คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงและ
พัฒนาหลักสูตร

คำสั่ง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ที่ ๑๑๔ / ๒๕๖๓

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาการปกครอง (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๓)

ตามที่ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มีนโยบายให้หลักสูตรระดับปริญญาตรีได้เตรียมความพร้อมก่อนหลักสูตรระดับปริญญาตรีจะครบรอบการปรับปรุง ซึ่งรวมถึงหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๔) เพื่อใช้ในปีการศึกษา ๒๕๖๓ ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการพัฒนาหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๓) เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และมีประสิทธิภาพ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงแต่งตั้งผู้มีรายนามต่อไปนี้ เป็นคณะกรรมการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๓) ดังนี้

๑. พระมหาอรุณ ปณณารุโณ (ปัญญาธุโร)	ประธานกรรมการ
๒. พระครูปลัดสุวัฒนพรหมจริยคุณ (ณัฐพงศ์ คำมาก)	กรรมการ
๓. ดร.กัญจวิรา วิจิตรวัชรารักษ์	กรรมการ
๔. นายธนะชัย สามล	กรรมการ
๕. นายมนตรี รอดแก้ว	กรรมการ
๖. นายอาทิตย์ ชูชัย	กรรมการ
๗. นายวรวิทย์ สุขสมบูรณ์	กรรมการ
๘. ผศ.ดร.พนิต ดั่งดี	กรรมการ
๙. นางณัฐภัทร อยู่ประไพ	กรรมการ
๑๐. นางสาวกรณา มธุลาภรังสรรค์	กรรมการ
๑๑. พระมหาไพสิฐ อภิชาโน (จะโต)	กรรมการ
๑๒. นางบานชื่น นักการเรือน	กรรมการ
๑๓. พระมหาวิระชาติ ปิยวัฒน์ (ไปธา)	กรรมการ

/๑๔. พระครูศรี...

๑๔. พระครูศรีปริยัติวิธาน (แมน ทองวิจิตร)	กรรมการ
๑๕. นายอดิศักดิ์ ทุมอนันต์	กรรมการ
๑๖. พระครูปลัด ทองใบ สุภภาโส (ปะพะลา)	กรรมการ
๑๗. นางสาวจวีร์ สายจันเจียม	กรรมการ
๑๘. นายอิศเรศ จินฤทธิ์	กรรมการ
๑๙. พระศิลาศักดิ์ สุเมโธ (บุญทอง)	กรรมการ
๒๐. จำสับเอกรวยฤทธิ์ สถาปนาศุภกุล	กรรมการ
๒๑. พระครูสังฆรักษ์ วีรวัฒน์ วีรวิฑฒโน (พรหมเมือง)	กรรมการ
๒๒. นายสรวิศ พรหมลี	กรรมการ
๒๓. นายมงคลชัย สมศรี	กรรมการ
๒๔. พระปลัด สุรียา อาภาโค (รัตนญาติ)	กรรมการ
๒๕. พระมหาเอกกวิน ปิยวิโร (อะซิม)	กรรมการ
๒๖. นางจินตนา กะตากุล	กรรมการ
๒๗. นางธิดา ขุนสิทธิ์	กรรมการ
๒๘. ผศ.ดร.ปิ่นพงษ์ วงศ์ณาศรี	กรรมการ
๒๙. พระครูพิสุทธิธรรมาภรณ์ (วิสุทธิ ทองสะยม)	กรรมการ
๓๐. นายธนวัฒน์ ชาวโพธิ์	กรรมการ
๓๑. นายเกษม ประพาน	กรรมการ
๓๒. นางวิระยา พิมพ์พันธ์	กรรมการ
๓๓. นางวีรนุช พรหมจักร	กรรมการ
๓๔. นางสาวณัฐอร เจือจันทร์	กรรมการ
๓๕. ผศ.ทรงวุฒิ ศรีวีไล	กรรมการ
๓๖. พระครูวินัยธร วรชิต ปยุตโต (ทะเลสา)	กรรมการ
๓๗. นางสาวดาวฤดี ศรีชะเกษ	กรรมการ
๓๘. ดร.อภิชาติ เหมือนไรสง	กรรมการ
๓๙. นายณัฐพล จินดารัมย์	กรรมการ
๔๐. นายกันต์ ศรีหาล้า	กรรมการ
๔๑. นายชัชพงศ์ เทียมทันวนิช	กรรมการ
๔๒. นางอมกร ทยาประศาสน์	กรรมการ
๔๓. นายวรเชษฐ์ ไทอิน	กรรมการ
๔๔. ดร.กษิตศ นวเสรี	กรรมการ
๔๕. ว่าที่ร้อยตรีสอาด ภูนาสรณ์	กรรมการ
๔๖. นายยุทธวิระ ศรีกันทานนท์	กรรมการ

/๔๗. นายศรีวัฒน์...

๔๗. นายศรีวัฒน์ เชื้อเมืองพาน	กรรมการ
๔๘. นายสุรศักดิ์ พุทธธา	กรรมการ
๔๙. นายวิรัช ภูมาศรี	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๕๐. นายสมชัย แสนภูมิ	กรรมการและเลขานุการ

หน้าที่

๑. ทำแผนปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้เรียบร้อย แล้วนำเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด
๒. ศึกษารายละเอียดข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินการใช้หลักสูตรหรืองานวิจัยหลักสูตรที่อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรทำเสร็จเรียบร้อยแล้ว
๓. ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับเนื้อหาของหลักสูตรที่ใช้มาก่อนที่จะมีการปรับปรุงและพัฒนา
๔. ดำเนินการประชุมปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรและกฎระเบียบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
๕. ดำเนินการแก้ไขรายละเอียดต่าง ๆ ของหลักสูตรตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการวิพากษ์หลักสูตร
๖. นำเสนอหลักฐานทุกอย่างตั้งแต่เริ่มดำเนินการจนปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรเรียบร้อยต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตามลำดับขั้นการกำกับติดตามและตรวจสอบ
๗. มีหน้าที่อื่น ๆ ตามที่อธิการบดีมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(พระราชปฎิภาณโกศล, ผศ.ดร.)

อธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ง

คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการวิพากษ์หลักสูตร

คำสั่ง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ที่ ๑๖๓ / ๒๕๖๓
เรื่อง แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิวิพากษ์หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการปกครอง (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๓)

เพื่อให้การพัฒนาหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๓) เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงแต่งตั้งผู้มีรายนามต่อไปนี้ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิวิพากษ์หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๓) ดังนี้

๑. รศ.ดร.รงค์ บุญสวยขวัญ	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๒. รศ.ดร.ปิยลักษณ์ โพธิ์วรรณ	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๓. ผศ.เฉลิมเกียรติ ภาวะเวช	ผู้ทรงคุณวุฒิ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

พระราชปฎิภาณโกศล

(พระราชปฎิภาณโกศล, ผศ.ดร.)

อธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ภาคผนวก จ

ระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2559

ระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ว่าด้วย การศึกษาระดับปริญญาตรี
พ.ศ. ๒๕๕๔

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงแก้ไขระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วย การศึกษา
ระดับปริญญาตรี ให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร มาตรฐานทางวิชาการ และการจัดการศึกษา

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พ.ศ. ๒๕๔๐ และในคราวประชุมสภามหาวิทยาลัย ครั้งที่ ๙/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๔
ได้มีมติที่ ๑๐๘/๒๕๕๔ จึงวางระเบียบไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วย การศึกษาระดับ
ปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๔”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ใช้บังคับตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๔ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วย การศึกษาระดับปริญญาตรี
พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งอื่นใดซึ่งขัดหรือแย้งหรือสอดคล้องกับ
ระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๕ ในระเบียบนี้

“มหาวิทยาลัย” หมายถึง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

“อธิการบดี” หมายถึง อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

“สภามหาวิทยาลัย” หมายถึง สภามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

“วิทยาเขต” หมายถึง เขตการศึกษาของมหาวิทยาลัยที่จัดตั้งขึ้นนอกเขตที่ตั้ง
มหาวิทยาลัยตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐

“คณะ” หมายถึง คณะที่จัดการศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัย และให้หมายความ
รวมถึงวิทยาลัยในวิทยาเขตของมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยที่มีได้สังกัดวิทยาเขตของมหาวิทยาลัย

“คณบดี” หมายถึง คณบดีของคณะที่จัดการศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัย และ
ให้หมายความรวมถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยในวิทยาเขตและวิทยาลัยที่มีได้สังกัดวิทยาเขตของมหาวิทยาลัย

“ภาควิชา” หมายถึง ภาควิชาในคณะที่นักศึกษาสังกัด

“หัวหน้าภาควิชา” หมายถึง หัวหน้าภาควิชาในคณะที่นักศึกษาสังกัด และให้หมายความ
รวมถึงหัวหน้าฝ่ายจัดการศึกษาในวิทยาเขตและวิทยาลัยที่มีได้สังกัดวิทยาเขต

“นักศึกษา” หมายถึง ผู้เข้ารับการศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัย

“หน่วยกิต” หมายถึง หน่วยที่ใช้แสดงปริมาณการศึกษาในแต่ละรายวิชา

“นายทะเบียน” หมายถึง ผู้อำนวยการศูนย์บริการวิชาการของมหาวิทยาลัยซึ่งได้รับมอบหมาย
จากมหาวิทยาลัยให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นนายทะเบียนของมหาวิทยาลัย

“เจ้าหน้าที่ทะเบียน” หมายถึง ผู้อำนวยการวิทยาลัยที่ได้รับมอบหมายจากมหาวิทยาลัย
ให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่ทะเบียนของวิทยาลัยในวิทยาเขตและวิทยาลัยที่มีได้สังกัดวิทยาเขต

/“อาจารย์ที่ปรึกษา”...

สาม

“อาจารย์ที่ปรึกษา” หมายถึง อาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยและได้รับแต่งตั้งให้เป็น อาจารย์ที่ปรึกษาของนักศึกษา

ข้อ ๖ ให้อธิการบดีรักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัติ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ หรือในกรณีต้องตีความ วินิจฉัยปัญหาอันเกิดจากการใช้ระเบียบนี้ ให้อธิการบดีเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด เว้นแต่อธิการบดีเห็นว่าปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้ ควรนำเข้าสู่ การพิจารณาของสภามหาวิทยาลัย ให้อธิการบดีเสนอสภามหาวิทยาลัยเพื่อวินิจฉัยชี้ขาด และคำวินิจฉัยชี้ขาดของ อธิการบดีหรือสภามหาวิทยาลัยแล้วแต่กรณีถือเป็นที่สุด

หมวด ๑

คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

ข้อ ๗ คุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครเข้าศึกษา ผู้สมัครเข้าศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัย ต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

๗.๑ สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า และไม่เป็นผู้มีคุณสมบัติ ต้องห้ามข้อใดข้อหนึ่งต่อไปนี้

(๑) ไม่เป็นผู้ที่เป็นโรคติดต่อร้ายแรง หรือโรคร้ายแรงที่เป็นอุปสรรคต่อการศึกษา

(๒) ไม่เป็นผู้ที่มีความประพฤติเสียหายอย่างร้ายแรงทางศีลธรรม เว้นแต่นักศึกษา

ตามโครงการศึกษาลักษณะพิเศษ

(๓) ไม่เป็นผู้วิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือติดยาเสพติดให้โทษ

๗.๒ เป็นผู้ที่สภามหาวิทยาลัยพิจารณาแล้วเห็นสมควรให้รับเข้าศึกษา

ข้อ ๘ การรับเข้าศึกษา

มหาวิทยาลัยจะรับผู้มีคุณสมบัติตามข้อ ๗ เข้าศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่มหาวิทยาลัย กำหนด ซึ่งจะประกาศให้ทราบในแต่ละปีการศึกษา

หมวด ๒

ระบบการศึกษา

ข้อ ๙ ระบบการศึกษา

การศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยใช้ระบบหน่วยกิตแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ การศึกษาภาคปกติและการศึกษาภาคพิเศษ

๙.๑ การศึกษาภาคปกติใช้ระบบทวิภาค แบ่งเวลาการศึกษาในหนึ่งปีการศึกษาออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติ ได้แก่ ภาคการศึกษาที่ ๑ และภาคการศึกษาที่ ๒ แต่ละภาคการศึกษาปกติมี ระยะเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์

ทั้งนี้ ในการศึกษาภาคปกติ มหาวิทยาลัยอาจจัดให้มีการศึกษาภาคฤดูร้อนต่อจากภาค การศึกษาที่ ๒ ก็ได้ และการศึกษาภาคฤดูร้อนจะต้องมีกำหนดระยะเวลาการศึกษาและหน่วยกิต โดยมีสัดส่วน เทียบเคียงกันได้กับการศึกษาภาคปกติ

การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อนและการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีในโครงการพิเศษ ให้เป็นไปตามระเบียบของมหาวิทยาลัย

/๙.๒ การศึกษา...

สำเนา

๔.๒ การศึกษาภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยอาจจัดให้มีการศึกษาภาคพิเศษนอกเวลาราชการ หรือเวลาทำการของมหาวิทยาลัยด้วยก็ได้ และการจัดการศึกษาภาคพิเศษจะต้องให้ได้คุณภาพและมาตรฐาน เช่นเดียวกันกับการศึกษาภาคปกติ และมีกำหนดระยะเวลาการศึกษาและหน่วยกิต โดยมีสัดส่วนเทียบเคียงกัน ได้กับการศึกษาภาคปกติ

การจัดการศึกษาภาคพิเศษเป็นไปตามที่สภาวิชาการกำหนด โดยทำเป็นระเบียบของ มหาวิทยาลัย

ข้อ ๑๐ การคิดหน่วยกิต การกำหนดหน่วยกิตแต่ละรายวิชามีหลักเกณฑ์ ดังนี้

๑๐.๑ รายวิชาภาคทฤษฎี ที่ใช้เวลาบรรยายหรือการเรียนการสอนไม่น้อยกว่า ๑๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๑๐.๒ รายวิชาภาคปฏิบัติ ที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า ๓๐ ชั่วโมงต่อภาค การศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๑๐.๓ การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม ที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมง ต่อภาค การศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๑๐.๔ การทำโครงการหรือกิจกรรมการเรียนอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายที่ใช้เวลาทำ โครงการหรือกิจกรรมนั้น ๆ ไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

ข้อ ๑๑ จำนวนหน่วยกิตรวมและระยะเวลาการศึกษา

๑๑.๑ หลักสูตรปริญญาตรี (๔ ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๑๒๐ หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๘ ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเต็มเวลา และไม่เกิน ๑๒ ปีการศึกษา สำหรับการ ลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

๑๑.๒ หลักสูตรปริญญาตรี (๕ ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๑๕๐ หน่วยกิต ใช้เวลาการศึกษาไม่เกิน ๑๐ ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่เกิน ๑๕ ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

ทั้งนี้ การนับระยะเวลาการศึกษา ให้นับจากวันที่เปิดภาคการศึกษาแรกที่เข้าศึกษาในหลักสูตร ของมหาวิทยาลัย และในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็นและสภาวิชาการเห็นสมควร นักศึกษาทุกหลักสูตร สามารถขออนุมัติขยายระยะเวลาการศึกษาต่อสภาวิชาการได้อีกไม่เกิน ๑ ปีการศึกษา ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติใน การขอขยายเวลาการศึกษา ให้เป็นไปตามที่สภาวิชาการกำหนดโดยทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๑๒ โครงสร้างหลักสูตร โครงสร้างเนื้อและสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรแต่ละสาขาวิชาและ จำนวนหน่วยกิต ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ ทั้งนี้ เพื่อความเป็นสถาบัน เฉพาะทางพระพุทธศาสนา หลักสูตรทุกสาขาวิชาของมหาวิทยาลัย ให้มีวิชาเฉพาะทางพระพุทธศาสนาไม่น้อย กว่า ๓๐ หน่วยกิต

ข้อ ๑๓ เวลาเรียน ในแต่ละรายวิชานักศึกษาต้องมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลา เรียนทั้งหมดในหนึ่งภาคการศึกษา หรือได้ปฏิบัติงานในรายวิชานั้นจนเป็นที่เพียงพอตามที่อาจารย์ประจำ รายวิชากำหนดจึงจะมีสิทธิเข้าสอบในรายวิชานั้น ยกเว้นในกรณีที่คณบดีได้สอบสวนแล้วเห็นว่าการมีเวลาเรียน ไม่ครบตามกำหนดนี้ เนื่องจากเหตุอันมิใช่ความผิดของนักศึกษา

ข้อ ๑๔ การเทียบชั้นปีของนักศึกษา ให้เทียบชั้นปีของนักศึกษาจากจำนวนหน่วยกิตที่สอบได้ ตามอัตราส่วนของหน่วยกิตรวมของหลักสูตรที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียน

ข้อ ๑๕ การเปิดการเรียนการสอนและการระงับการเรียนการสอนรายวิชา ให้อยู่ในดุลพินิจของ หัวหน้าภาควิชา โดยความเห็นชอบของคณบดี

/หมวด ๓...

สำเนา

หมวด ๓

การขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาและการลงทะเบียนเรียน

ข้อ ๑๖ การขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา ผู้สมัครเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย จะมีสถานภาพเป็นนักศึกษาต่อเมื่อได้ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา และในการขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาผู้สมัครเข้าศึกษาต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๑๗ การลงทะเบียนเรียน

๑๗.๑ นักศึกษาจะต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชา ตามวัน เวลา และสถานที่ที่มหาวิทยาลัยกำหนด ยกเว้นกรณีที่มีเหตุจำเป็นสุดวิสัย อาจได้รับอนุมัติให้ลงทะเบียนเรียนได้เป็นกรณีพิเศษจากคณบดี ทั้งนี้ จะต้องลงทะเบียนเรียนให้เรียบร้อยภายใน ๒ สัปดาห์ของภาคการศึกษานั้น ๆ

๑๗.๒ การลงทะเบียนเรียนจะสมบูรณ์ต่อเมื่อได้ชำระค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยเรียบร้อยแล้ว การลงทะเบียนล่าช้า การชำระค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ภายหลังจากวันที่ยังมหาวิทยาลัยกำหนดต้องเสียค่าปรับตามประกาศของมหาวิทยาลัย

๑๗.๓ การลงทะเบียนเรียนจะต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา ถ้ารายวิชาใดบังคับว่าต้องเรียนรายวิชาอื่นก่อน ต้องสอบรายวิชาที่ต้องศึกษาก่อนให้ได้ หรือได้รับอนุมัติจากหัวหน้าภาควิชา เป็นกรณีพิเศษ จึงจะมีสิทธิลงทะเบียนเรียนวิชานั้น

๑๗.๔ ในกรณีที่นักศึกษาไม่ได้ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาใด จะต้องยื่นคำร้องลาพักการศึกษาเพื่อรักษาสถานภาพนักศึกษา พร้อมทั้งชำระค่าธรรมเนียมภายใน ๓๐ วัน นับจากวันเปิดภาคการศึกษา มิฉะนั้นอาจถูกตัดชื่อออกจากทะเบียนนักศึกษา

ข้อ ๑๘ จำนวนหน่วยกิตต่อภาคการศึกษา

๑๘.๑ นักศึกษาภาคปกติ ให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่น้อยกว่า ๔ หน่วยกิต และไม่เกิน ๒๒ หน่วยกิต ในแต่ละภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน ๔ หน่วยกิต ในแต่ละภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา ยกเว้นการลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาสุดท้าย ทั้งนี้ ต้องได้รับอนุมัติจากคณบดี

๑๘.๒ ในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็น เพื่อคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ และพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนตามปรัชญาและปณิธานของมหาวิทยาลัย สภาวิชาการจะกำหนดให้การลงทะเบียนเรียนของนักศึกษามีจำนวนหน่วยกิตที่แตกต่างไปจากเกณฑ์ที่กำหนดในข้อ ๑๘.๑ ก็ได้ แต่ต้องไม่กระทบกระเทือนต่อมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา และนักศึกษาต้องเรียนให้ครบและสอบได้ตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

ข้อ ๑๙ การลงทะเบียนเรียนโดยไม่นับหน่วยกิต

๑๙.๑ นักศึกษาสามารถลงทะเบียนเรียนรายวิชาไม่นับหน่วยกิต (Audit) ได้ โดยต้องได้รับอนุมัติจากคณบดี โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา และชำระค่าหน่วยกิตหรือค่าธรรมเนียมปกติ

๑๙.๒ การลงทะเบียนเรียนรายวิชาโดยไม่นับหน่วยกิต ไม่บังคับให้นักศึกษาสอบและไม่มีการเรียน การบันทึกผลการเรียนจะบันทึกว่า "AUD" เฉพาะผู้ที่มีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาเรียนทั้งหมดของรายวิชานั้น

๑๙.๓ มหาวิทยาลัยอาจอนุมัติให้บุคคลภายนอกลงทะเบียนเรียนวิชาโดยไม่นับหน่วยกิตได้ แต่ผู้นั้นจะต้องมีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สภาวิชาการกำหนด และจะต้องปฏิบัติตามข้อบังคับและระเบียบของมหาวิทยาลัย

/ข้อ ๒๐ การลงทะเบียน...

สำเนา

ข้อ ๒๐ การลงทะเบียนเรียนซ้ำ

๒๐.๑ ในรายวิชาที่มีการประเมินผลว่าสอบได้ นักศึกษาไม่มีสิทธิลงทะเบียนเรียนซ้ำในรายวิชานั้นอีก ยกเว้นกรณีที่นักศึกษาสอบได้จำนวนหน่วยกิตครบทุกวิชาตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแล้ว ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ถึง ๒.๐๐ และต้องเป็นรายวิชาที่สอบได้ค่าระดับคะแนนต่ำกว่า ๒.๐๐ เท่านั้น

๒๐.๒ นักศึกษาที่มีผลการเรียนหรือผลการสอบในรายวิชาบังคับได้ระดับคะแนนต่ำกว่า C จะต้องลงทะเบียนเรียนในรายวิชานั้นซ้ำอีกจนกว่าจะสอบได้ระดับคะแนน C ขึ้นไป ส่วนรายวิชาอื่นที่ไม่ใช่รายวิชาบังคับซึ่งนักศึกษาสอบได้ระดับคะแนน F สามารถลงทะเบียนเรียนซ้ำหรือจะเลือกลงทะเบียนเรียนรายวิชาอื่นแทนก็ได้

๒๐.๓ การลงทะเบียนเรียนซ้ำหรือเรียนแทนรายวิชาตามข้อ ๒๐.๑ และ ๒๐.๒ จะต้องได้รับอนุมัติจากคณบดีโดยความเห็นชอบของอาจารย์ประจำรายวิชา และต้องนำค่าระดับคะแนนทุกรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียนไปรวมในการคำนวณค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม

หมวด ๔

การขอลด ขอเพิ่มและขอเพิกถอนรายวิชา

ข้อ ๒๑ การขอลด ขอเพิ่ม หรือขอเพิกถอนรายวิชาต้องได้รับอนุมัติจากคณบดี โดยความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา และนำความเห็นของอาจารย์ประจำรายวิชามาประกอบการพิจารณา แล้วแจ้งให้ฝ่ายทะเบียนทราบหรือเจ้าหน้าที่ทะเบียนทราบแล้วแต่กรณี

ข้อ ๒๒ การขอลด หรือขอเพิ่มรายวิชาที่จะเรียนให้กระทำได้ภายใน ๒ สัปดาห์แรกของภาคการศึกษา และรายวิชาที่ขอลดนั้นจะไม่บันทึกในใบรายงานผลการศึกษา

ข้อ ๒๓ การขอลดรายวิชา การขอเพิ่มรายวิชา จะต้องไม่ขัดกับจำนวนหน่วยกิตตามข้อ ๑๘

ข้อ ๒๔ การขอเพิกถอนรายวิชา

๒๔.๑ การขอเพิกถอนรายวิชาจะกระทำได้ภายในสัปดาห์ที่ ๙ ของภาคการศึกษา รายวิชาที่ขอเพิกถอนนั้นจะบันทึกสัญลักษณ์ W ในใบรายงานผลการศึกษา

๒๔.๒ การขอเพิกถอนรายวิชาหลังระยะเวลาที่กำหนดจะกระทำมิได้ เว้นแต่จะขอเพิกถอนทุกรายวิชาในภาคการศึกษานั้น โดยยื่นคำร้องขอเพิกถอนก่อนวันสอบปลายภาคการศึกษาวันแรก เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒ สัปดาห์ ทั้งนี้ ต้องได้รับอนุมัติเป็นกรณีพิเศษจากคณบดี

หมวด ๕

การวัดและการประเมินผลการศึกษา

ข้อ ๒๕ นักศึกษาต้องได้รับการประเมินผลการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ของรายวิชา และเข้าสอบทุกครั้งที่มีการสอบทุกประเภท

๒๕.๑ การสอบย่อยหรือการประเมินผลการเรียนรู้ระหว่างการเรียนการสอน เป็นการทดสอบและหรือการประเมินผลการเรียนรู้ในระหว่างการศึกษาของแต่ละรายวิชา การกำหนดเวลา จำนวนครั้ง วิธีการสอบ และกิจกรรมการเรียนรู้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของอาจารย์ประจำรายวิชา

๒๕.๒ การสอบกลางภาค เป็นการทดสอบในระหว่างการศึกษาของแต่ละรายวิชา โดยมีการแจ้งให้นักศึกษาทราบล่วงหน้า การกำหนดเวลาและวิธีการสอบให้อยู่ในดุลยพินิจของอาจารย์ประจำรายวิชา

/๒๕.๓ การสอบ...

สำเนา

๒๕.๓ การสอบปลายภาค เป็นการทดสอบครั้งสุดท้ายของแต่ละรายวิชาที่ได้ทำการเรียน การสอนครบตามเนื้อหาและระยะเวลาตามปริมาณหน่วยกิตในภาคการศึกษานั้น การกำหนดเวลาและวิธีการ สอบให้เป็นไปตามตารางสอบตามประกาศของมหาวิทยาลัย ยกเว้นในกรณีที่อาจารย์ประจำรายวิชาจะ กำหนดให้มีการสอบปลายภาคนอกตารางสอบของมหาวิทยาลัยก็ได้ โดยการอนุมัติของคณบดีและได้รับความ เห็นชอบจากหัวหน้าภาควิชา และแจ้งให้นายทะเบียนหรือเจ้าหน้าที่ทะเบียนของมหาวิทยาลัยทราบแล้วแต่กรณี

๒๕.๔ นักศึกษาที่ขาดสอบในรายวิชาใดให้ถือว่าได้ค่าระดับคะแนนศูนย์ (๐) เว้นแต่ใน การสอบครั้งนั้น ผู้ขาดสอบได้แจ้งเหตุที่ขาดสอบพร้อมแสดงหลักฐานต่อนายทะเบียนหรือเจ้าหน้าที่ทะเบียน ของมหาวิทยาลัยแล้วแต่กรณี ภายใน ๕ วันทำการ นับจากวันที่ขาดสอบ และให้นายทะเบียนหรือเจ้าหน้าที่ ทะเบียนของมหาวิทยาลัย แจ้งคณบดีเพื่อพิจารณาให้การสอบครั้งนั้นไม่สมบูรณ์

ข้อ ๒๖ การให้คะแนนการสอบ หรือคะแนนการประเมินผลการเรียนรู้ประจำรายวิชา ให้อยู่ใน ดุลยพินิจของอาจารย์ประจำรายวิชา โดยในการประเมินผลการเรียนรู้จะต้องเป็นไปตามมาตรฐานการวัดและ การประเมินผลภายใต้การควบคุมของคณบดี

ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยจะต้องกำหนดให้มีมาตรฐานการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษา ให้เป็นไปตามมาตรฐานการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ของนักศึกษาถือเป็นส่วนหนึ่ง ของการประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์ประจำรายวิชา อาจารย์ประจำหลักสูตร และอาจารย์ ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

ข้อ ๒๗ ระบบการประเมินผล

๒๗.๑ การประเมินผลการศึกษาของแต่ละรายวิชาให้กระทำเป็นระดับขั้น ซึ่งมี ความหมายและค่าระดับคะแนนโดยใช้สัญลักษณ์ดังนี้

ระดับคะแนน (เกรด)	ความหมาย	ค่าระดับคะแนน
A	ดีเยี่ยม (Excellent)	๔.๐๐
B ⁺	ดีมาก (Very good)	๓.๕๐
B	ดี (Good)	๓.๐๐
C ⁺	ค่อนข้างดี (Above average)	๒.๕๐
C	พอใช้ (Average)	๒.๐๐
D ⁺	อ่อน (Below average)	๑.๕๐
D	อ่อนมาก (Poor)	๑.๐๐
F	ตก (Fail)	๐

๒๗.๒ ในกรณีที่ไม่สามารถประเมินผลเป็นระดับคะแนนหรือค่าระดับคะแนนดังกล่าว ข้างต้น ให้ใช้สัญลักษณ์ ต่อไปนี้

- (๑) AUD (Audit) หมายถึง การลงทะเบียนเรียนรายวิชาไม่นับหน่วยกิต
- (๒) I (Incomplete) หมายถึง การวัดผลยังไม่สมบูรณ์
- (๓) S (Satisfactory) หมายถึง การเรียนเป็นที่น่าพอใจ นักศึกษาสอบผ่านวิชานั้น
- (๔) U (Unsatisfactory) หมายถึง การเรียนไม่เป็นที่น่าพอใจ นักศึกษาจะต้อง ลงทะเบียนเรียนซ้ำเพื่อเปลี่ยน U ให้เป็น S
- (๕) W (Withdrawal) หมายถึง การขอเพิกถอนรายวิชาโดยได้รับอนุมัติ

/๒๗.๓ การให้ระดับ...

สำเนา

๒๗.๓ การให้ระดับคะแนน A, B⁺, B, C⁺, C, D⁺, D และ F จะกระทำในกรณีที่ป็นรายวิชาที่นักศึกษาเข้าสอบและหรือมีผลงานที่ประเมินค่าได้ตามระดับคะแนน

๒๗.๔ นักศึกษาที่มีผลการศึกษาในระดับคะแนน D ขึ้นไปถือว่าสอบได้ในรายวิชานั้น ยกเว้นรายวิชาตามข้อ ๒๐.๒ ส่วนนักศึกษาที่มีผลการศึกษาในระดับคะแนน F จะต้องลงทะเบียนเรียนซ้ำในรายวิชานั้น

๒๗.๕ การให้ F นอกจากข้อ ๒๗.๓ จะกระทำได้ในกรณีต่อไปนี้

- (๑) นักศึกษาเข้าสอบและสอบตก
- (๒) นักศึกษาขาดสอบโดยไม่ได้รับอนุมัติจากคณบดี
- (๓) นักศึกษาไม่มีสิทธิเข้าสอบเนื่องจากได้รับการตัดสินว่ามีเวลาเรียนไม่ถึงร้อยละ ๘๐

ในรายวิชานั้น

(๔) นักศึกษาทำผิดระเบียบการสอบและได้รับการตัดสินให้สอบตกในรายวิชานั้น

๒๗.๖ การให้ AUD จะกระทำได้เฉพาะรายวิชาที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียนโดยไม่นับหน่วยกิต

๒๗.๗ การให้ I ในรายวิชาใดจะกระทำได้ในกรณีต่อไปนี้

(๑) นักศึกษาที่มีเวลาเรียนครบร้อยละ ๘๐ แต่ไม่สามารถเข้าสอบได้เพราะป่วย โดยต้องยื่นใบลาพร้อมใบรับรองแพทย์ โดยต้องได้รับความเห็นชอบของอาจารย์ประจำรายวิชา และได้รับอนุมัติคณบดี

(๒) นักศึกษาขาดสอบโดยเหตุสุดวิสัยและได้รับอนุมัติจากคณบดี

(๓) นักศึกษาทำงานที่เป็นส่วนประกอบการศึกษาของรายวิชายังไม่สมบูรณ์และ

อาจารย์ประจำรายวิชาเห็นสมควรให้รอผลการศึกษา

ทั้งนี้ นักศึกษาที่ได้รับการประเมินผลด้วยสัญลักษณ์ I ต้องดำเนินการขอประเมินผลเพื่อแก้สัญลักษณ์ I ให้เสร็จภายในภาคการศึกษาถัดไป หากพ้นกำหนดดังกล่าว จะได้รับการเปลี่ยนสัญลักษณ์ I เป็น F โดยอัตโนมัติ

๒๗.๘ การให้ S หรือ U ในรายวิชาใดจะกระทำได้เฉพาะรายวิชาที่ไม่มีหน่วยกิต หรือมีหน่วยกิตแต่คณะวิชาเห็นว่าไม่สมควรประเมินผลการศึกษาเป็นสัญลักษณ์ที่มีค่าระดับคะแนน

๒๗.๙ การให้ W ในรายวิชาใดจะกระทำได้เฉพาะรายวิชาที่นักศึกษาลงทะเบียนไว้แล้ว โดยจะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์

(๑) นักศึกษาขอเพิกถอนรายวิชานั้น หรือลาพักการศึกษาหลังจากเวลาที่ได้กำหนดไว้และได้รับอนุมัติจากคณบดี

(๒) นักศึกษาถูกสั่งพักการศึกษาในภาคการศึกษานั้น

ข้อ ๒๘ การคำนวณค่าระดับคะแนน

๒๘.๑ การนับจำนวนหน่วยกิตเพื่อใช้ในการคำนวณหาค่าระดับคะแนนเฉลี่ย ให้คำนวณจากรายวิชาที่นับหน่วยกิตและมีการประเมินผลเป็นสัญลักษณ์ A, B⁺, B, C⁺, C, D⁺, D และ F

๒๘.๒ สำหรับรายวิชาที่ได้สัญลักษณ์ F ให้บันทึกผลการศึกษาในใบรายงานผลการศึกษา และนำจำนวนหน่วยกิตของรายวิชานั้นมาคำนวณในค่าระดับคะแนนเฉลี่ยด้วย

๒๘.๓ การนับจำนวนหน่วยกิตสะสมของนักศึกษาเพื่อให้ครบหลักสูตร ให้นับเฉพาะหน่วยกิตของรายวิชาที่สอบได้เท่านั้น

๒๘.๔ ค่าระดับ...

ถ้อยแถลง

๒๘.๕ ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยมี ๒ ประเภท

(๑) ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยรายภาคการศึกษา (Semester Grade Point Average = SEM-GPA) ให้คำนวณจากผลการเรียนของนักศึกษาในภาคการศึกษานั้น โดยเอาผลรวมของผลคูณของจำนวนหน่วยกิตกับค่าระดับคะแนนของทุกรายวิชาหารด้วยผลรวมของหน่วยกิตของรายวิชาที่ศึกษาในภาคการศึกษานั้น

(๒) ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม (Cumulative Grade Point Average = CUM-GPA) ให้คำนวณจากผลการเรียนของนักศึกษาตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษาจนถึงภาคการศึกษาสุดท้าย โดยเอาผลรวมของผลคูณของจำนวนหน่วยกิตกับค่าระดับคะแนนของแต่ละรายวิชาที่ศึกษาทั้งหมดหารด้วยผลรวมของหน่วยกิตของรายวิชาที่ศึกษาทั้งหมด

ข้อ ๒๙ การเทียบความรู้ การเทียบประสบการณ์ การเทียบรายวิชาและการเทียบโอนหน่วยกิตให้เป็นไปตามที่สภาวิชาการกำหนดโดยทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัย

หมวด ๖

สถานภาพและการพ้นสถานภาพนักศึกษา

ข้อ ๓๐ สถานภาพนักศึกษา

๓๐.๑ นักศึกษาที่ได้ปฏิบัติตามข้อ ๑๖ แห่งระเบียบนี้โดยถูกต้องสมบูรณ์แล้ว มีสถานภาพเป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัย

๓๐.๒ นักศึกษาภาคปกติของมหาวิทยาลัยมี ๒ สถานภาพ

(๑) นักศึกษาสภาพปกติ ได้แก่ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาแรก หรือนักศึกษาสอบได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐

(๒) นักศึกษาวิทยาทัศน์ ได้แก่ นักศึกษาที่สอบได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม ตั้งแต่ ๑.๕๐ ถึง ๑.๙๙

๓๐.๓ การจำแนกสถานภาพนักศึกษา

(๑) การจำแนกสถานภาพนักศึกษาระยะแรกจะกระทำเมื่อสิ้นภาคการศึกษา ยกเว้นนักศึกษาที่เข้าศึกษาเป็นปีแรก การจำแนกสถานภาพนักศึกษาจะกระทำเมื่อสิ้นภาคการศึกษาที่ ๒ ของปีการศึกษาแรกที่เข้าศึกษา

(๒) นักศึกษาที่ได้รับอนุญาตให้ลงทะเบียนเรียนในภาคฤดูร้อนให้นำผลการเรียนภาคฤดูร้อนไปรวมกับผลการเรียนภาคปกติในภาคการศึกษาถัดไปที่นักศึกษานั้นลงทะเบียนเรียน เพื่อการจำแนกสถานภาพนักศึกษา

(๓) นายทะเบียนหรือเจ้าหน้าที่ทะเบียน ต้องแจ้งสถานภาพนักศึกษาวินิจฉัยให้นักศึกษาที่มีสภาพเช่นนั้นและอาจารย์ที่ปรึกษาของนักศึกษานั้นทราบโดยเร็วที่สุด

ข้อ ๓๑ เพื่อแสดงสถานภาพการเป็นนักศึกษา มหาวิทยาลัยจะจัดให้มีบัตรประจำตัวนักศึกษา เพื่อประกอบการใช้สิทธิต่าง ๆ ที่นักศึกษาพึงมีในมหาวิทยาลัย รูปแบบบัตรนักศึกษา หลักเกณฑ์และวิธีการออกบัตรนักศึกษา ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๓๒ การพ้นสถานภาพนักศึกษา นักศึกษาของมหาวิทยาลัยจะพ้นสถานภาพการเป็นนักศึกษาเมื่อ

๓๒.๑ มรณภาพ หรือ ตาย

๓๒.๒ ได้รับอนุมัติจากคณบดีให้ลาออก

๓๒.๓ ขาดคุณสมบัติข้อใดข้อหนึ่งในข้อ ๗

/๓๒.๔ สำเร็จการศึกษา...

สำเนา

๓๒.๔ สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรและได้รับอนุมัติให้จบการศึกษา

๓๒.๕ มีระยะเวลาการศึกษาครบ ๑๖ ภาคการศึกษาสำหรับหลักสูตร ๔ ปี และ ๒๐ ภาคการศึกษาสำหรับหลักสูตร ๕ ปี แต่ยังมีจำนวนหน่วยกิตสอบได้ไม่ครบตามหลักสูตร หรือได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๒.๐๐

๓๒.๖ ใช้เอกสารหลักฐานอันเป็นเท็จสมัครเข้าเป็นนักศึกษา

๓๒.๗ ถูกถอนสถานภาพนักศึกษาหรือถูกตัดชื่อออกจากทะเบียนนักศึกษาในกรณี ดังต่อไปนี้

(๑) ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๑.๕๐ ยกเว้นนักศึกษาที่เข้าศึกษาเป็นปีแรก

(๒) ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๑.๗๕ ในสองภาคการศึกษาปกติติดต่อกัน

(๓) เป็นนักศึกษาวิทยาลัยที่มีค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม ๑.๘๐ เป็นเวลาสอง

ภาคการศึกษาที่มีการจำแนกสถานภาพต่อเนื่องกัน หรือเป็นนักศึกษาวิทยาลัยที่ครบ ๔ ภาคการศึกษาที่มีการจำแนกสถานภาพต่อเนื่องกัน แล้วยังไม่พ้นสถานภาพนักศึกษาวิทยาลัย

(๔) ไม่ลงทะเบียนเรียนให้เสร็จสิ้นภายใน ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันเปิดภาคการศึกษา และไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การลาพักการศึกษา

(๕) ลาพักการศึกษาเกิน ๒ ภาคการศึกษาปกติติดต่อกัน เว้นแต่ได้รับอนุมัติเป็นกรณีพิเศษ

(๖) มหาวิทยาลัยพิจารณาให้พ้นสถานภาพนักศึกษาเพราะกระทำผิดวินัย

นักศึกษาอย่างร้ายแรง

(๗) ทำการทุจริตอย่างร้ายแรงในการสอบ ซึ่งจะต้องเป็นไปตามข้อบังคับของ

มหาวิทยาลัย

ข้อ ๓๓ นักศึกษาที่ประสงค์จะลาออกจากการเป็นนักศึกษา ให้ยื่นคำร้องขอลาออกพร้อมด้วยใบปลودพ้นระต่อบท โดยความเห็นชอบของหัวหน้าภาควิชาและอาจารย์ที่ปรึกษา และให้คณบดีรายงานสภาวิชาการทราบ

หมวด ๗

การลาพักการศึกษาและการสั่งพักการศึกษา

ข้อ ๓๔ การลาพักการศึกษา

๓๔.๑ นักศึกษาจะต้องยื่นคำร้องขออนุมัติการลาพักการศึกษาต่อบท โดยความเห็นชอบของหัวหน้าภาควิชาและอาจารย์ที่ปรึกษา ทั้งนี้ ภายใน ๒ สัปดาห์หลังจากวันเปิดเรียนของภาคการศึกษานั้น และสามารถลาพักการศึกษาได้ครั้งละไม่เกิน ๒ ภาคการศึกษา ในกรณีที่นักศึกษายังมีความจำเป็นที่จะลาพักการศึกษาต่อ ให้ยื่นคำร้องขอลาพักการศึกษาใหม่

๓๔.๒ นักศึกษาอาจยื่นคำร้องขอลาพักการศึกษาได้ในกรณี ต่อไปนี้

(๑) ได้ศึกษาในมหาวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ภาคการศึกษา ยกเว้นจะได้รับอนุมัติเป็นกรณีพิเศษจากสภาวิชาการ

(๒) ถูกเกณฑ์หรือระดมพลเข้ารับราชการทหารกองประจำการ

(๓) ได้รับทุนแลกเปลี่ยนนักศึกษาระหว่างประเทศ หรือทุนอื่นใดซึ่งมหาวิทยาลัย

เห็นสมควรสนับสนุน

(๔) เจ็บป่วยจนต้องพักรักษาตัวเป็นเวลานานเกินร้อยละ ๒๐ ของเวลาเรียนทั้งหมดในภาคการศึกษานั้นตามคำสั่งแพทย์ โดยมีใบรับรองแพทย์จากสถานพยาบาล

/(๕) มีเหตุจำเป็น...

สำเนา

(๕) มีเหตุจำเป็นสุดวิสัย หรือมีความจำเป็นส่วนตัวที่คณะกรรมการประจำคณะ
พิจารณาเห็นสมควร

ข้อ ๓๕ นักศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาแล้วต้องปฏิบัติดังนี้

๓๕.๑ ในระหว่างการลาพักการศึกษา จะต้องชำระค่ารักษาสถานสภาพการเป็น
นักศึกษาทุกภาคการศึกษา มิฉะนั้นจะถูกคัดชื่อออกจากทะเบียนนักศึกษา

๓๕.๒ การนับระยะเวลาการศึกษา ให้นับระยะเวลาที่ขอลาพักการศึกษาทุกครั้งอยู่ใน
ระยะเวลาการศึกษาตามข้อ ๑๑ ยกเว้นนักศึกษาที่ขอลาพักการศึกษาตามข้อ ๓๔.๒

๓๕.๓ นักศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา เมื่อจะกลับเข้าศึกษาจะต้องยื่นคำร้อง
ขอกลับเข้าศึกษาต่อคณบดีไม่น้อยกว่า ๒ สัปดาห์ก่อนวันเปิดภาคการศึกษานั้น และให้คณบดีแจ้งให้นาย
ทะเบียนหรือเจ้าหน้าที่ทะเบียนของมหาวิทยาลัยทราบ

ข้อ ๓๖ การส่งพักการศึกษา

๓๖.๑ นักศึกษาอาจถูกส่งพักการศึกษาได้ในกรณีที่ประพฤติทุจริตในการสอบ หรือ
ประพฤติผิดวินัยนักศึกษา

๓๖.๒ การส่งพักการศึกษาตามข้อ ๓๖.๑ จะส่งพักการศึกษาได้ไม่เกิน ๑ ภาคการศึกษา

๓๖.๓ คำสั่งให้นักศึกษาพักการศึกษา ให้เริ่มเมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษาที่กระทำผิดนั้น
โดยให้มีระยะเวลาการลงโทษต่อเนื่องกัน ทั้งนี้ ให้มีระยะเวลาที่ถูกส่งพักการศึกษาเข้าเป็นระยะเวลา
การศึกษา และให้จำแนกสถานสภาพนักศึกษาทุกภาคการศึกษาที่ถูกส่งพักด้วย

ทั้งนี้ นักศึกษาที่ถูกส่งพักการศึกษา จะต้องปฏิบัติตามข้อ ๓๖ เช่นเดียวกับกับนักศึกษาที่
ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา

ข้อ ๓๗ ให้คณบดีเป็นผู้อนุมัติให้นักศึกษาลาพักการศึกษาตามข้อ ๓๖ และส่งพักการศึกษาตามข้อ ๓๗

ข้อ ๓๘ นักศึกษาที่ถูกส่งพักการศึกษา หรือมหาวิทยาลัยมีคำสั่งให้พ้นสภาพนักศึกษา สามารถ
อุทธรณ์คำสั่งพักการศึกษาและคำสั่งให้พ้นสภาพนักศึกษาได้ และการอุทธรณ์คำสั่งพักการศึกษาและคำสั่งให้
พ้นสภาพนักศึกษา ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

หมวด ๘

การย้ายสถานที่เรียน การย้ายคณะ และการเปลี่ยนสาขาวิชา

ข้อ ๓๙ การย้ายวิทยาเขต นักศึกษาที่ได้รับคัดเลือกให้เข้าศึกษาที่มหาวิทยาลัยส่วนกลาง
วิทยาเขต หรือวิทยาลัยใดของมหาวิทยาลัย จะต้องศึกษาที่มหาวิทยาลัยส่วนกลาง วิทยาเขต หรือวิทยาลัยนั้น

มหาวิทยาลัยอาจอนุญาตให้นักศึกษาย้ายไปศึกษาที่มหาวิทยาลัยส่วนกลาง วิทยาเขต หรือ
วิทยาลัยอื่น เฉพาะในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็นอย่างย้งเท่านั้น ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และ
วิธีการที่สภาวิชาการกำหนด

ข้อ ๔๐ การย้ายคณะและคุณสมบัติของผู้มีสิทธิขอย้ายคณะ

นักศึกษาที่ผ่านการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในคณะวิชาใด จะต้องศึกษาในคณะวิชานั้น กรณีที่
นักศึกษาต้องการย้ายคณะต้องมีคุณสมบัติและเป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

๔๐.๑ ไม่เป็นผู้ที่พ้นสถานภาพการเป็นนักศึกษา

๔๐.๒ ไม่เคยได้รับอนุมัติให้ย้ายคณะมาก่อน

/๔๐.๓ การขอย้าย...

สำเนา

๔๐.๓ การขอย้ายคณะจะต้องขอย้ายภายใน ๒ ภาคการศึกษาปกติ นับตั้งแต่เข้ารับการศึกษาครั้งนี้ ไม่นับภาคการศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา หรือถูกมหาวิทยาลัยให้พักการศึกษา

๔๐.๔ ในการยื่นคำร้องขอย้ายคณะ นักศึกษาต้องแสดงเหตุผลประกอบ และอยู่ในดุลยพินิจคณบดีที่เกี่ยวข้องที่จะพิจารณาอนุมัติเป็นรายกรณี ซึ่งต้องเป็นไปตามระเบียบหรือหลักเกณฑ์ของคณะที่เกี่ยวข้อง

๔๐.๕ การขอย้ายคณะจะกระทำได้เมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษาปกติ แต่ต้องกระทำก่อนการลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาต่อไป

๔๐.๖ รายวิชาที่นักศึกษาย้ายคณะได้ศึกษามา ถึงแม้จะไม่ตรงกับหลักสูตรของคณะที่ย้ายเข้าศึกษาใหม่ก็ตามให้นำมาคำนวณค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมด้วย

ข้อ ๔๑ การเปลี่ยนสาขาวิชา การขอเปลี่ยนสาขาวิชาจะกระทำได้เพียงครั้งเดียวตลอดการเป็นนักศึกษา และจะกระทำได้เมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษาปกติ แต่ต้องกระทำก่อนการลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาต่อไป โดยการขอเปลี่ยนสาขาวิชาจะต้องได้รับความเห็นชอบจากหัวหน้าภาควิชาที่เกี่ยวข้องและได้รับอนุมัติจากคณบดี

ข้อ ๔๒ การรับโอนนักศึกษา และการศึกษาข้ามสถาบัน ให้เป็นไปตามที่สภาวิชาการกำหนด

หมวด ๔

การปฏิบัติการมาตรฐานและการปฏิบัติศาสนกิจ

ข้อ ๔๓ การปฏิบัติการมาตรฐาน นักศึกษาของมหาวิทยาลัยจะต้องฝึกปฏิบัติการมาตรฐานในรายวิชาการปฏิบัติการมาตรฐานในหลักสูตร และเมื่อสอบได้หน่วยกิตครบตามหลักสูตรแล้ว ก่อนการขอรับปริญญาจะต้องออกปฏิบัติการมาตรฐานตามระเบียบของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๔๔ การปฏิบัติศาสนกิจ มี ๓ ประเภท

๔๔.๑ การปฏิบัติงานภายหลังจากนักศึกษาได้สอบได้หน่วยกิตครบตามหลักสูตรแล้ว การปฏิบัติศาสนกิจตามข้อนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบของมหาวิทยาลัย

๔๔.๒ การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนามตามหลักสูตร การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพ ที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อการศึกษาภาคปกติ ซึ่งกำหนดไว้เป็นรายวิชาหนึ่งของหลักสูตรที่มีปริมาณหน่วยกิตไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

๔๔.๓ การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์

ข้อ ๔๕ นักศึกษาที่ไม่ผ่านการปฏิบัติการมาตรฐานและการปฏิบัติศาสนกิจ จะไม่ได้รับการเสนอชื่อให้เป็นผู้สำเร็จการศึกษาและขออนุมัติปริญญา

หมวด ๑๐

การสำเร็จการศึกษาและการให้ปริญญา

ข้อ ๔๖ การสำเร็จการศึกษา

๔๖.๑ หลักสูตรปริญญาตรี (๔ ปี) สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน ๖ ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่ก่อน ๑๔ ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

๔๖.๒ หลักสูตรปริญญาตรี (๕ ปี) สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน ๘ ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่ก่อน ๑๗ ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

/ทั้งนี้ นักศึกษา...

สำเนา

-๑๒-

ทั้งนี้ นักศึกษาจะต้องเรียนและสอบได้หน่วยกิตครบตามหลักสูตร และปฏิบัติตามเงื่อนไขของหลักสูตร ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการศึกษาและหรือการปฏิบัติของนักศึกษา ซึ่งได้กำหนดไว้เป็นการเฉพาะเรื่องโดยครบถ้วนแล้ว จึงจะได้รับการพิจารณาให้เป็นผู้สำเร็จการศึกษา

ข้อ ๔๗ การขอจบการศึกษา ในภาคการศึกษาสุดท้ายที่นักศึกษาได้ลงทะเบียนเรียนและสอบได้หน่วยกิตครบตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัย รวมทั้งได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขของหลักสูตรและเงื่อนไขทางการศึกษาอื่นของมหาวิทยาลัยครบถ้วนแล้ว หากมีคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ ๒.๐๐ ขึ้นไป มีสิทธิยื่นคำร้องขอจบการศึกษาต่อนายทะเบียนของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๔๘ การให้ปริญญา

๔๘.๑ นักศึกษาที่จะได้รับปริญญาต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

(๑) สอบได้จำนวนหน่วยกิตครบตามหลักสูตรในสาขาวิชาที่ศึกษาและได้คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ ๒.๐๐ ขึ้นไป

(๒) สอบได้นักธรรมหรือธรรมศึกษาชั้นใดชั้นหนึ่ง หรือมีผลการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาพระพุทธศาสนาตามเกณฑ์มาตรฐานความรู้วิชาการพระพุทธศาสนาที่มหาวิทยาลัยกำหนด

(๓) มีความประพฤติเรียบร้อยเหมาะสมกับปริญญาที่ได้รับ

(๔) ไม่มีพันธะผูกพันใด ๆ กับมหาวิทยาลัย

(๕) ผ่านการปฏิบัติกรรมฐานตามข้อ ๔๓ และผ่านการปฏิบัติศาสนกิจข้อใดข้อ

หนึ่งในข้อ ๔๔

๔๘.๒ คณบดี โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำคณะ เป็นผู้เสนอรายชื่อ นักศึกษาที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามข้อ ๔๘.๑ ให้เป็นผู้สมควรได้รับปริญญาและปริญญาเกียรตินิยมต่อนายทะเบียนของมหาวิทยาลัย เพื่อเสนอสภาวิชาการพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนเสนอสภามหาวิทยาลัยเพื่อขออนุมัติการให้ปริญญา

ข้อ ๔๙ การขอรับปริญญา

นักศึกษาที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามข้อ ๔๘ จะต้องยื่นคำร้องขอรับปริญญาต่อนายทะเบียนของมหาวิทยาลัยภายในระยะเวลาที่กำหนด มิฉะนั้นจะต้องเสียค่าปรับตามประกาศมหาวิทยาลัย และอาจไม่ได้รับการพิจารณาเสนอชื่อต่อสภามหาวิทยาลัยเพื่ออนุมัติปริญญาในภาคการศึกษานั้น

ข้อ ๕๐ การให้ปริญญาเกียรตินิยมและการให้เหรียญรางวัล ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๕๑ พิธีประทานปริญญาบัตร มหาวิทยาลัยจะจัดให้มีพิธีประทานปริญญาบัตรสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาปีละ ๑ ครั้ง หรือตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

หมวด ๑๑

ค่านักศึกษาและค่าบำรุงการศึกษา

ข้อ ๕๒ ค่านักศึกษา ค่าบำรุงการศึกษาและค่าธรรมเนียมทางการศึกษา ให้เป็นไปตามที่สภาวิชาการกำหนด โดยทำเป็นประกาศประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๕๓ กรณีมีความจำเป็น นักศึกษาที่ไม่สามารถชำระค่านักศึกษา ค่าบำรุงการศึกษา และหรือค่าธรรมเนียมทางการศึกษาได้ทั้งหมดหรือบางส่วน ให้ยื่นเรื่องขอผ่อนผันการชำระค่านักศึกษา ค่าบำรุงการศึกษาและหรือค่าธรรมเนียมทางการศึกษา

/การขอผ่อนผัน...

สำเนา

-๑๓-

การขอผ่อนผันการชำระค่าหน่วยกิต ค่าบำรุงการศึกษา และหรือค่าธรรมเนียมทางการศึกษา ให้ยื่นขอผ่อนผันต่อคณบดี และอธิการบดีหรือผู้ที่อธิการบดีมอบหมายเป็นผู้อนุมัติการขอผ่อนผันชำระค่าหน่วยกิต ค่าบำรุงการศึกษาและหรือค่าธรรมเนียมทางการศึกษา ทั้งนี้ จะต้องไม่เกินก่อนสอบปลายภาคการศึกษา และไม่ได้รับยกเว้นค่าปรับการลงทะเบียนล่าช้า

ข้อ ๕๔ นักศึกษาที่อยู่ระหว่างรอรับเงินทุนการศึกษาทุกประเภท ทั้งทุนภายในและภายนอก มหาวิทยาลัย จะได้รับผ่อนผันการชำระค่าหน่วยกิต ค่าบำรุงการศึกษา และหรือค่าธรรมเนียมทางการศึกษา จนกว่าจะได้รับเงินทุนการศึกษา โดยนักศึกษาจะต้องยื่นเรื่องขอผ่อนผันการชำระตามข้อ ๕๔ วรรคสอง พร้อมเอกสารหลักฐานการได้รับทุนการศึกษา ทั้งนี้ จะต้องไม่เกินก่อนสอบปลายภาคการศึกษา

ข้อ ๕๕ มหาวิทยาลัยอาจพิจารณายกเว้นค่าหน่วยกิตและหรือค่าบำรุงการศึกษาก็ได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่สภาวิชาการกำหนดโดยทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัย

หมวด ๑๒

การประกันคุณภาพหลักสูตร การพัฒนาหลักสูตร และมาตรฐานความรู้ภาษาอังกฤษ

ข้อ ๕๖ การประกันคุณภาพของหลักสูตร ให้ทุกหลักสูตรกำหนดระบบการประกันคุณภาพของหลักสูตร โดยมีองค์ประกอบในการประกันคุณภาพอย่างน้อย ๖ ด้าน คือ การกำกับมาตรฐาน, บัณฑิต, นักศึกษา, อาจารย์, หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

ข้อ ๕๗ การพัฒนาหลักสูตร ให้ทุกหลักสูตรมีการพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย โดยมีการประเมินและรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรทุกปีการศึกษา เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรเป็นระยะ ๆ อย่างน้อยตามรอบระยะเวลาของหลักสูตร หรือทุกรอบ ๕ ปี

ข้อ ๕๘ มาตรฐานความรู้ภาษาอังกฤษ ให้มหาวิทยาลัยจัดให้มีระบบมาตรฐานการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษและกำหนดเกณฑ์มาตรฐานการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษา รวมทั้งการส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักศึกษา ซึ่งสามารถเทียบเคียงกันได้กับมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาอังกฤษตามประกาศของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ทั้งนี้ นักศึกษาจะต้องมีผลการเรียนรู้ภาษาอังกฤษและผ่านการทดสอบความรู้ภาษาอังกฤษตามเกณฑ์มาตรฐานการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สภาวิชาการกำหนด โดยทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัย

หมวด ๑๓

การพัฒนาอาจารย์และกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา

ข้อ ๕๙ การพัฒนาอาจารย์ ให้คณะ ภาควิชา หลักสูตร จัดวางระบบผู้สอนและกระบวนการจัดการเรียนการสอน ระบบการบริหารอาจารย์และการส่งเสริมและพัฒนาอาจารย์ การกำหนดผู้สอนโดยคำนึงถึงคุณภาพของอาจารย์ ให้สอดคล้องกับการเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรและเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา

ข้อ ๖๐ กิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา ให้คณะ ภาควิชา หลักสูตร จัดวางระบบการกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความรู้ในวิชาการและวิชาชีพ มีคุณลักษณะตามหลักสูตร ดังนี้

/๖๐.๑ จัดให้มีระบบ...

สำเนา

๖๐.๑ จัดให้มีระบบอาจารย์ที่ปรึกษา การควบคุมดูแลการให้คำปรึกษาวิชาการแก่นักศึกษาและแนะแนวแก่นักศึกษา จัดบริการให้คำปรึกษาแนะแนวด้านการใช้ชีวิต และการเข้าสู่อาชีพแก่นักศึกษา จัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมเพื่อการทำงานเมื่อสำเร็จการศึกษา

คุณสมบัติอาจารย์ที่ปรึกษาและการแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษา หน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของสภาวิชาการ

๖๐.๒ ในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา ให้เป็นไปตามหลักการดังนี้

(๑) การจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษา ให้มีกิจกรรมพัฒนานักศึกษาครอบคลุมประเภทกิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะนักศึกษาที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัย กิจกรรมกีฬาหรือการส่งเสริมสุขภาพกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์หรือรักษาสสิ่งแวดล้อม กิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม กิจกรรมส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรม

(๒) ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมนักศึกษาอย่างเหมาะสม ให้นักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมมีโอกาสได้รับการพัฒนาสติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกาย และคุณธรรมจริยธรรม ส่งเสริมคุณลักษณะบัณฑิตตามมาตรฐานการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ รวมทั้งกิจกรรมการพัฒนาศักยภาพนักศึกษาและการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑

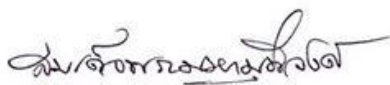
บทเฉพาะกาล

ข้อ ๖๑ ให้ใช้ระเบียบนี้ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มหาวิทยาลัยรับเข้าศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

สำหรับนักศึกษาที่มหาวิทยาลัยรับเข้าศึกษาก่อนปีการศึกษา ๒๕๕๙ ให้ใช้ระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๔ หรือให้ปฏิบัติตามระเบียบและหลักเกณฑ์ที่รับเข้าศึกษาในขณะนั้น ไปจนกว่าจะสำเร็จการศึกษา

ทั้งนี้ ในระหว่างที่ยังไม่ได้ออกประกาศหรือหลักเกณฑ์ที่กำหนดตามระเบียบนี้ ให้ใช้ประกาศหรือหลักเกณฑ์ที่ออกโดยอาศัยระเบียบของมหาวิทยาลัยว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีฉบับก่อนไปพลางจนกว่าจะได้ออกประกาศหรือหลักเกณฑ์ตามระเบียบฉบับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

(สมเด็จพระมหามุนีวงศ์)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ฉ
ระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ 2)
พ.ศ. 2562

ระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๖๒

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงแก้ไขระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๙ เพื่อประโยชน์แก่การจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ ประกอบกับมติสภามหาวิทยาลัยที่ ๑๙๙/๒๕๖๒ ในคราวประชุมครั้งที่ ๑๒/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ จึงวางระเบียบไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ใช้บังคับตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๒ ของระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๙ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๒ โครงสร้างหลักสูตร โครงสร้างเนื้อหาและสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรแต่ละสาขาวิชาและจำนวนหน่วยกิต ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ ทั้งนี้ เพื่อความเป็นสถาบันเฉพาะทางพระพุทธศาสนา หลักสูตรทุกสาขาวิชาของมหาวิทยาลัยให้มีวิชาเฉพาะทางพระพุทธศาสนา ไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต ยกเว้นหลักสูตรของคณะศึกษาศาสตร์ จัดให้มีรายวิชาเฉพาะทางพระพุทธศาสนาไม่น้อยกว่า ๑๘ หน่วยกิต

ข้อ ๔ ให้อธิการบดีเป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

(สมเด็จพระมหาวีรวงศ์)
อุปนายกสภามหาวิทยาลัย
ปฏิบัติหน้าที่แทนนายกสภามหาวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย